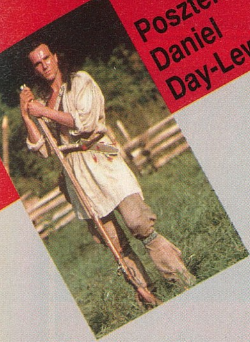
1993.
IX. évf. 9. (74.) szám
Ára: 108 Ft

video magazin

Poszteren: Daniel Day-Lewis

Hollywoodi Indiánok

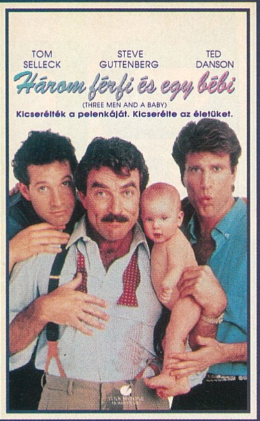
Laura DERN a Jurassic Park sztárja

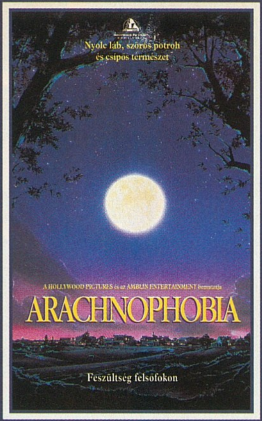
A Hanna-Barbera sztori

TESZT: NOKIA, MITSUBISHI, SAMSUNG KÉPMAGNÓK

Robert DOWNEY Jr.

Punkfrizura és sétapálca

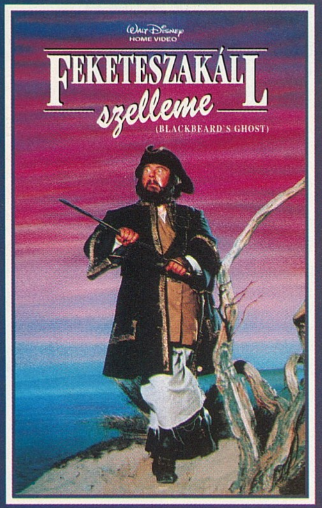
TOUCHSTONE HOME VIDEO

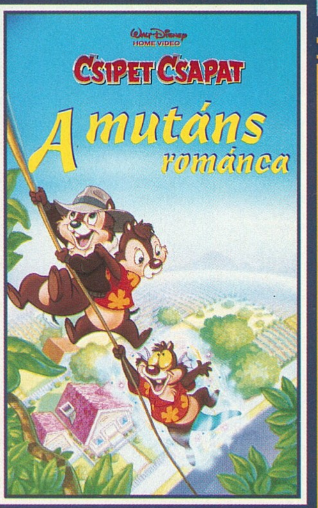
A három New York-i agglegény, Peter (TOM SELLECK), Michael (STEVE GUTTENBERG) és Jack (TED DANSON) úgy érzik, az egész világ a lábuk előtt hever. Jóképűek, sikeresek és nem csak egy apartmant osztanak meg egymással, hanem ízlésük is közös - mármint az élet örömtelibb dolgait illetőleg. És egyszercsak beüt a mennykő: az ajtajuk előtt egy mózeskosárban vigyorgó ifjú hölgyemény alaposan felforgatja a férfiak életét, megfosztva őket függetlenségüktől. A hölgy kora 6 hónap, foglalkozását tekintve bébi. A kis Mary érkezésével a vad bulizások bilizésre, a borozások büfizésre cserélődnek és a hirtelen apasággal járó felelősség csupa vígjátéki helyzetet szül.

Egy pókkutató expedíció a venezuelai őserdő rejtett szakadékainak mélyén rátalál a néhány millió évet átvészelt PÓK-ra. A rejtélyes rovarcsípéstől meghalt tudós koporsójában a „potyautas" is Kaliforniába kerül. Ettől kezdve titokzatos halálesetek sora tartja izgalomban a kisváros lakóit. A titok megfejtését csak az hátráltatja, hogy a helyi orvos pókiszonyban (arachnophobia) szenved...Frank Marshall (Életben maradtak) rémisztő, titokzatos és izgalmas filmje az utóbbi évek egyik legnagyobb mozisikere volt.

A világ tele van borzasztóbbnál borzasztóbb emberekkel. Az első számú borzalmat Sam Stone-nak (DANNY DeVITO) hívják, aki üzletember, méghozzá az utálatos fajtából. Miután feleségét a pénzéért vette el, kellemes meglepetés éri: a házsártos asszonykát elrabolták és váltságdíjat követelnek érte. Sam, akibe kevesebb élet szorult, mint egy fatuskóba, most fellélegezhet, mások végzik el a piszkos munkát. A második számú borzalmas alak Barbara Stone (BETTE MIDDLER), az elkényeztetett és kibírhatatlan örökösnő, aki pokollá változtatja elrablói életét. A marcona alakok mesés összeget fizetnének a férjnek, csak vegye vissza a nőstényét. Végül bizonyítékként arra, hogy a kedves és szeretetreméltó emberek is tudnak borzasztóan viselkedni, a harmadik és negyedik helyen Ken (JUDGE REINHOLD) és felesége, Sandy (HELEN SLATER) áll, akik azért rabolták el Barbarát, mert férje ellopta kettejük ötletét, amiből hatalmas vagyont szerzett. Az ötödik borzasztó Carol Farnsworth (ANITA MORRIS), Sam szeretője, aki ütődött fiújával (BILL PULLMAN) úgy dönt, hogy megzsarolja pasiját, hogy ő se maradjon ki a buliból.

VIDEO PREMIER: SZEPTEMBER

WALT DISNEY HOME VIDEO

A 18. században élt a legrettegettebb kalózkapitány, akinek már a neve hallatára is megfagyott a vér mindenkiben. Feketeszakáll, – mert így hívták, – egy hatalmas tengeri ütközetben halt meg, közel az amerikai partokhoz. Különféle mendemondák szerint szelleme örökké kísért a partok mentén. Steve Walker nevéhez nem vér tapad, hanem veríték, ugyanis ő az új gimnáziumi tornatanár, aki Godolphin városába érkezik. Hamarosan meggyűlik a baja a helyi rosszfiúkkal, akik a Feketeszakáll nevű kocsmát kaszinóvá akarják átalakítani. Nem akármilyen segítőtársa akad: az éjszaka közepén megjelenik a kalózkapitány szelleme (PETER USTINOV), aki arra van kárhoztatva, hogy jót cselekedjen, ellenálhatatlan vonzalmat érez a rumosüveg iránt és csak Steve láthatja őt egyedül. Számtalan szellemes kaland vár hát rájuk!

A veszélyes és izgalmas kalandoktól már szinte csuklasz, amikor a két Disney mókus berobban a színre és leszámol a gonoszokkal. Lehet, hogy aprócskák, de nagyon bátrak. Ha bajba kerülsz, már tudhatod kit kell segítségül hívnod: Chip és Dale, a mentőcsapat bármikor bármire képes.

WALT DISNEY HOME VIDEO

Kedves Olvasó!

Elgondolkodott-e már valaha is azon, minek alapján választja ki a kiszemelt filmet a tékában? Bizonyára hangulatának, érdeklődésének megfelelően dönt műfaj, történet, színész esetleg rendező mellett. Megkönnyíti dolgát, ha már olvasott a filmről, művészeiről ismertetést, kritikát. A Video Magazin hónapról hónapra szeretné segíteni választását nem csupán a videóújdonságok bemutatásával, hanem színész- és rendezői portré megrajzolásával, műfajtörténet felvázolásával. Ezekben az írásokban természetesen gyakran esik szó olyan filmekről is, amelyek nem találhatók meg a hazai kölcsönzőkben. Ezért olykor bírálat is ér bennünket. Ám úgy érezzük, akkor teljes egy művészportré, egy műfajról festett kép, ha jelentősebb állomásait megemlítjük, még akkor is, ha az esetleg Magyarországon videón nem látható.

Filmográfiáinkban szerencsére már egyre több film mellett tüntethetjük fel zárójelben a hazai forgalmazó nevét. A viharos gyorsasággal hozzánk érkező friss alkotások mellett a kiadók láthatóan igyekeznek pótolni a hiányokat, gondoljunk csak A majmok bolygójára, Az utolsó mozielőadásra*, vagy Woody Allen* Hétalvójára*, Robert Altman* Popeye-ére*, Bruce Lee régi filmjeire, vagy Foxi Maxi, Frédi és Béni eddig még idehaza nem látott történeteire.*

Amilyen sokat nézzük ez utóbbi rajzfilmeket, olyan keveset tudunk a híres alkotópárosról, a Hanna–Barbera cég névadóiról. E hónapban ezt a hiányt igyekszünk pótolni, s folytatjuk a film-, videósztárok, alkotók, műfajok bemutatását, remélve, hogy a magazin továbbra is segít eligazodni e legnépszerűbb művészeti ágban.

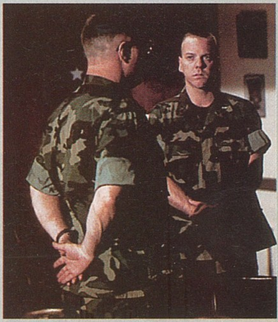
Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti vezető: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
Budapest, XI., Kaposvár u. 5–7.
Telefon: 186-8011/267 • Tel./Fax: 166-5243.
Kiadja a
Pergamen Rt®
Felelős kiadó:
Belán Gábor elnök-vezérigazgató
Nyomdai előkészítés:
WellCom Grafikai Stúdió
Stúdióvezető: Maros Pál
Nyomás:
Kossuth Nyomda Részvénytársaság, Budapest
Fv.: Székely Károly vezérigazgató
Megvásárolható a Hírker elárusító helyein, valamint az alternatív terjesztőknél.
Előfizethető a Kiadónál, bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra
HU ISSN 0237-5141

video magazin

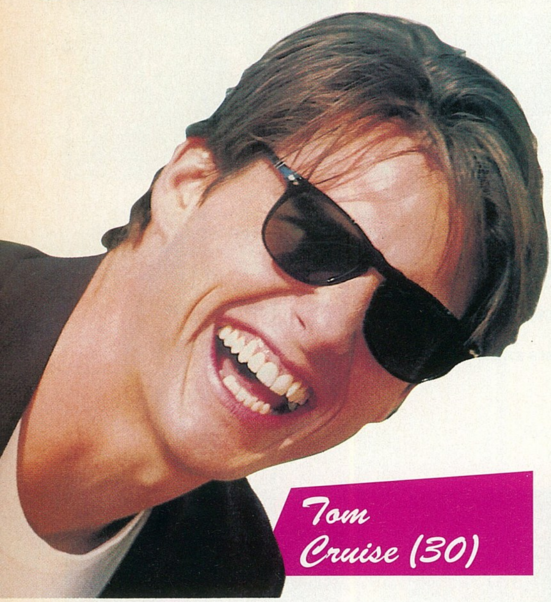

VILÁGS

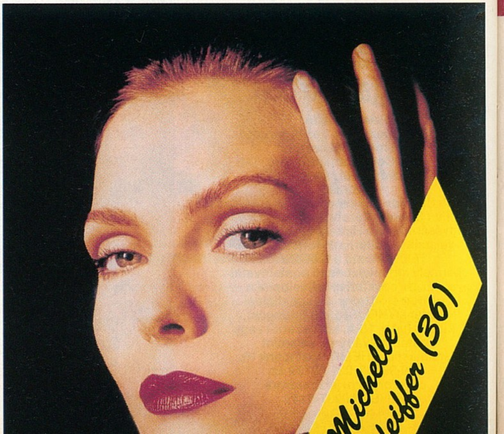
Az amerikai People magazin minden évben megválasztja az általa legszebbeknek ítélt embereket, akik szépségük, csinosságuk mellett teljesítményükkel is felhívták magukra a fi-

Jól okoskodott, aki Whitney Houston popsztárt megnyerte Hollywood számára is. Összehozta a sikerfilmgyáros *Kevin Costner*rel, kreált egy romantikus történetet, s máris lehetett aratni a babérokat. A videóklip-felvételeken edződött Whitney, ha nem is nyújtott Oscar-díjas alakítást, de megállta helyét első játékfilmjében, a *Több mint testőr*ben is. Elkészítette a filmhez kapcsolódó zeneanyagot, melynek sikere sokat lendített a mozin is. Az *I Will Always Love You* című feldolgozás több mint negyed éven át vezette az amerikai slágerlistákat, a nagylemezből több mint 20 millió példányt adtak el, s a nézők a mozik pénztáraiban, szerte a világon, több mint 266 millió dollárt szurkoltak le. Ez így, együtt, már szinte több, mint siker. S miközben a film diadalútját aratta, Whitney visszavonult a nyilvánosság elől, hogy márciusban világra hozza a *Bobby Kristina* névre hallgató kislányát. A pletykák ellenére boldogan él a 24 éves rapsztár férjével, a Grammy-díjas *Bobby Brown*nal. A Több mint testőr várhatóan még az idén a hazai videókölcsönzőkbe kerül.

Mi újat lehet még írni Michelle különleges szépségéről, sejtelmes mosolyáról? Ő maga úgy érzi, szépsége egyfajta adottság, amelyért nem sokat tesz: *„Érzékien eszem, sok vizet iszom, tornázom, nem dohányzom, és nem iszom alkoholt"* – magyarázza, melyhez csodálói hozzáteszik: akkor bizonyára a vízben lehet valami. Legutóbb a *Batman visszatér*ben láthattuk, két új filmjével – Love Field, The Age of Innocence –, egyelőre még adósak a hazai kiadók. (Ez utóbbi premierje *Az ártatlanság kora* címmel novemberre várható.) Addig be kell érnünk a tékákból a *Veszedelmes viszonyok*kal, *Az utolsó csepp* vagy az *Azok a csodálatos Baker fiúk* című filmjeivel. A *Sólyomasszony* videón decemberben jelenik meg. Tavalyi Világszép-bemutatónk óta magánéletében több változás is történt. Szakított élettársával, Fisher Stevensszel, s márciusban örökbe fogadott egy újszülöttet, aki Claudia Rose névre hallgat. (Részletesen a Video Magazin 1991/7. számában olvashat Michelle-ről.)

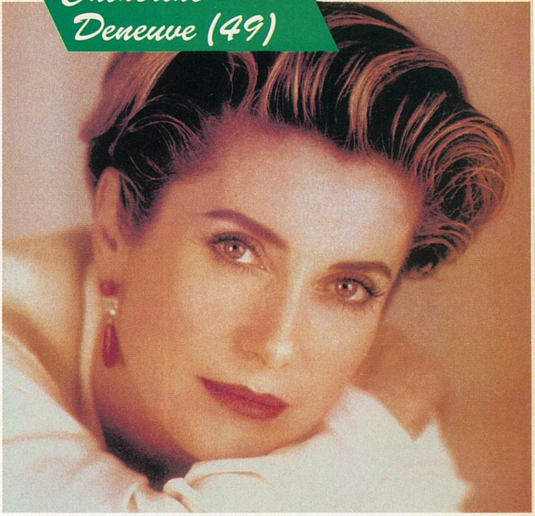
Tom Cruise-ot nem érdekli a múlt. Nem érdekli, hogy mi a véleménye róla exfeleségének, Mimi Rogersnek, aki azt nyilatkozta róla a Playboynak, hogy karrierje érdekében Tom mellette szerzetessé vált. Bizonyára más a róla alkotott véleménye *Nicole Kidman*nek, mostani feleségének, akivel nemrégiben fogadtak örökbe egy bébit, akit Isabellának hívnak. Persze Tom Cruise is sokat változott, különösen mióta megismerkedett Nicole-lal. Ma már nem érdekli karrierje, első a család. Igaz, válogathat a filmajánlatok között, s csak akkor áll csatasorba, ha számára megfelelő a szerep – és a honorárium. 12 millió dollárt kapott utolsó alakításáért, melyet *A cég* című filmben vállalt. (Hazai mozipremierje október elején várható.) Túlzás nélkül állítható, hogy azok a filmek, melyekben szerepelt, mind sikert arattak. Szerencsére a magyar tékákban is láthatjuk őket: *Egy becsületbeli ügy, Túl az Óperencián, Cocktail, Rain Man, Top Gun.* (Bővebben lásd: Video Magazin, 1993/6.)

ZÉPEK '93

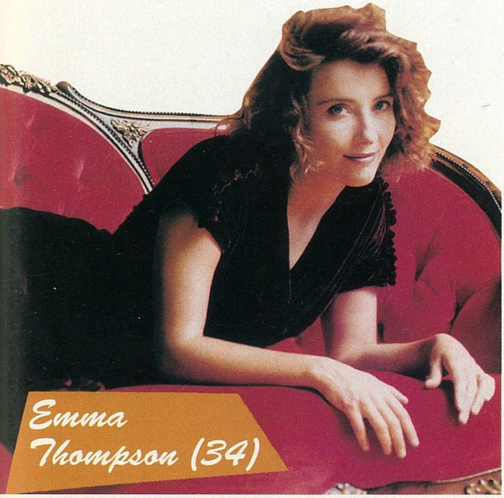
gyelmet. Közülük sok a film- és videósztár. Bemutatásukat, a múlt hónapot követően, ezúttal folytatjuk.

Catherine Deneuve (49)

Csaknem harminc esztendeje indult a szépséges francia hölgy karrierje a *Cherbourgi esernyők*kel, s az örök szépség, az örök siker máig tartó. Ő a főszereplője az *Indokína* című Oscar-díjas alkotásnak is. *„Szépnek lenni olyan, mintha az ember koronát viselne”* – mondja párizsi otthonában, ám mindehhez hozzáteszi: *„A korona egyre nehezebb, ahogy öregszik az ember.”* Szépségét felhasználják a divatdiktátorok is. Ő az elsőszámú modellje a Chanelnek és az Yves St. Laurent divatház is büszkélkedhet Catherinenel. (Bővebben lásd: Video Magazin, 1993/4.)

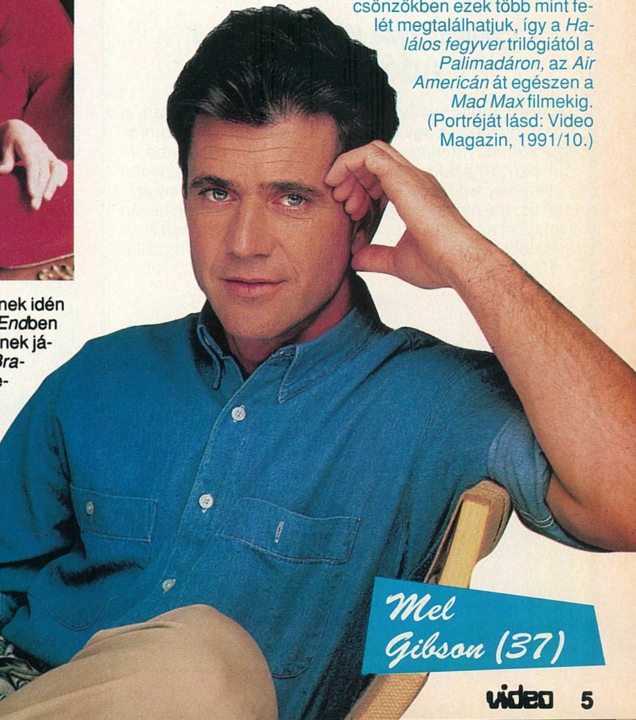
Emma Thompson (34)

Sokan a macskához hasonlítják Emma mosolyát, akinek idén kijut a jóból. Legnagyobb meglepetésére a *Howards End*ben nyújtott alakításáért idén ő kapta a legjobb színésznőnek járó Oscart. Londonban él férjével, a 32 éves *Kenneh Branagh* színész-rendezővel, akivel közösen aratják sikereiket színházban, filmen egyaránt. A Shakespeare-színész férj az *V. Henrik* után egy másik Shakespeare-drámát, a *Sok hűhó semmiért* címűt is feldolgozta, melyben a főszereplő természetesen Emma, többek között *Michael Keaton* oldalán. Együtt játszottak egy másik Branagh-rendezte filmben, melynek semmi köze nem volt a nagy Williamhez, inkább a pszicho-thrillerhez: a *Meghalsz újra!* ma is a tékák kedvelt kazettája. (Portréját lásd: Video Magazin, 1993/5.)

Mel Gibson (37)

Változatlanul őrzi világszépségét ez a kék szemű ausztrálamerikai, aki hat gyermekét és feleségét a farmján hagyva ruccan el a forgatásokra. Szemei még színésztársait is megigézik, mint például *Isabelle Glassert* a *Halhatatatlan szerelem* című film felvételei során. A sminkesek rendkívüli képességei és lehetőségei révén Mel Gibson e film elkészültekor láthatta magát, miként néz majd ki öregemberként. Erre azonban néhány évet még várnia kell, nem úgy, mint a Halhatatlan szerelemben, melyben a vásznon percek alatt válik daliás legényből ősz öregemberré. Ma a legnagyobb sztárok egyike, húsz (!) filmmel a háta mögött. A honi kölcsönzőkben ezek több mint felét megtalálhatjuk, így a *Halálos fegyver* trilógiától a *Palimadáron,* az *Air Americán* át egészen a *Mad Max* filmekig. (Portréját lásd: Video Magazin, 1991/10.)

„A végzet harcosa”

Patrick Swayze

Puszta acél

Ő a végzet harcosa. Rettenetes erejű és tudású harcművész. A Nagy Háborúk magányos veteránja.
Most új küldetés vár rá: békét kell teremtenie, és meg kell bosszulnia egykori parancsnoka és mestere, Cord halálát, akit a félelmetes zsoldos, Sho ölt meg a gonosz Damnil parancsára, aki gyilkos hordáival rettegésben tartja Meridián völgyét.
Jöjjenek a Hősök, kezdődjék a félelmetes hadjárat a barátság és az igazság nevében, a bosszú vezérelte harc, hogy végre béke legyen!

Színes, szinkronizált amerikai fantasy film
Főszereplők: Patrick Swayze, Lisa Niemi, Christopher Neame és Brion James
Rendezte: Lance Hool
96 perc
Republic Pictures

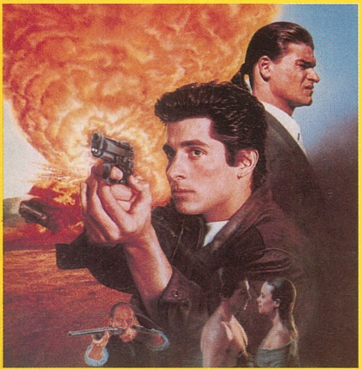

„Ha nincs pénzed, az életed az ár”

Don Swayze, Michael Ironside

Adós, fizess!

Clinton Jones mindig minden balhéban benne van, a börtönbuszból is úgy old kereket, hogy égő rendőrautók roncsát hagyja maga után. Santa Ynez kisvárosába indul, hogy régi adósságát rendezze. Ismét csak bunyóba keveredik, aminek emberhalál lesz a vége. Csak oly módon úszhajta meg, hogy visszakerüljön a sittre: ha tálcán nyújtja át a helyi kábítószermágnást – akivel amúgy is elszámolnivalója van – és a 9 millió dolláros kokainszállítmányt.

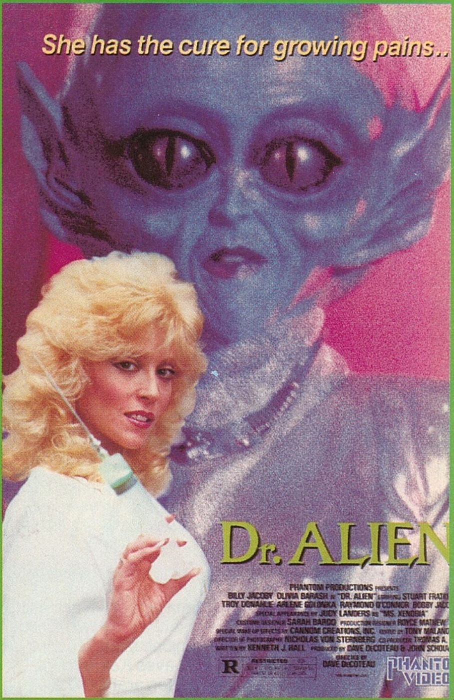
Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Corey Michael Eubanks, Michael Ironside, Teresa Blake, Don Swayze
Rendezte: Russell Solberg
Cinetel Films

„A szex a legjobb orvosság”

DR. ALIEN

Dr. Xenobia, a biológia tanszék új bombázója természetesen a csillagokból érkezett. Szakterülete a vitamintesztelés, de az „űrdopping” a kísérleti alanyul választott elsőéves Wesley-t az egyetem bikájává avatja. Ám hiába kapcsolt Wesley szexuális élete világcsúcs-sebességbe, ha egyetlen szerelme hallani sem akar róla, amíg a „Szexmutánsok” ördögi együtteséhez csatlakozva, vissza nem kurjongatja magát a lány kegyeibe. És most válaszúton áll, de majd dönt a szexepil: elmenjen-e szívtiprónak dr. E. T. bolygójára, vagy vitamindúsan bő lére eresztve hódoljon szerelme bájainak…

Színes, szinkronizált amerikai sci-fi vígjáték
Főszereplők: Billy Jacoby, Judy Landers, Arlene Golonka, Troy Donahue
Rendezte: David DeCoteau
90 perc
Full Moon

Kiadja
és forgalmazza:

a **FLAMEX INTERSTAR**

Címe: 1122 Budapest,
Krisztina körút 17.
Tel.: 156-3141

„Zűr az űrből"

Hulk Hogan Christopher Lloyd

Külvárosi KOMMANDÓ

(Suburban Commando)

Shep Ramsey, a galaxis legfélelmetesebb harcosa (Hulk Hogan) éppen sikerrel teljesítette legújabb misszióját az öldöklő űrbarbárok ellen, főnökei azonban kényszerszabadságra küldik, mert véleményük szerint már nem a régi. Hat hetet kell a Föld nevű bolygón eltöltenie egy (eladdig) békés elővárosban. Szobát bérel Charlie Wilcox, a hóbortos tervezőmérnök (Christopher Lloyd) házában, s alaposan fölkavarja vendéglátói és a külváros lakóinak nyugalmát.
Ám ez csak a kezdet, mert halálos ellenségei bemérik tartózkodási helyét, és két rettegett űrfejvadászt küldenek utána...

Színes, szinkronizált amerikai sci-fi vígjáték
Főszereplők: Hulk Hogan, Christopher Lloyd
Rendezte: Burt Kennedy
90 perc
New Line Cinema

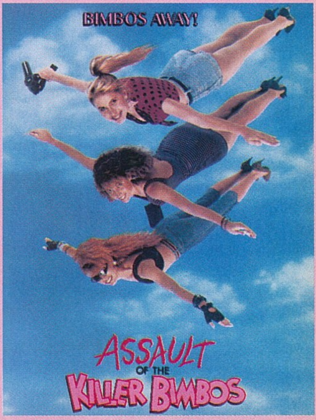

„Amikor a gyilkos csajok tűzbe jönnek"

Lányok, tűnés!

A csábos külső nem mindig párosul briliáns elmével. Persze akadnak kivételek: jelen esetben három leányzó, akik az unalmas hétköznapok, s mellesleg egy gyilkosság elől is menekülve Mexikó felé veszik az irányt. Ott remélnek – és csöppet sem alaptalanul – gyors karriert a „show-business" világában.
Az izgatóan szexis triónak féltékeny barátokkal, rendőrökkel, szexéhes szörfösökkel kell többek között felvenniük a harcot. Céljukat veszélyben látva a csajok gyilkos tűzbe jönnek...

Színes, szinkronizált amerikai akcióvígjáték
Főszereplők: Christina Whitaker Elizabeth Kaitan, Tammara Souza, Jamie Bozian, Griffin O'Neal és Nick Cassavetes
Rendezte: Anita Rosenberg
85 perc
Full Moon

„Balekot kerestek, de Devlint kapták helyette"

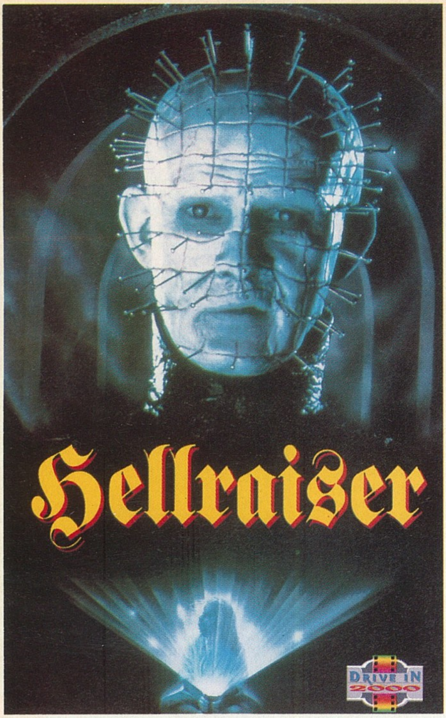
Bryan Brown, Roma Downey, Lloyd Bridges

Devlin, a trükkös zsaru

Egy New York-i garniszállóban brutálisan meggyilkolják a város polgármesterjelöltjét, Jack Brennant.
A nyomozással Frank Devlint, a rendőrség legjobb specialistáját bízzák meg. A baj csak az, hogy az áldozat Devlin egykori sógora, kinek családjával a nyomozó viszonya rendkívül megromlott. Ráadásul a nyomozás előrehaladtával Devlin döbbenten tapasztalja, egyre több jel mutat arra, hogy a tettes nem más, mint saját maga...

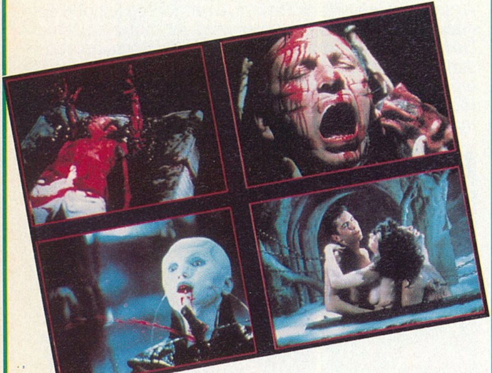

Színes, szinkronizált amerikai thriller
Főszereplők: Bryan Brown, Roma Downey, Lloyd Bridges
Rendezte: Rick Rosenthal
110 perc
Viacom Pictures

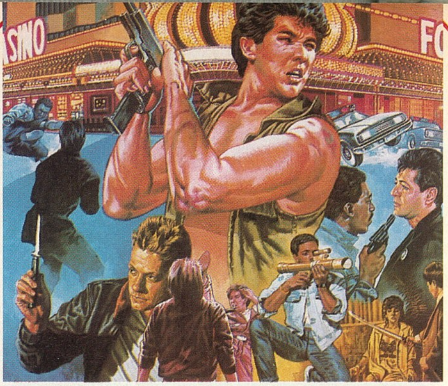

Kirstyt rémálmok gyötrik, és üvöltve ébred egy idegen kórházi ágyban, maga sem tudja, hogy került a pszichiátriai osztályra. Lelki szemei előtt felrémlik a borzalmas emlék, amikor szemtanúja volt mostohaanyja rémes halálának.

Színes, szinkronizált amerikai horrorfilm, 1992
Szereplők: Clare Higgins, Ashley Laurenc, Kenneth Cranham
Rendezte: Tony Randel
97 perc

New World Picture

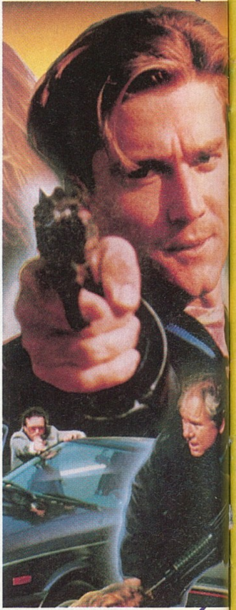

A sólyomszemű

George CHUNG ötszörös karate-világbajnok játssza a Sólyomszem becenevű detektívet, aki barátja gyilkosát keresve érkezik Las Vegasba. A körülmények összehozzák egy másik zsaruval, és amit ők ketten a következő 36 órában művelnek, azt még elmondani is rémes, hát még látni. Robbanások, üldözések, nagy verekedések és lövöldözések... Szó szerint romba döntik a szerencsejáték fővárosát, de megtalálják a gyilkost: egy jakuzát...

Színes amerikai akcióvígjáték, 1992
Rendezte: Leo Fong
Főszereplők: George Chung, Chuck Jeffreys, Troy Donahue, Elizabeth Frieje
Sunny Film

24 óra éjfélig

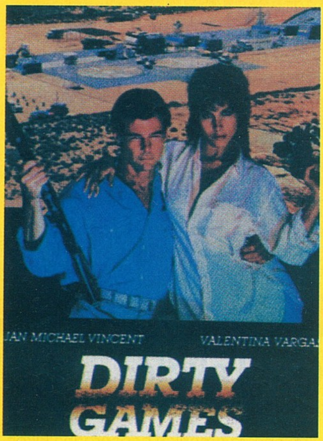
CYNTHIA ROTHROCK ötszörös karatebajnok, számos sikeres film (A legyőzhetetlen, Becsület és dicsőség, A sárkány szemei) főszereplője. Ebben az új filmjében Devon Gradyt alakítja. Devon férje, Harry, társával, Timmel együtt a szindikátus tagja volt, és amikor bűntársaik ellen vallanak, az FBI sem tudja megvédeni őket a brutális bosszútól. Devon megtudja, hogy White Powder CHAN rendelte el a gyilkosságokat, és öt emberével hajtatta végre azokat. Ördögi tervet eszel ki a szindikátus minden egyes tagjának meggyilkolására. A rendőrség két különleges detektívet, LESTER McQUEEN-t és LEANN JACKSON-t bízza meg a gyilkosságok felderítésével, de a nindzsruhás bosszúálló mindig előttük jár egy lépéssel...

Színes, szinkronizált amerikai–malajziai akciófilm, 1993
Főszereplők: Cynthia Rothrock, Bernie Pock, Myra Cohran, Stack Pierce
Írta és rendezte: Leo T. Fong
Sunny Film

Az Ön szórakoztatására a Best Hollywood ajándéka

JÖN! JÖN! JÖN!

Piszkos játékok

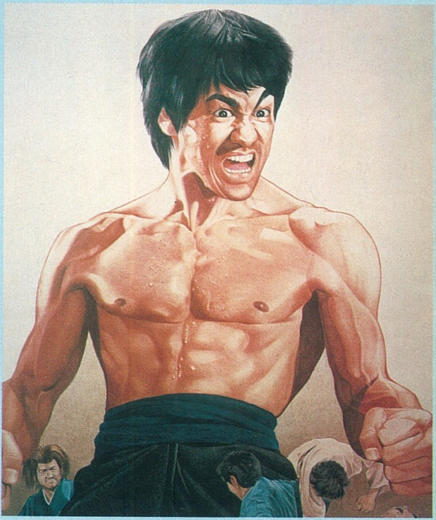
A piszkos játszma ezúttal az atomhulladékok körül zajlik... Színes, szinkronizált amerikai akciófilm

A film sztárjai: Jan Michael Vincent, Valentina Vargas

95 perc

Bruce Lee

élete a moziban, az eredeti Bruce Lee videón!

Tomboló ököl

Szivárvány tavi kalandok 2.

Színes, szinkronizált rajzfilm
90 perc

A TV4 és a Video Magazin közös játéka!

Szeptember 23-án csütörtökön este, a TV4 programjában, a játékfilm után ismét jelentkezik az egyre népszerűbbé váló Cine-java című műsor, mely bemutatja a hazai moziújdonságokat, s izgalmas riportokban jeleníti meg, hogyan is készülnek a filmek. A műsorban látható lesz egy rövid filmrészlet Laura Dern alakításával. Önnek nincs más dolga, mint hogy az alábbiakban felsorolt filmek közül aláhúzza annak a címét, amelyből a részletet látta. Ám a megfejtést nehezítendő, a címek között elrejtettünk egy kakukktojást, vagyis egy olyan filmcímet, amelyben Laura Dern nem játszott. Kérjük, keretezze be e film sorszámát!
Aki helyes feleleteivel megjelölve kivágja az alábbi szelvényt és legkésőbb október 4-ig elküldi a TV 4 címére: 1992 Budapest, Pf: 59, sorsoláson vesz részt.

A nyeremény 5 db VICO műsoros kazetta és 5 db 1/4 éves előfizetés a Video Magazinra!

A nyertesek névsorát a Cine-java egyik következő adásából és a Video Magazin novemberi számából tudhatja meg. (Előző havi játékunk nyerteseinek névsorát októberben közöljük.)
A Cine-java adásának ismétlése: szeptember 26-án!

1. Maszk
2. Jurassic Park
3. Zuhanás után
4. Tanárok
5. Micsoda csapat!

A 4-es labor őrültje

Eugene Ballanchon tudós és feltaláló az igazság szérumával kísérletezik, amelynek feltalálásán már 10 éve fáradozik. A cigarettájáról véletlenül egy kis hamu hullik a kémcsőbe, és ez óriási robbanást okoz. A téveséből létrejött gáz jókedvet, nevetést fakaszt, és Ballanchonnak az az ötlete támad, hogy hatását kipróbálja ingerlékeny főnökén. Meglepetésére a füstfelhőből barátságos, mosolygó arc bontakozik ki. A váratlan, nagy jelentőségű felfedezés felkelti az igazgató titkárának az érdeklődését is, aki egy ipari kémkedéssel foglalkozó bandával áll kapcsolatban. Megkezdődik a hajsza a találmány megszerzéséért.

Színes, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Jean Lefebvre, Pierre Brasseur, Margo Lyon, Bernard Blier, Michel Serrault
Rendezte: Jacques Bernard
85 perc
Gaumont

Rosalie vásárolni megy

(Rosalie Goes Shopping)

Rosalie a felső-bajorországi Bad Tözből került Arkansasba, ahová férjét követte, amikor annak katonaideje lejárt Németországban. Most hét gyermek édesanyja, és még mindig szerelmesek egymásba élete párjával. A nagy család minden este együtt ül a televízió előtt, ahol egymás szavába vágva kommentálják a reklámfilmeket, amelyek nap mint nap vásárlásra késztetik a fogyasztókat. Rosalie sem tud ellenállni a csábításnak: számára a fogyasztás nemcsak jog, hanem kötelesség is, amelyet mindennapos csalásokkal tud csak teljesíteni. Halad a korral, kihasználja a modern technika vívmányát, és a személyi számítógépet is a család szolgálatába állítja.

Színes, szinkronizált német vígjáték
Főszereplők: Marianne Sagesbrecht, Brad Davis
Rendezte: Percy Adlon
Futura Filmverlag
94 perc

A hölgy nem iszik, nem dohányzik, nem flörtöl, csak fecseg

(Elle boit pas, elle fume pas, elle drague pas, mais elle cause)

Három különböző társadalmi állású és érdeklődésű embert egyvalaki kapcsol össze, egyelőre még észrevétlenül. Közös a bejárónőjük ugyanis. Ez a hölgy túlvan már első ifjúságán, mégis kitartóan álmodozik otthon és munka közben egy szebb, nagyvilági életről. Mindhárom gazdája elégedett a munkájával. És valóban, a bejárónőnek nincs semmiféle káros szenvedélye. Nem iszik, nem dohányzik, nem flörtöl. De roppant kíváncsi természetű, és imád fecsegni. Ez pedig a bonyodalmak lavináját indítja el…

Színes, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Annie Girardot, Bernard Blier, Mireille Darc, Sim Catherine Samie, Jean Carmet
Rendezte: Michel Audiard

Öböl akció

(The Finest Hour)

Önkéntesek vonulnak be az amerikai hadseregbe kiképzésre. A katonaélet erős köteléket, barátságot alakít ki a fiúk között. Ilyen barátság kötődik a kiképzőtáborban Hammer és Dean között is. Szabadidejüket is együtt töltik, nem csoda, ha mindketten ugyanabba a lányba szerelmesek. A fogadalomtétel után elválnak útjaik, de az iraki háborúban újra találkoznak. Hammer légi felderítést végez, amikor egyik katonatársát foglyul ejtik. Ő megígéri, hogy kiszabadítja. Erre hamarosan lehetősége is lesz. A csoport különleges feladatot kap, egy kis öbölben lévő támaszpontot kell felderíteniük. Dean is csatlakozik a csoporthoz…

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Rob Lowe, Gale Hansen
Rendezte: Shimon Dotan
97 perc

Rendezte:

SPIKE LEE

Az afro-amerikai filmezés pápájának titulált 36 éves filmrendező, Spike Lee szerint a „fekete filmek" felbukkanásának valójában anyagi okai vannak, s nem az, hogy az emberek nyitottabbakká váltak az idegen kultúra befogadására.

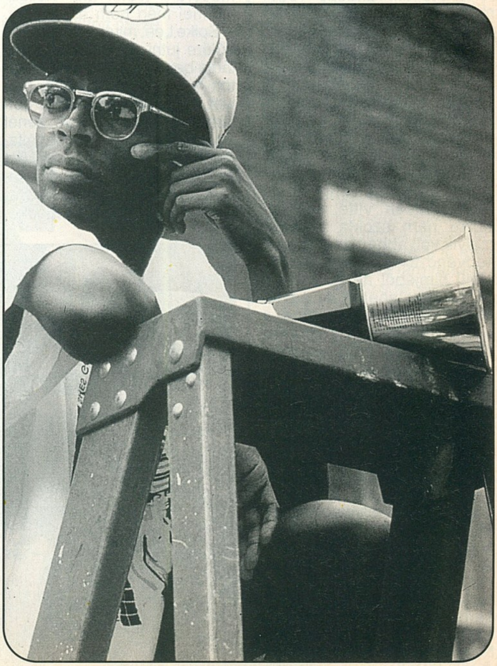
A fekete filmek kevés költséggel mindig hoztak a konyhára, s tény, Amerika fekete lakossága nagyobb arányban jár gyakran moziba, mint a fehérek. Van Pebeels, Spike Lee filmes kollégája szerint viszont inkább arról lehet szó, hogy míg a fehérek már kifogytak a témákból, a feketéknek még bőven akad mondanivalójuk.

Abban, hogy a fekete filmesek bejutottak Hollywoodba, mindenképp elévülhetetlen érdemei vannak Spike Lee-nek, aki elfogadottá tette a jellegzetes fekete témákat a stúdiókban. Cserébe a színes bőrűeknek is be kellett látniuk: ideje hangnemet váltani, s az agitálás és vádaskodások helyett szerencsésebb, ha a művészi tökélyt tűzik ki célul. *„Szórakoztatni akarunk, s ha egy film jó, az már automatikusan hozzájárul a feketék kultúrájának jobb megértéséhez"* – vallja Lee. De nem is olyan régen még ő sem így gondolkodott. Első filmje, a *She's Gotta Have It* cannes-i vetítése után még szórta a villámokat az újságírókra, mondván, hogy a fehérek és a feketék sohasem fogják megérteni egymást, s a fehérek részéről minden közeledés csak színlelt lehet. Már befutott filmrendezőként, ugyancsak Cannesban, egy zsurnaliszta kérdésére, eljön-e az az idő, amikor már nem tesznek különbséget az emberek között bőrszínük szerint, enerváltan válaszolta: *„Igen, egészen biztosan, de én azt már nem érem meg."*

A faji megkülönböztetés máig élő kérdés Amerikában. Elég, ha a tavalyi Los Angeles-i zavargásokra gondolunk. A kiváltó eseményt – négy rendőr brutális fellépését egy fekete motorossal szemben – amatőr videófelvétel is rögzítette, mely látható Spike Lee legutóbbi filmje, a *Malcolm* nyitó képsoraiban is. A rasszizmus kritikája ott bujkál a feketék filmjeiben, még ha iróniába csomagolva is, ugyanakkor már saját fajtájuk kliséit sem kímélik. Spike Lee csalódott volt, amikor vitaindítónak szánt filmjével, a *Szemet szemért*tel (Do The Right Thing) semmiféle reakciót nem sikerült kipréselnie fekete tesvéréből: *„Ha egy filmmel mindenki egyetért, ott biztos valami nem stimmel"* – morfondírozott –, *de ha nem sikerül vitát provolkálni egy filmmel, az végül is az én bajom"* A Los Angeles-i tüntetésekkel kapcsolatban viszont már többeknek eszébe jutott a *Szemet szemért*ből Mookie, amint egy üres kólás dobozzal célba vette Sal pizzériájának ablakát. De Mookie nem kezdett ki senkivel, ő csak figyelmeztetett.

Míg 1992 októbere Amerikában az erotikus Madonna jegyében telt, addig novemberben már Spike Lee *Malcolm X*-jével keltek és feküdtek az amerikai polgárok. Ha valaki a CSPAN televíziós csatornán figyelemmel kísérte Clinton körútját Washington DC fekete üzleti körzetében, a következő párbeszédnek lehetett tanúja, amint valaki a tömegből bekiabált a leendő elnöknek: Nekem tetszett *Malcolm X.* Te láttad már? Nem – válaszolta Clinton –, de Jessy Jackson megnézte, és mondta nekem, hogy ez volt a legjobb film, amit az elmúlt húsz évben látott."

Míg Bill Clintont beiktatták hivatalába, a kultúra világában mindenki Spike-ra és a Malcolm X-re szavazott. Sokan úgy vélik, a fiatal rendező egyetlen filmjével többet tett az amerikaiakért, mint amennyit Clinton tesz majd egész elnöksége alatt. Még akkor is, ha a fekete filmmágus a feketék meséjének kötelezte el magát: *„Fekete vagyok, a feketéknek szeretnék filmet csinálni"* – s ez munkáit meg is határozza. Malcolm X a fekete nemzeti kultúra Martin Luther Kinghez hasonló nagy formátumú alakja, önéletrajza pedig olyan alapirat, amelyet Amerikában több csoport, irányzat a magáénak vall. Lee filmjét egyikhez sem lehet sorolni. Spike rendezőhallgató volt, amikor kezébe került Malcolm önéletrajza, s akkor gondolt először arra, hogy filmen is fel kellene dolgoznia életét. *„Malcolm nagysága abban rejlett, hogy nagyon világosan és egyszerűen tudott megfogalmazni igazságokat, úgy, ahogy előtte senki"* – vallja a rendező.

Spike Lee filmjei

SHE'S GOTTA HAVE IT
(1986)
SULILÁZ
(School Daze, 1988)
(InterCom)
SZEMET SZEMÉRT
(Do the Right Thing, 1989)
(UIP-Duna Film)
MO' BETTER BLUES
(1990) (UIP-Duna Film)
DZSUNGELLÁZ
(Jungle Fever, 1991)
(UIP-Duna Film)
MALCOLM X (1992)

Dzsungelláz

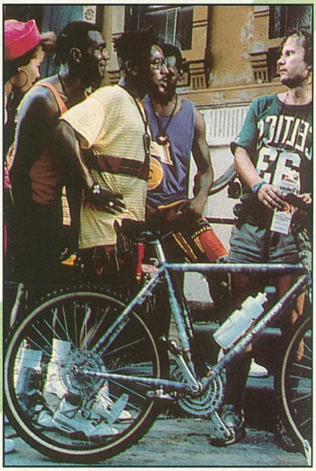

A fekete filmrendező 1957. március huszadikán született *Shelton Jackson Lee* néven. Brooklynban nőtt fel művészcsaládban, ahol a hat gyerek közül ő volt a legidősebb. A szülők kiskoruktól ápolták csemetéikben azok művészi hajlamait. Spike sokat járta komponista-dzsesszmuzsikus apjával a Greenwich Village-i klubokat, míg anyja rendszeresen vitte moziba. Spike nem szokta elárulni, melyik volt abban az időben a kedvenc filmje, de a *Suliláz* című filmjéből ítélve a *West Side Story* lehetett az egyik. Mielőtt beiratkozott volna a New York University filmrendező szakára, még egy főiskolai diplomát is szerzett tömegkommunikációból. Filmrendező-hallgatóként azután *Answer* című provokatív filmjével majdnem kirúgatta magát. Diplomamunkája, a *Joe's Bed Stuy Barbershop: We Cut Heads* viszont olyan jól sikerült, hogy Hollywoodban is híre ment, s miután kezet fogott tanáraival és zsebre vágta a filmrendező-diplomát, még egy akadémiai díjat is hazavitt a vizsgafilmek kategóriájában. Önbizalmát tovább növelte, hogy filmjét a New York Lincoln Center is műsorára tűzte, ami vizsgafilmmel még nem esett meg.

Spike Lee, miután nem tudott dűlőre jutni a stúdiókkal, családja bevonásával önállóan látott hozzá első filmjéhez, melyet két hét alatt 150 ezer dollárból összehozott. A zenét Spike apja, Bill komponálta, valamint ő játszotta Nola Darling apját. Húga, Joie volt Nola, Darling társbérlője, öccse, David a felvételek körül segédkezett, és ő készítette az állóképeket, míg Spike, ahogy ez később szokásává vált, magára vállalta az egyik főszerepet. E Spike Lee-mozi, a *She's Gotta Have It* csak Amerikában 10 millió dollárt hozott. Cannesban elnyerte az elsőfilmesek díját, és világszerte sokakban ébresztett szimpátiát a film szabadelvű párosa és rendezője.

Spike 1987-es filmmusicalje, a *Suliláz* (School Daze) már nem volt ennyire átütő, de még így is megérte a Columbia Picturesnek. A film hatásosan indul: a vászon sötét, míg egy hajó recsegő ropogó hangját halljuk, majd archív felvételek egy rabszolgahajó belsejét mutatják. Spike filmjének egyik fő erénye az ifjú fekete tehetségek felvonultatása. Egyébként kritikusai szerint is maga a darab olyan, mintha a *Porgy és Bess*-t, valamint a *Carmen Jones*-t keresztezték volna a *West Side Story*-val. A *School Daze* főleg a feministák körében aratott sikert a fekete amerikai nők portréjának filmes megrajzolásával.

A hol humoros, hol vérlázító *Szemet szemért* (Do The Right Thing) volt Spike harmadik játékfilmje, amelyhez a Universal Pictures 6 és fél millió dollárt adott. Spike Lee a feketék életmódján, sajátos beszédstílusán és humorán kívül azt igyekszik megmutatni, miként készteti őket gyűlöletre, mindennap megvívandó csatákra a fajgyűlölet: a nyár legforróbb napján New Yorkban, ahol egyébként egyik nap úgy telik, mint a másik, mégis történik valami. Sal brooklyni pizzériáját olasz sztárok képei dekorálják, s a betérő Buggi Out *(Giancarlo Exposito)* feketéket is látni szeretne a falon. A Radio Raheem ellentmondásos üzenetei tovább fűtik a hangulatot, mire az öreg Da Mayor *(Ossie Davis)* az erőszakról kezd papolni. „Pizza hírmondó" (Spike Lee) Sal figyelmeztetése ellenére összeszólalkozik a rassz tagjaival, s a jelentéktelen súrlódások durva összecsapássá fajulnak, amelynek estére áldozatai

Szemet szemért

vannak, s Sal pizzériája porrá ég. A film utolsó kockáin Martin Luther Kingtől és Malcolm X-től hallunk idézetet az erőszakról, ami King szerint nem helyes és nem is célravezető, míg Malcolm szerint mindenkinek joga van az önvédelemre, s ekkor az erőszakot nem lehet elítélni.

A *Szemet szemért* ugyan felkerült az Oscar-díjra jelöltek listájára, de a díjkiosztó ünnepségről Spike Lee szobor nélkül tért haza – már megint kiszúrtak a feketékkel hangulatban. A Los Angeles-i kritikusok viszont az év legjobb filmje díját az ő alkotásának ítélték.

Mo Better blues

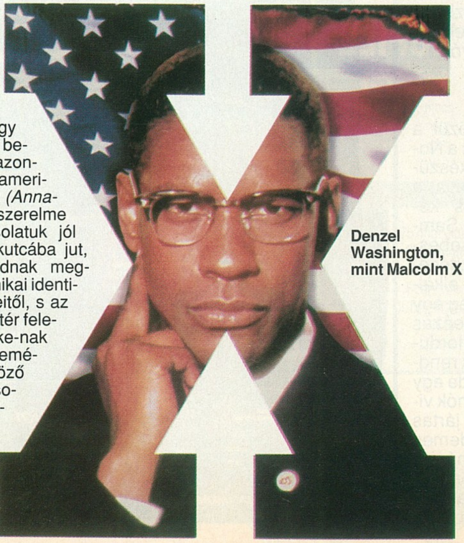

A 89-es *Mo' Better Blues*ban, Spike egyik legdrágább és legkommerszebb filmjében már szelídebb hangot üt meg. Csak egyszer kerül sor nyílt összetűzésre a történet középpontjában álló dzsesszstrombitás Blake Gillam *(Denzel Washington)* nyakig eladósodott menedzsere, Giant *(Spike Lee)* és hitelezői között. A verekedésbe Blake is beavatkozik, hogy barátját mentse, mire őt is kidekorálják. Ez válságba sodorja karrierjét, mivel felrepedt szájjal nem trombitálhat, majd felkeresi egyik barátnőjét, Indigót *(Joie Lee)*, s kérleli, legyen a felesége. Spike néhány percbe sűríti Blake válsága és az esküvő közötti időszakot, majd Blake, a fanatikus zenész átalakulását felelős családapává. A film azzal ér véget, hogy Blake trombitálni tanítja kisfiát.

A történet különféle asszociációkra ad alkalmat – a feketék zenei tehetségére, Spike művész családjára. A kép, amit a zenészek életéről, lelki világáról akotott, ezúttal nem a kábítószeres művészek mítoszát növeli. *A Mo' Better Blues*t már csak zenei anyaga miatt is érdemes megnézni videón, hiszen olyan kiváló muzsikusok nevei fémjelzik, mint *John Coltrane, Miles Davis,* és a *Bradford Marshalis Quintett.*

Spike a *Dzsungelláz*ban (Jungle Fever, 1992) különböző bőrszínűek szerelmével foglalkozik. A film férfi főszereplője, *Wesley Snipes* (aki a Mo' Better Bluesban is játszott) egy sikeres építészt alakít, aki egy ingatlanügynökség egyetlen fekete alkalmazottja. Nős, és van egy lánya. Vágyai beteljesedését azonban egy amerikai–olasz lány *(Annabella Sciorra)* szerelme jelenti. Kapcsolatuk jól indul, de zsákutcába jut, mert nem tudnak megszabadulni etnikai identitásuk kötelékeitől, s az építész visszatér feleségéhez. Spike-nak nem ez a véleménye a különböző színűek kapcsolatairól, úgy látja, *„az idő nem elég érett még arra, hogy elfogadjuk a másságot."* Cannes-ban a film parázs vitákat kavart Spike kollégái körében, akik közül sokan érintettek voltak a témában.

A Dzsungellázban, mint Spike legtöbb filmjében, fontos szerephez jut a zene, melyet ezúttal *Stevie Wonder-, Terence Blanchard*-szerzeményekből állított össze.

Denzel Washington, mint Malcolm X

Lee-nek mindig van egy jó sztorija, csak kérdés, végig tudja-e mondani – írják Spike Leeről némi éllel kritikusai. Másoknak éppen az a véleménye, hogy Lee nagysága éppen filmjei lezáratlanságában rejlik, abban, hogy nem kényszeríti nézőit részigazságok elfogadására. A sztorik mesélésével ellenben egyfajta hangulatot, életérzést áraszt, mely számára talán sokkal fontosabb, mint hogy kerekké és teljessé tegyen egy történetet, melyben a rendező számára talán nem is a vége a lényeg. A 34 millió dolláros, drága költségvetéssel készült Malcolm X talán a legteljesebb Spike Lee-alkotás. A negyvenedik életévétől is még messze járó rendező egyszerre akar filmjeivel tükröt tartani mind a feketék, mind a fehérek elé. Miközben a fehérek lelkiismeretére próbál hatni, saját véreinek azt láttatja, hogyan élnek ők, miként lehetne, s miként nem kellene élniük. Spike Lee különös helyet foglal el Hollywoodban, s bármilyen kritika is kíséri filmjeit, egyik fő célját elérte: Spike Leeről, munkáiról, az általa fontosnak ítélt kérdésekről beszélnek, vitatkoznak az emberek.

Varga Mária

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

Hivalkodás nélkül

Így ősz legelején körültekintve a középosztálybeli videómagnó-kínálaton, igazán nagy durranásról, de még szolídabb puffanásról is csak óvatosabban számolhatunk be. Persze e teszt összeállításakor még előtte voltunk az őszi BNV-nek, amel remélhetőleg fel fog vonultatni e kategóriában is érdekességeket. Igaz persze az is, hogy márciusban 20 videót vonultattunk fel olvasóinknak, és alig három hónapja bemutattuk a *Panasonic* új családját, egyidejűleg ízelítőt adva a *JVC*, a *Sanyo* és a *Sony* újdonságairól. Eddig azonban nem esett szó a *Samsung* új családjáról, a Selectronic őszi kínálatában szereplő *Nokia VR 4783*-ről és a Mabedu Line forgalmazásában szintén őszi újdonságot jelentő *Mitsubishi HS–M18*-ról.

●

A négy készülék közül a Samsung VK–320 és a Nokia 4783 a kétfejes készülékek táborát gyarapítja, a HS–M18 háromfejes készülék, míg a 350-es Samsung négy fejével félsebességű felvételek készítésére és lejátszására is alkalmas. És itt álljunk meg egy szóra!A hazai videózás csaknem 10 éves évfordulóján elnézést kérünk rendszeres olvasóinktól, de egy mondattal a képmagnók világában kevésbé jártas olvasóinknak érdemes összefoglalnunk a három kategória közötti különbséget. A fejek számának növekedése magát a szerelvényt és az elektronikát is bonyolultabbá teszi, ami szembetűnően elsősorban a készülék árában is jelentkezik, de közel sem biztos, hogy ugyanolyan szembetűnően közvetlenül a képminőségre is visszahatna. A fejek száma ugyanis nem a képfelbontást van hivatva javítani, hanem a szolgáltatások körét, minőségét befolyásolja.

A kétfejes mangók normál sebességre (standard play, „SP") képesek, vagyis egy kazettát egy sebességgel tudnak lejátszani. A háromfejes magnók is egysebességesek, itt a harmadik fej (segédfej) akkor kap szerepet, ha jó minőségű állóképet akarunk, mert ez van hivatva kiküszöbölni a zavaró félképváltási jeleket, remegéseket. (Nem egy kétfejes magnó a harmadik fej nélkül is igen jó állóképet produkál.) Ilyen készülékekre tehát csak akkor érdemes költeni, ha tudjuk, hogy igényünk van jó minőségű képkimerevítésre.

A négyfejes videóknál – amellett, hogy általában jó az állókép – sokkal gazdaságosabban használható ki a szalag, mert itt felezett sebességgel (long play, „LP") a négyórás szalagra nyolcórányi műsor vehető fel. Ez ugyan jelentős spórolást jelent szalagvásárláskor, mégsem javasoljuk minőségi felvételek készítésére, mert VHS felvételeknél láthatóan romlik a kép minősége, és a normál (állófejes) hangfelvételnél,

a lassú szalagsebesség miatt, a hang is jobban nyávog, s szűkül a frekvenciaátvitel is. Igazán akkor van jelentősége, ha sok előreprogramozott felvételt akarunk készíteni és erre négyórányi szalagidő nem elég. A minőséget tehát sohasem a fejek száma határozza meg, hanem maga a konstrukció, az elektronika és a beépített fejek minősége.

●

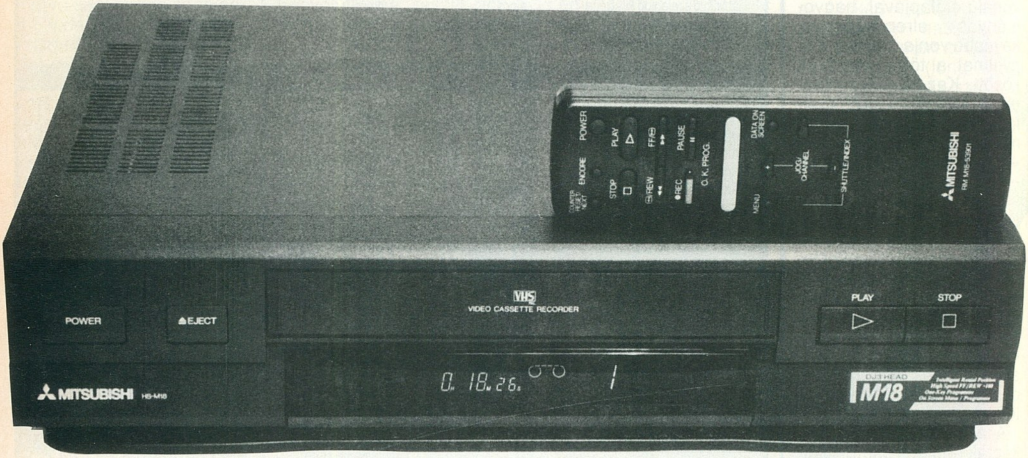
Nos, e kis kitérő után nézzük mintáinkat. A *Nokia,* úgy tűnik, tartósan szakított korábbi formáival. A *VR 4783-as* grafitszürke lágy vonalú előlapjával, hagyományos elrendezésével kevésbé vonja magára a figyelmet a többi készülék között. Kazettafészke baloldalt kapott helyet, mellette van kijelző ablaka, míg az alsó sávban vannak – egy lehajtható fedél alatt – a kezelőszervek, jól elérhetően és kezelhetően. Igaz ezekkel csak a legfontosabb magnófunkciókat és csatornaléptetéseket lehet működtetni, s gyakorlatilag minden egyéb beállítás, szabályozás a távvezérlőre került. Így aztán nem is tartozik a legfiligránabbak közé, de talán éppen ezért elég jól kezelhető.

A távvezérlő felső részén kaptak helyet a csatornakiválasztás és léptetés gombjai, középen a magnófunkciók találhatók. Ovális, nagyobb méretű nyomókapcsolókkal hüvelykujjunk könnyen rájuk talál. Az alsó harmadban a behangolás, programozás és indexkereséssel kapcsolatos gombok vannak. Bár lehet, hogy első ránézésre ez a megoldás a szemnek nem a legvonzóbb, de gyakorlatban jól használható. Rögtön hozzáférhetők az indexkereséssel, az idő vagy számlálóhelyzet kijelzésével kapcsolatos funkciók vagy az időprogramozás gombjai. Az persze tény, hogy minden művelet elsajátításához némi előtanulmány szükséges, mivel egyes gombok kettős funkciójúak. Például a csatornaléptetés-gomb tv nézésekor programokat vált, videózáskor pedig sávhelyzetet (tracking) szabályoz, vagy ugyanazokkal a gombokkal lehet órabeállításkor léptetni, mint amellyel állo- ▶

ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK				
Gyártó	Nokia	Mitsubishi	Samsung	Samsung
Típus	VR–4783	HS–M18 (EE)	VK–320	VK–330
Vételi színnormák	PAL, SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM
Vételi hangnormák	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT
Forgófejek száma (fejdobban)	2	3	2	4
Hálózati feszültség	220 V 50 Hz	220 V 50 Hz	100–240 V, 50 Hz	100–240 V, 50 Hz
Méretek / szél.xmag.xmélys. (mm)	430x80x330	380x91x326	42x88x314	420x88x314
Tömeg (kg)	5,8	4,9	5	5
Játékidő (E240 kazettával, perc)	240	240	240	240/480
Gyorskeresés (előre/hátra) (mp)	280/276	105/105	171/162	175/164
SZOLGÁLTATÁSOK				
Lassítás	–	1/5, 1/10, 1/28	1/7–1/60	1/7–1/60
Gyorsítás	nincs	nincs	2x	2x
Állókép	közepes	jó	közepes	jó
Indexkeresési rendszer	99 helyre	20 helyre	99 helyre	99 helyre
Részletismétlés	nincs	van	nincs	nincs
Utóhangosítás	nincs	nincs	van	nincs
Eltelt idő kijelzése	van	van	van	van
Hátralévő szalagidő kijelzése	nincs	nincs	van	nincs
Hozzáférés-letiltás	nincs	van	van	van
Képélesség-állítás	van)	nincs	3 fix állás	3 fix állás
PROGRAMOZHATÓSÁG				
Programbeírás	távvezérlővel	menüvel	videón+távvez.	videón
Napi programok száma	8	8	4	4
Programozható napok száma	1 év	1 hónap	1 hónap	1 hónap
Naponta ismételhető program	van	van	van	van
Hetente ismételhető program	van	van	van	van
Gyorsfelvétel	van	van	can	van
Biztosítás hálózatkimaradás esetén	5 perc	1 óra	1 óra	1 óra
AUTOMATIKÁK				
Gyorsindítás	van	van	van	van
Szalagállásstop	van	van	van	van
Visszatekercselés	van	van	van	van
Fejtisztítás	nincs	nincs	nincs	nincs
Színnormaváltás	automatikus	videóra kézi	automatikus (SECAM kézi)	automatikus (SECAM kézi)
Kazettaazonosítás	nincs	nincs	auto.+kézi	nincs
KÜLÖNLEGESSÉGEK				
Sztereóhang (állófejes)	nincs	nincs	nincs	nincs
Hi-Fi sztereóhang	nincs	nincs	nincs	nincs
Zajszűrő	nincs	nincs	nincs	nincs
Inzert felvétel	nincs	nincs	nincs	nincs
Távvezérelhető funkciók (magnó)	van	van	van	van
Hangolás	van	menüvel	nincs	nincs
Programválasztás	van	van	van	van
LCD kijelzés	nincs	nincs	van	nincs
Időprogram	van	menüvel	van	nincs
CSATLAKOZÓK				
Antenna (be/ki)	75 ohm (koax)	75 ohm (koax)	75 ohm (koax)	75 ohm (koax)
Videó (be/ki)	Scart (hátul)	RCA (hátul)	Scart (hátul) és be (RCA) elöl	Scart (hátul és be (RCA) elöl
Hang (be/ki)	Scart (hátul)	RCA (hátul)	Scart (hátul) és be (RCA) elöl	Scart (hátul) és be (RCA) elöl
Mikrofon/fejhallgató	nincs	nincs	nincs	nincs
Kamerastop/szerkesztés	nincs	nincs	nincs	nincs

MŰSZAKI JELLEMZŐK

Gyártó/Típus		Nokia VR–4783		Mitsubishi HS–M18 (EE)		Samsung VK–320		Samsung VK-330	
		Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért
Vételi csatornák/ Mért frekvencia (MHz)		VHF1–kábel 20 UHF	45–300 443–869	VHF1–kábel 20 UHF	44,5–299 442–882	VHF1-kábel 20 UHF	35,2–297,8 452–868	VHF1-kábel 20 UHF	36–299,2 453–869
RF kimeneti csatornák		33–40	31–40	32–40	32–40	32–40	31–40	32–40	31–40
RF kimeneti szint (mV)		–	–	–	–	–	1,35	–	1,4
Video kimeneti szint ($V_{csúcs\text{-}csúcs}$)		–	–	–	–	1	1,15	1	1,1
Video jel/zaj arány (dB)	SP	43	44	–	45	43	45	43	46
	LP	–	–	–	–	–	–	40	45
Sorbontás (sor)	SP	240	245	–	260	240	245	240	250
	LP	–		–	–	–	–	220	225
Hang jel/zaj arány (dB)		–	49	–	52	–	49	40	50
Hangfrekvenciás átvitel (Hz-kHz)	SP	–	40–9	–	48–11	100–8	50–8,5	100–8	45–8,7
	LP	–	–	–	–	–	–	100–5	60–6
Nyávogás hangban (%)	SP	–	0,16	–	0,1	0,4	0,26	0,4	0,22
	LP	–	–	–	–	–	–	1,2	0,45

máskiválasztáskor finoman hangolni.

A VR–4783-as hangolóegysége feszültségszintézeres, automatikus hangolórendszerű. Ez azt jelenti, hogy ha elindítjuk a felfelé vagy lefelé történő adókeresést, akkor az adott tv-sávban addig változik a hangolófeszültség, míg egy állomást nem talál az előválasztó egység. Optimális képen megáll a folyamat, és ezt beprogramozhatjuk a kívánt helyre a memória segítségével. Összesen 40 adó tárolható mind VHR-UHF sávban, vagy az 1–20-as különleges (kábel) csatornák sávjából.

Későbbi időpontban történő felvételek készítésére 8 időprogram írható be. A szolgáltatások közül érdemes megemlíteni az indexjelek szerinti keresést, (minden új felvételindításnál felkerül az indexjel a szalagra), amikor a kívánt felvételekezdetet vagy szám szerint, vagy kezdetek szerint lehet kiválasztani. Összesen 99 indexjel tehető a szalagra. Kezdet kiválasztásakor minden index-jelnél 6 mp-re megáll a gyorskeresés, addig belekukucskálhatunk a képbe. Ha tetszik, folytathatjuk a nézését, ha nem, akkor továbbfutunk a következő kezdetig. Ezt a szolgálatást igazán persze csak akkor lehet kihasználni, ha kedvelünk felvenni videóklipeket, rövid filmeket, vagy kameránkról készített felvételek közül akarunk válogatni.

A képminőség vizsgálata során először a tesztkazetta anyagát és a saját felvételünket értékeltük, ezt követték a sorbontásvizsgálatok és műszeres értékelések. Nem tagadjuk, normál beállítás mellett kicsit „videómagnó-szerűnek" éreztük a képet, többet vártunk a tesztanyag részleteitől, bontásától. A fűszálak hiányoztak a zöldből, és a hajtincsek is életlenebbek voltak a vártnál. A sorbontásnál mértek némileg igazolták a látottakat a 240 körüli értékkel, mely inkább átlagosnak tekinthető. Az élességszabályzóval a bontás ugyan javul, de idegesebbé válik a kép is. A kísérőhang frekvenciaátvitele sem hivalkodott 40 Hz–9 kHz-es átvitelével, de a mechanika nyugodtságára utal, hogy a nyávogás (szalagsebesség-ingadozás) a kategóriához képest egész jó volt.

Mielőtt a másik kétfejes videót, a *Samsung VK 320*-ast szolgáltatások szempontjából boncolgatnánk, érdemes előbb – már csak összehasonlítás miatt is – képét, hangját jobban megvizsgálni. A 320-asnál egy kevéssel jobbnak éreztük a bontást, a macskakő jobban rajzolódott ki, és a színek is teltebbek voltak. A fű valamivel jobban élt, és a piros kocsi is élénkebbnek

hatott. Az viszont kevésbé tetszett, hogy az újonnan behelyezett kazetta hangja 1-2 másodpercig nyávog, bizonytalankodik. Ez ugyan a képen nem látható, de a szabályozás lassúságára utal.

A Samsungokon is van képélesség-állítási lehetőség, mely lágy állásban teljesen levágja a zajokat, igaz, a bontást is agyonüti (kb. 210–215 sor) középállásban kb. 245 sornyi értéket nyújt. Érdekes, hogy kemény „éles" helyzetben sem javul lényegesen a bontás, viszont a kép kontrasztosabb lesz. Mégsem ajánljuk normál felvételeknél, mert minden idegesebbé, túllövésesebbé válik. Szerepe inkább sokadik másolatú, gyenge szalagoknál lehet.

Egyébként a VK 320 előlapja is hagyományos elrendezésű, a kijelzőablak mellett azonban van egy tárcsa alakú gomb, melynek elfordításával előre vagy visszafelé irányba 3-, 7- vagy 11-szeres képkeresést, illetve lassítást, vagy állókép-beállítást lehet produkálni. Mindezt a távvezérlővel is meg lehet valósítani, csak ott nem tárcsa, hanem két nyomógomb szolgál a képkeresési sebesség variálgatására. Persze ezek a funkciók nem a legfilmszerűbb képet adják. Állóképnél – a kétfejes kivitelből következően – némi zavarcsíkok megtalálhatók, és képkereséskor is láthatók a fejváltási zavarok, bár ezek a sávhelyzet- állítással optimalizálhatók.

A Samsungnál – a Nokiával ellentétben – magán a készüléken is elég széles körű kezelési lehetőség kínálkozik. A magnófunkciókon kívül a csatornabehangolás, az időprogramozás, képélesség-állítás és színnormaváltás is elvégezhető a lehajtható ajtó mögötti nyomógombokkal és kapcsolókkal. További praktikumok közé sorolható, hogy a lehajtható ajtó mögött még két RCA aljzat is található, melyek közül az egyik videós, míg a másik hangbemenet; például videókameráról, másik videóról történő felvételre. A hátoldalon emellett természetesen egy 21 pólusú Scart csatlakozó van a tv-készülékkel történő összeköttetésre. A kétfejes készülékek között további ritkaság, hogy a VK–320-as utóhangosítható is.

Végigtekintve mindkét Samsung szolgáltatási körét, a listát igen korrektnek tartjuk. A készülék hangolása feszültségszintézeres, és a memória 51 tv-csatorna beprogramozását teszi lehetővé automatikusan vagy sávokból történő egyedi kiválasztással. A HF és UHF tv-sávokon kívül természetesen itt is mód van az 1–20-as kábelcsatornák behangolására is. Színrendszer szempontjából a VK–320-as és a *330*-as is a PAL és MESECAM színrendszerű kazettáknál automatikusan vált színrendszert, de külön kapcsoló van a SECAM színrendszerben kódolt szalagok lejátszására, visszaadására is. (Tapasztalatunk szerint az NTSC visszaadásra, tengerentúlról jövő felvételek miatt esetenként nagyobb szükség lenne, de ennek megítélése természetesen más kérdés)

E készülékeknél is van indexkeresés, és a távvezérlőn keresztül történő letiltással a videó használata a gyerekek részére hozzáférhetetlenné tehető.

A VK–320-as további sajátosságai közé sorolható a visszamaradó játékidő kijelzése, mely a 180 perc alatti és feletti játékidejű kazetták behelyezése esetén az előlapon lévő kapcsoló állításával pontosítható. Távvezérlője LCD kijelzésű, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a programozásokat, időbeállításokat ezen keresztül is meg lehet tenni.

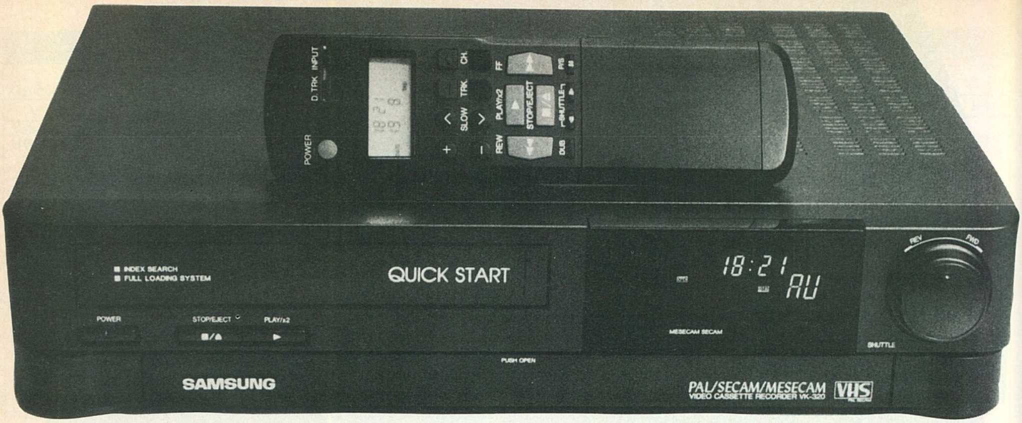
●

Bár típusszámból következően a *VK–330*-as a 320-szal egy családban van, megjelenése, szolgáltatási köre attól mégis több szempontból is eltérő. Alapvető különbség, hogy a 330-as négy videófejével félsebességű felvételekre és lejátszásra is alkalmas, hangolása hasonló rendszerű. Ugyanúgy 51 adó tárolható el, van indexkeresési rendszer, PAL, MESECAM és SECAM színrendszerű kazettafogadási és rögzítési lehetőség, az előlapon itt is van 2 csatlakozóaljzat más videókészülékek jelnek fogadására, de nincs utóhangosítási és visszalévőszalagidő-kijelzési lehetőség.

E készüléken elmaradt a képkeresési sebességet szabályzó tárcsa, helyette nagyméretű gombok egy vagy többszöri megnyomásával lehet gyorsítani vagy lassítani a mozgást mindkét irányba, és egyszerűbb lett a távvezérlő is, mivel az időprogramozás gombjai csak magán a videón kezelhetők.

A készülék formája tetszetős, fogalmazhatunk úgy is, hogy harmonikus, gombjai jól kezelhetők, és szépen simulnak az előlapba. A kazettafészek ajtaján lévő felirat utal a négy DA fejre (amorphus fejek), amely jobb bontást sejtet. Ezt megerősítették a videóátvitel mérései és a sorbontásvizsgálatok is. A négy fejnek köszönhetően állóképnél, egyes képléptetésnél a zavarokat jobban ki tudtuk léptetni a képből (bár mindig maradt egy kevés alul vagy felül), viszont gyorskeresésnél csak igen vékony csíkok jelentkeztek.

Összességében a két Samsung egy kevéssel több bontást nyújtott, mint a VR–4783-as, színeik is egy árnyalattal többek voltak, viszont kevésbé tetszett, hogy új kazetta behe-

lyezésekor bizonytalankodott a tracking. Mindezzel együtt maradtak hiányérzeteink. A tesztkazetta sziklái túlzottan plasztikusak voltak, a kövek lágyak, ami részben az apróbb rajzolatok elfedését jelzi. Szolgáltatások szempontjából viszont különösen a VK–320-as tudott sokat.

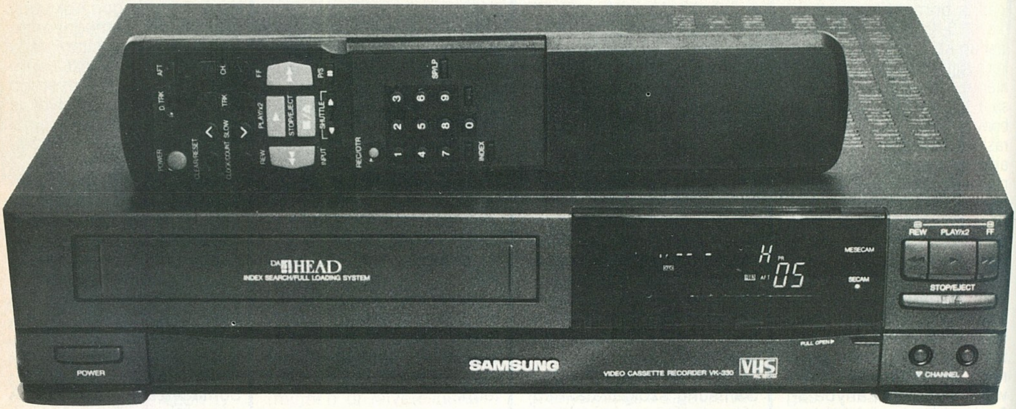
●

Amit az előbbiekben hiányoltunk, azt a *Mitsubishi HS–M18* képrészleteiben felfedeztük. A sziklák érdessége, a téglafalak rajzolata – a jó 260 sornyi bontásnak köszönhetően – szépen előjött, és jónak találtuk a színeket. Hang szempontjából is e havi tesztünk első helyére kerül a HS–M18-as. A 0,1 százalékos szalagsebesség-ingadozás egy jól futó mechanikára utal, és az 50 Hz-től 11 kHz-es átvitele is korrekt érték. A háromfejes kivitelből következően legstabilabb állóképe is a Mitsubishinek volt és a képben itt volt, a legkevesebb a zavar.

A készülék első ránézésre igen egyszerűnek tűnik, sem az előlapon, sem a távvezérlőn nincs túl sok gomb, lévén hogy itt a behangolás, programozás menürendszerrel történik. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a gombnyomásra a képernyőn listák jelennek meg, és e listákból, vagyis menükből lehet beállítani a kívánt sort egy kurzor segítségével, s kiválasztani, amit akarunk szabályozni.

Így külön menük vannak az időprogramok beírására, az automatikus vagy kézi hangolásra, óraállításra. Keresés alatt kék hátteret lehet teremteni a képernyőn, vagy színnormákat, indexkeresést is így lehet kezelni. A szolgáltatások köréből csak a legfontosabbakat emeltük ki, a hangolás itt is folyamatos feszültségszintézeres, és 99 csatornát lehet beállítani; a 80–99 programhelyek szolgálnak a MESECAM rendszerben történő felvételre. Valamivel szűkebb az indexjel-felvételi lehetőség is a Nokia vagy Samsung készülékekhez képest, lévén itt 20 helyet lehet „megcímezni". Persze ez általában elég, mivel az indexjelek között – ezt minden kezelési útmutató ki is hangúlyozza – 5 perc szünetet illik hagyni. Az viszont kevésbé tetszett, hogy a kazetták lejátszásakor az elektronika nem vált automatikusan a színrendszerek között, hanem a menürendszeren keresztül kell normát váltani.

Magáról a menürendszerről, annak praktikumairól nehezebb egyértelműen szólni. Vannak, akik a közvetlen kezelést kézreesőbbnek tartják, de a Mitsubishinél is alkalmazott menük világos szervezésűek, és gyors funkcióválasztást tesznek lehetővé.

A Hanna-Barb

3500 félórás rajzfilm, 350 különféle rajzfilmsorozat, játékfilm és videóösszeállítás – ez a szórakoztatóipar legismertebb párosának, William Hannah-nak és Joseph Barberának három és fél évtizedes termése. A Hannah–Barbera Productions alkotásai 7 Oscar- és 8 Emmy-díjjal büszkélkedhetnek, teremtményeit pedig több mint 90 országban látni, 22 nyelven hallani...

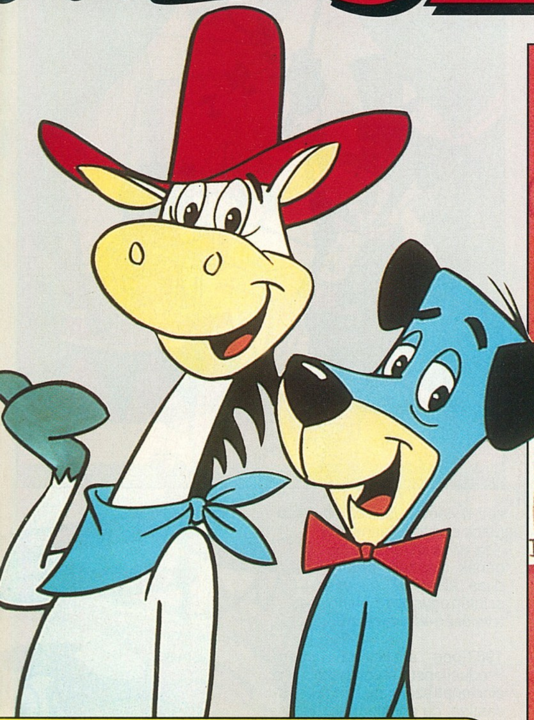
FOXI MAXI és a

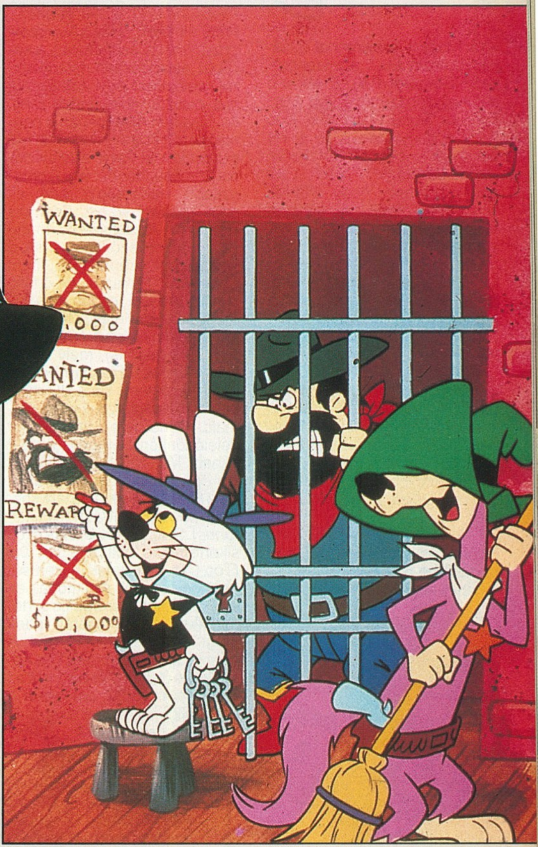
Hajdanán újságírónak és mérnöknek tanult Kaliforniában William Hannah, ám hamar munkanélküli lett a világgazdasági válság idején. 1930-ban a Horman és Ising nevű hollywoodi rajzfilmkészítő cégnél alkalmazták, mely a *Tapsi Hapsi* kedves nyuszifigura megalkotásával vált híressé. Billnek rögtön testhezálló feladat jutott: neki kellett a munkatársaknak vinni a kávét, élen járt a söprögetésben is, s mellékesen főnökeinek történetötleteket kellett szállítania. Hét év alatt belekóstolt a szakmába, olyannyira, hogy a Metro–Goldwyn–Mayer Stúdió szerződtette vágóként és rendezőként. Néhány héttel később vett fel az MGM egy írórendező fickót, bizonyos Joe Barberát.

Joseph Barbera olasz bevándorlók gyermekeként született, s Brooklynban, katolikus iskolában tanult. Korán megmutatkozott rajzkészsége, sokat és jól rajzolt, s szerencséjére apáca tanárai nem tiltották kedvtelését. A New York-i egyetemen tanult, majd tanulmányai befejeztével a bankvilágban helyezkedett el. A rajzolást ekkor sem adta fel. Egyik rajzát elküldte Amerika akkori egyik legnagyobb magazinjához, a Collierhez, amely vevő is volt munkájára. A bankszakmát szívesen váltotta volna fel a hivatásos rajzolásra. Felbátorodva az apró sikeren, jobb rajzaiból magának *Walt Disney*-nek is küldött, aki válaszában ígéretet tett arra, ha legközelebb New Yorkban jár, fogadja egy beszélgetésre az ifjú Joe-t. *„Ez soha nem történt meg"* – emlékszik Barbera. *„Örülök is, hogy így történt, mert különben ma is csak egy tag lennék a Walt Disney Stúdió csapatában."* Otthagyva a bankszakmát, a Van Beuren Stúdióban lett rajzoló. Tehetsége hamar kiderült, ő is egyre alaposabb ismereteket szerzett, immáron a rajzfilmgyártásban, majd úgy döntött, hogy az MGM Stúdió rajzfilmrészlegénél kínálkozó álláslehetőséget elfogadja, s 1937-ben Hollywoodba költözött.

Bill roppant fogékony volt a humor iránt, jó szervezőkészsége révén képes volt tehetségeket verbuválni maga köré, Joe írói vénájához kézügyessége és szakértelme társult, így a két tehetséges emberről úgy vélekedtek főnökeik, jobb, ha ők

era SZTORI

többiek...

ketten megpróbálnak együtt dolgozni. Első közös munkájuk a *Puss megszerzi a csizmát* (Puss Gets the Boot) című rajzfilm volt, mely gyakorlatilag első epizódjának tekinthető annak az örökéletű sorozatnak, amelyet *Tom és Jerry* néven ismer a világ. Amikor elkészítették a rajzfilmet, az MGM vezetői fel akarták oszlatni a kéttagú minicsapatot, mondván, csupán erre az egyetlen kis műre hozták össze őket. Azonban Hanna és Barbera másképp gondolták. Addigra már új eljárást dolgoztak ki: rájöttek, ha rajzok sorozatát fényképezik egymásra, az a mozgás illúzióját kelti. Három újabb Tom és Jerry-produkcióval is előálltak, így a főnökök beleegyeztek, dolgozzanak továbbra is együtt. Ezt követően húsz esztendőn át egy szobában, egymással szemben ülve végezték a közös munkát, folytatva a Tom és Jerry-sorozatot, mind nagyobb szakmai és közönségsikert aratva. A két évtized alatt hét Oscar-díjat kaptak sajátos macska–egér párosukért, és további nagy szakmai elismerést vívtak ki, amikor rajzfilmfiguráikkal két játékfilmben is megtáncoltatták Gene Kelly-t (Anchors Aweigh, Invitation to Dance).

Amikor a televízió diktálta verseny miatt az MGM bezárta rajzfilmstúdióját, Hanna és Barbera megragadta a lehetőséget: összetoborozta az általuk ismert legjobb rajzolókat, írókat, rendezőket, hangmérnököket, és 1957-ben megalakították saját vállalkozásukat. Koncepciójukat is alapvetően megváltoztatták: rajzfilmjeiket a televízió számára készítették, eleve a kis képernyőre szánták. A kreatív csapat első munkája egy hatperces epizódokból álló sorozat volt az NBC televíziós társaság részére. A gyors gondolkodású ügyes macska és a lassú tempójú kutya történetét *Ruff és Reddy* címen ismerhették meg a nézők. Érdekesség, hogy az új vállalkozás az első filmjét az MGM korábbi, hasonló művekre szánt költségvetésének töredékéből készítette el. 1958-ban jelent meg a képernyőkön a *Foxi Maxi kalandjai* (The Huckleberry Hound Show). Ezért 1960-ban a cég megkapta első Emmy-díját, mely az első rajzfilm volt e díj történetében. E népszerű sorozat idővel a magyar képernyőkre is eljutott, ki-

A Hanna-Barbera SZTORI

való magyar szinkronnal (Csákányi Lászlóuuu…, szinkronrendező Gerhardt Pál). E show-n belül epizódszereplő volt *Maci Laci* és *Bubu* (Yogi and Boo Boo) a nagy medve és a kis bocs. Ők a Jellystone Parkban „garázdálkodtak"; Maci Laci egyetlen bűne, hogy állandó késztetést érez a turisták uzsonnáskosarának elcsenésére. Az epizódszereplő (magyar hangja Várhelyi Endre) akkora sikert aratott, hogy az alkotók 1961-ben már önálló showban „léptették fel", majd 1964-ben egész estét betöltő rajzfilm főszereplőjére tették.

Inci és *Finci* (Pixie and Dixie) is megszokott harcias kisegerekként díszelegtek Foxi Maxi show-jában, melynek félórájában mindig három epizód volt látható. Csakúgy, mint egy másik produkcióban, a hasonlóan sikeres *Quick Draw McGraw*-ban.

Hanna és Barbera 1960-ban mutatta be a televíziózás történetének első rajzfilmcsaládját, a *Flintstone*-t (The Flintstones). Frédi és Béni, a két kőkorszaki szaki Irmával és Vilmával, a későbbi epizódokban gyerekeikkel, valójában egy hétköznapi mai családot jelenítettek meg. Az Egyesült Államokban e poénokkal teli, humoros sorozat hat esztendőn át futott a televízióban főműsoridőben, és a legmagasabb nézettséget érte el, nagy tetszést aratva. (Idehaza Romhányi József szedte rímekbe a magyar szöveget, mely a hozzáértők szerint jobb, mint az eredeti.) Flintstone-ék önálló film főszereplői, s több más sorozat sztárjai is lettek. Űrkorszaki megfelelőjük lett a *Jetson család* (The Jetsons), mely 1962-ben üstököskénk robbant be a sikeres rajzfilmek közé. Kezdetben főműsoridőben sugározták, majd tizenöt éven át szombat délelőttönként vetítették Amerikában. Mozifilm is lett belőlük, sőt egy alkalommal a Jetsonok még Flintstone-ékkal is találkoztak *(The Jetsons Meet the Flintstones)*. Szintén a hatvanas évek sikerterméke volt a *Turpi úrfi* (Top Cats), melynek újszerűsége, hogy az írók szakítottak az egy vagy két főszereplős történetekkel, s sok figurát tettek meg egyszerre sztárnak. A *Jonny Quest kalandjai* (The Adventures of Jonny Quest) volt az első rajzfilmshow, amelyben a rajzfilmfigurák együtt szerepeltek élő emberekkel. Jonny Quest akciókalandhős számított a későbbi *Szuperbarátok* (Superfriends) hősei előzményének. Szintén a hatvanas évek terméke a tizenhét éven át gyártott *Scooby-Doo*, aki Magyarországra csak most érkezett el videón. *Jack és a futóbab* (Jack and the Beanstalk) – ez volt a sikerpáros cégének második Emmy-díjas alkotása, melyben szintén egyszerre jelent meg a valóság és a rajzfilm ötvözete.

1967-ben a Hanna–Barbera Productionst megvásárolta a cincinnati székhelyű Taft Broadcasting, de annak önálló osztályaként tovább folytatta munkáját. A hetvenes évek újabb sikereket és Emmy-díjakat hoztak *(The Last of the Curlews, The Runaways)*, immáron játékfilmekért. A hatvanas években megalkotott figurák java része tovább élt még a nyolcva-

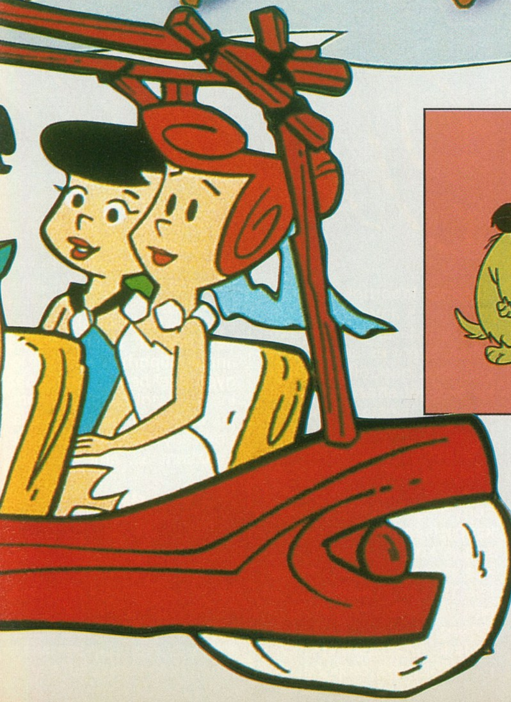

A hazai tékákban található Hanna–Barbera rajzfilmek:

A jó, a rossz és Foxi Maxi
Turpi Úrfi és a Beverly Hills-i macskák
A császár új ruhája – A rút kiskacsa
Flintstone család – Első epizódok
A férfi, akit Flintstone-nak hívnak
Bombajó sportoló (Flintstone család)
A Jetson család – Első epizódok
A Jetson család
Szellemes szellemek (Scooby-Doo)
Rugólábbal táncoló (Rugóláb nyuszóseriff)
Maci Laci nagy szökése
Turpi Úrfi visszatért: meneküljön ki merre lát
A suszter manói – Pöttöm Panna
Noé bárkája – Dávid és Góliát
Ribike – Hammas Jutka
Inci és Finci legújabb kalandjai
Gulliver utazásai

nas években is. 1987-ben az anyacég Taft Entertainmentet eladták, így a Hanna–Barbera cég az új tulajdonos, a Great American Communications Company egysége lett. William Hannah és Joseph Barbera társelnökök maradtak, de *David Kirschner,* független producer lett a főnök. 1991-ben a HB Productions a Turner Broadcasting System, inc. része lett.

Ma Kirschner, megőrizve a hagyományokat, új utakat is járva próbálja megtartani a folyamatos sikert. A vállalkozás rajzfilmet és játékfilmet egyaránt gyárt. An American Tail, Child's Play – már a kilencvenes évek Hanna–Barbera-produkciói, csakúgy, mint az NBC-nek gyártott Yo Yogi!, az ABC-nek szánt The Pirates of Dark Water, vagy a Tom és Jerry gyerekei (Tom and Jerry's Kids), melyet a Fox gyermekhálózat számára készítettek. Újabb félórás rajzfilmsorozat a Fiatal Robin Hood (Young Robin Hood), 1992-ben indult útjára a Fish Police detektívsztori-rajzfilm a CBS programjában, főműsoridőben, az ABC csatornán pedig a Capitol Critters fut, mely a Fehér házban élő patkányok, egerek és más teremtmények történeteiről szól.

William Hannah immáron hat évtizede Észak-Hollywoodban él, egy fia, egy lánya és hét unokája van. Joseph Barbera három gyermek apja, s kétszeres nagypapa. Unokáik, csakúgy mint a világ legtöbb gyermeke, Hannah–Barbera-rajzfilmeken nőnek fel…

T. J.

Hollywoodi Indiá

John Morgan, egy angol lord, népének nyughatatlan vérétől hajtva, Észak-Amerika fehér ember még nem járta vidékein vadászgatott az 1820-as évek közepe táján. A hegyi emberek és a magányos úttörők korszaka volt ez, akik még békésen megfértek a természettel és az indiánokkal. Az őslakókkal való találkozás persze nem volt teljesen veszélytelen, magában rejtette az izgalmakat, sőt esetenként a fejbőrtől való megszabadulás lehetőségét is. Az izgalmakról Lord Morgan is mesélhetne, akinek a sziúkkal gyűlt meg a baja, lévén elfogták, s a törzsfőnök anyjának rabszolgájává tették. Mesélhetne, de így is történt, hiszen Lord Morgan kalandjait az *Egy ember, akit Lónak neveztek* (A Man Called Horse, 1970) című filmben mondta „tollba”.

„Csak a halott indián jó indián.”
(Philip Seridan tábornok)

Nehéz idők köszöntöttek rá, a többszöri szökési kísérlet csak súlyosbította helyzetét. Ám közben, ha lassan is, de a civilizáció hírnöke megismerte az indiánokat, életformájukat, gondolkodásmódjukat, hétköznapjaikat, a természethez és egymáshoz való viszonyukat. Mindez benne is hatalmas változásokat eredményezett, nemcsak rácsodálkozott, de magáévá is tette a természeti nép nemesen egyszerű racionális világszemléletét. Átalakulása akkor vált teljessé, amikor az indiánok bizalmát elnyerve, a törzs tagjává választották, majd az ellenséges sosóni indiánok legyőzése után törzsfőnök lett.

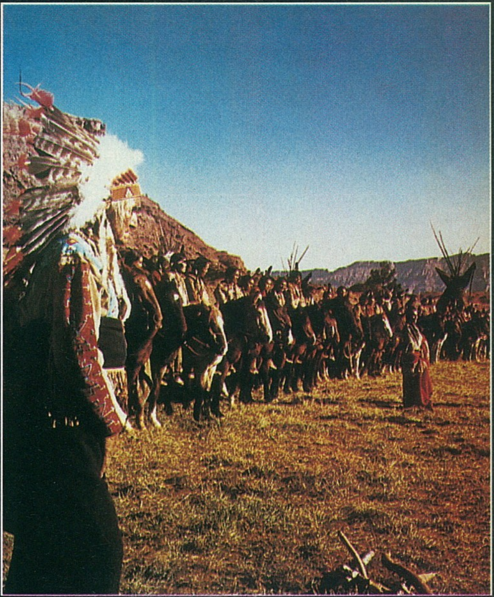
A Ló nevű férfiról szóló történet, amely a klasszikus western dramaturgiáját párosította össze a modern westernre oly jellemző naturalizmussal, minden tárgyi tévedése ellenére jó szándékkal és pozitív szemlélettel közelítette meg az őslakosok reális bemutatásának a műfaj által mindig is elhanyagolt kérdését. Idealizmusa, a hitelesség illúziójába bújtatott entográfiája (például a Naptánc rituáléjának George Catlin képeit idéző bemutatása) sok hívet szerzett az indián romantikának, vagyis mindent összevetve, nyilvánvaló hibái ellenére többet használt, mint ártott.

Ez már csak azért is lényeges volt, mert az amerikai western nek zöme az indiánt mint valami rézbőrű veszedelmet ábrázolta. Leszámítva a vadnyugati film kezdeti korszakát, valamint az ötvenes évektől kezdődően kialakult realista irányzatot, e filmek teljesen szabványosították, sztereotip tulajdonságokkal ruházták fel az indián alakját és szerepét az Egyesült Államokban. A közönségnek csak a legritkább esetben nyílt lehetősége arra, hogy megismerje, megértse, netán átérezze az indián törzsek tragédiáját, az indiánokét, akiket a civilizáció nevében üldöztek el földjeikről, zártak rezervtáumokba, s szemérmetlen, gátlástalan módon zsákmányoltak ki. Az a meggyőződés, amelyet Sheridan tábornok mondása fémjelez, s amelyet vadnyugatszerte tartottak és gyakoroltak, szent és sérthetetlen volt azok gondolkodásában is, akik létrehozták, megalkották a westernfilmekben látható kliséket, formulákat.

Eleinte gyakran előfordult – például *David W. Griffith* és *Thomas H. Ince* filmjeiben –, hogy a hős indián volt, ám inkább jelkép, mintsem egyéniség, s költői, gyakran tragikus megvilágításba helyezték. 1910 után azonban már nem volt több, mint puszta ellenség, motívum, arc nélküli támadó, lévén mindig sokadmagával, nagy tömegben ábrázolták őket. Különösen a másodvonalbeli, olcsó B-westernek indiánképére volt jellemző ez a szemlélet, amelyek nagy részében az indián egyetlen funkciója, hogy a fehér hőssel szembeszállva annak eltiporható ellenfele legyen. Ezekben a filmekben az indián legtöbbször vérszomjas bűnös, ritkábban becsapott vagy félreértett, de szinte sohasem az, ami – emberi lény.

Négy évtizednek kellett eltelnie ahhoz, hogy Hollywood újraértékelje szerepét abban a förtelmes játszámában, amelynek szenvedő alanya

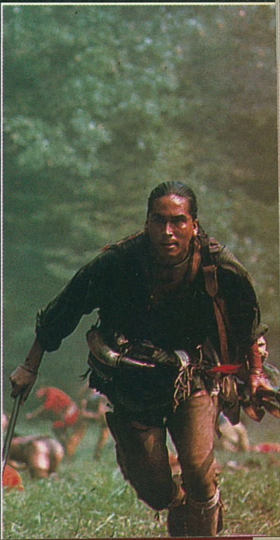
nok

az indián volt. A rézbőrű harcos rehabilitása elkerülhetetlen volt, mert a közönség egy része felismerte a szabványosított klisék egyoldalúságát, hamisságát, s igényt formált a történelmi témák és figurák reálisabb, igényesebb bemutatása iránt. Noha nem mentesek történelmi és tárgyi (néprajzi) hibáktól, a *Törött nyíl* (Broken Arrow, 1950), az *Ülő Bika* (Sitting Bull, 1954) és *A nyíl útja* (Run of the Arrow, 1957) vezetésével e filmek kísérletet tettek arra, hogy teljesen más nézőpontból közelítsék meg a témát, s rokonszenves, realista módon ábrázolják az indián alakját. Ezek a mozik először sugallták, hogy az indián is ember, s igenis lehetséges a fehér ember és az indián barátsága, a kompromisszumon, egymás megértésén, kölcsönös tiszteletén alapuló megegyezés.

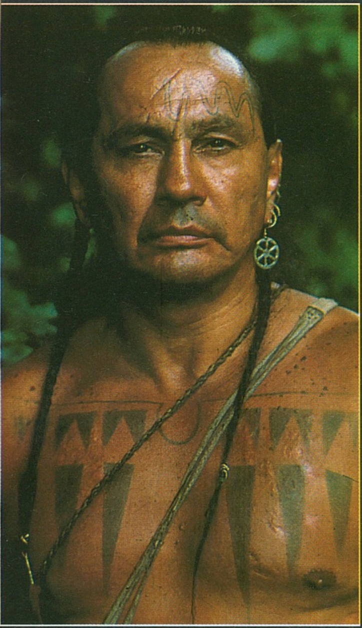

Az 50-es évek a két nép békés egymás mellett élését propagáló filmjeit követően árnyaltabb lett a kép. A következő két évtized kereteit egyfelől a fajgyűlöletre buzdítás nyílt felvállalása (*A lopakodó hold* [The Stalking Moon, 1968]), másfelől az amerikaiak indiánpolitikáját – a napi aktuális politikával (Vietnam) párhuzamba állítva, azt kritizálva – tudatos népirtásnak beállító álláspont adta (*Kék katona* [Blue Soldier, 1970]). A kettő között jól megfért a tv-westernek hagyományos, konzervatív szemlélete, mint például *A virginiai* (The Virginian) vagy a *Bonanza* epizódjainak többségében, a fehérek, indiánok és négerek (!) viszonyát szórakoztató módon, ám mégis komolyan taglaló vígjáték (*A skalpvadászok* [The Scalphunters, 1967]), valamint a *Pierre Brice* nevével fémjelzett romantikus Winnetou-sorozat és a *Gojko Mitic*-féle DEFA-indiánok kínálta naiv történetek.

Mi az, ami kiemeli például Brice és Mitic alakját a nagy átlagból? Nem más, mint gyermekkorunk álma, az indiánosdi kínálta álmodozások és ábrándozások, a féktelen és leküzdhetetlen kalandvágy korszaka. Winnetounak, ennek a nemes rézbőrűnek az alakjában a világirodalom legnépszerűbb indiánját alkotta meg Karl May, a prérik gáncs nélküli lovagját, aki mindig a jónak pártjára áll, mindig az elnyomottak igazát hirdeti, ha egyszerű eszközökkel is. A Winnetou-filmek fontos szerepet játszottak az európai westernhullám elindításában, amely azután a spagettiwesternben futott végleg zsákutcába. A filmek a hamisítatlan mayi (német) romantika jegyében fogantak: a vadásza-

Hollywoodi Indiánok

tok, a nagy indiáncsatározások, a hegyen-völgyön történő üldözések romantikáját kínálták. Ugyanez volt a helyzet a Mitic-filmek esetében is, azzal a különbséggel, hogy ott kiemelt hangsúlyt kapott az amerikai imperalizmus gátlástalan csörtetése. Nem véletlen, hogy a keletnémet vezetés éppen emiatt támogatta az indiánfilmeket, s tűrte meg az amerikai westerneket.

„Hála" *John Ford*nak, *George Sherman*nak és a többi bátor indiánölőnek, a vadnyugati filmekben több rézbőrűt pusztítottak el, mint *Guster, Chivington* és társai együttvéve. Az indián a sztereotip, sematikus beállításnak köszönhetően a leggonoszabb fajta, egyedül csak a gyilkolás, a szerencsétlen és ártatlan fehér ember leölése érdekli. Kegyetlen, primitív vadember, aki képtelen a normális, emberi civilizációval való kapcsolatfelvételre, vagy pláne az abba való beilleszkedésre. Ennek megfelelően a velük szemben folytatott harcban minden megengedett: szerződések megszegése, orgyilkosság, asszonyok és gyermekek lemészárlása.

Azonban hiába győzték le e népeket, hiába ölték meg legjobbjaikat, hiába kényszerítették rezervátumokba a megmaradtakat, a szabadságvágyat, az ősök és a hagyományok tiszteletét nem tudták kiirtani a szívekből és a lelkekből. Ami nem sikerült a valóságban, megvalósult a filmekben. Amerika fekete-fehér és színes, szélesvásznú filmcsodákban tobzódva ünnepelte magát. Mert minél kegyetlenebbnek, primitívebbnek mutatta be ellenfelét, annál nagyobb volt a diadal, annál jogosabb a fehér ember harca. Az indián lett az arctalan gonosszá felnagyított mitikus ellenfél, az önámítás celluloidháborújának állandó vesztese.

1990-ben azonban minden eddiginél erősebben szólalt meg Amerika lelkiismerete. *Kevin Costner* rázta fel hamis álmából az embereket, amikor megrendezte és eljátszotta a *Farkasokkal táncolót.* Ebben az alkotásban az indiánok nem barbár, leigázandó népként jelentek meg, hanem olyan hús-vér emberekként, akiket éppen egy fehér katona ért meg és zár szívébe. A történelem kerekét ugyan nem lehet visszaforgatni, ezért Costner katonája legfeljebb békítő szándékkal lovagolhatott a csatában vérei és új barátai közé. Hollywood ezt az indiánt nagyon is emberszámba vevő filmet nem kevesebb, mint hét Oscarral jutalmazta 1991-ben, így próbálva feledtetni a szakma évtizedes hamisításait.

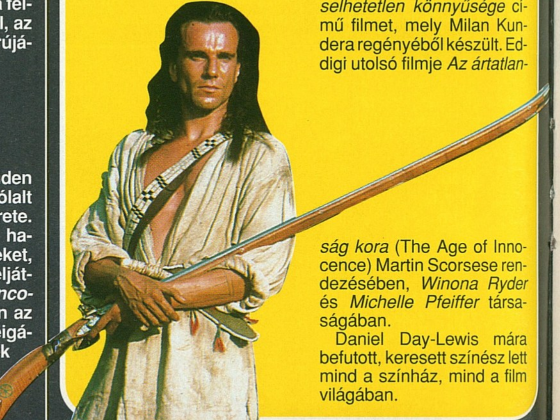
Az eddigi utolsó színvonalas indiánfilmet *Michael Mann,* a Miami Vice sorozat egyik alkotója álmodta vászonra. *Az utolsó mohikán* nem tekinthető vonulatában a Farkasokkal táncoló folytatásának, legfeljebb annyiban, hogy az indiánok itt is érző szívű emberek. A forgatókönyvíró-rendező Cooper legismertebb kalandregényét tekintette alapnak, ennek meséjét szőtte tovább és alkotott izgalmas, szerelmi románccal átitatott indián kalandfilmet. Két kultúra találkozása és ötvözete tükröződik Sólyomszem alakjában, aki ugyan skót–ír szülők gyermekeként látta meg a napvilágot, ám kétéves korától Csingancsguk nevelete. E film – a maga módján – az indiánmítoszt hivatott erősíteni.

Bármilyen produkciók is készültek az indiánokról Hollywoodban vagy a világ más tájain, a történelmi valóságot egyikük sem tudja megváltoztatni.

Legfeljebb a róla alkotott képet.

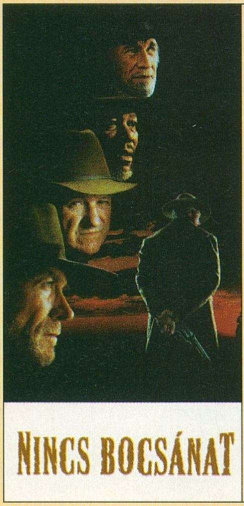
Sólyomszem: DANIEL DAY-LEWIS

Daniel Day-Lewis alakítja Sólyomszem szerepét *Az utolsó mohikán* című videófilmben. A markáns arcú színész pályafutását színházakban kezdte, s a londoni Nemzeti Színházban a Hamlet címszerepét játszotta, amikor kézhez kapta Az utolsó mohikán forgatókönyvét. Ekkor már harmadik Shakespeare-főszerepét játszotta, hiszen korábban a Royal Shakespeare Company társulatának tagjaként már alakította a Rómeó és Júlia, valamint a Szentivánéji álom főszerepét. A színész filmben először 12 éves korában szerepelt a *Sunday, Bloody Sunday* című filmben: igaz, apró szerepben. Első jelentősebb filmbéli alakítását egy BBC-tévéjátékban láthatták a britek. Az első nemzetközi sikerét Stephen Frears *Én szép kis mosodám* című filmjében aratta, melyben egy homoszexuális punk szerepét játszotta el. James Ivory *Szoba kilátással* című filmjében már egy sznob viktoriánus piperkőcöt alakított. E szerepeiért a New York-i filmkritikusok a legjobb epizódszereplő díjával jutalmazták. 1989-ben a legjobb színésznek járó Oscar-díjat érdemelte ki a *Bal lábam* című Jim Sheridan rendezte filmdrámában nyújtott alakításáért. (E filmet is megtalálhatjuk a videótékákban.) Az utolsó mohikán előtt forgatta *A lét elviselhetetlen könnyűsége* című filmet, mely Milan Kundera regényéből készült. Eddigi utolsó filmje *Az ártatlanság kora* (The Age of Innocence) Martin Scorsese rendezésében, *Winona Ryder* és *Michelle Pfeiffer* társaságában.

Daniel Day-Lewis mára befutott, keresett színész lett mind a színház, mind a film világában.

VIDEO PREMIER: SZEPTEMBER 16.

4 OSCAR-DÍJ
Legjobb film, Legjobb rendezés/Clint Eastwood
Legjobb mellékszereplő/ Gene Hackman
Legjobb vágás/ Joel Cox

CLINT EASTWOOD GENE HACKMAN
MORGAN FREEMAN RICHARD HARRIS

NINCS BOCSÁNAT

(UNFORGIVEN)

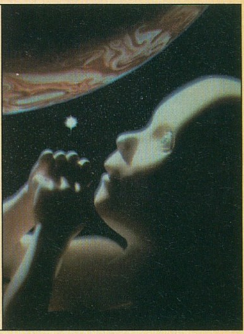
William Munny (CLINT EASTWOOD) törvényen kívüli bérgyilkos volt. Tizenegy éve azonban szögre akasztotta fegyverét és hátat fordított előző életének. 11 év múltán vetődik a Munny-tanya felé Schofield kölyök, a fejvadász, aki (majdnem) vak lévén egy (majdnem) lovagias ügy megoldásához kéri a hajdani villámkezű segítségét. Két cowboyt kell eltenni láb alól, akik a közeli Big Whiskey-ben összevagdalták egy prostituált arcát. A seriff (GENE HACKMAN) néhány lóért futni hagyja a tetteseket. Munny tizenegy év után felcsatolja pisztolytáskát és elindul, hogy hosszas hányódtatás után nemcsak a cowboyokon, de a saját hatalmába beleőrült, kegyetlen seriffen is elégtételt vegyen. A Nincs Bocsánat William Munny csúfos története, aki másodszor is hátat fordított önmagának és újra az lett, ami volt -kegyetlen és hidegvérű gyilkos.

...az Űrodisszea folytatódik...

2010

A KAPCSOLAT ÉVE

Több-e az emberiség, mint pusztán az univerzumban bekövetkezett baleset szülötte, egy örök árvaságra ítélt faj a világűrben?
Közel egy évtizede megtudtuk a választ: NEM.
2010-et írunk. Most egy orosz és amerikai tudósokból álló kutatócsoport indul el közös expedícióra a Leonov űrhajó fedélzetén, hogy megvizsgáljanak egy kísérteties kőoszlopot. Mielőtt utazásuk véget érne, kozmikus csodának lesznek tanúi, amely megváltoztatja az emberről és az emberiségnek az univerzumban megadatott sorsáról kialakult felfogásukat. 2010 úgy fog fennmaradni az utókor számára, mint az év, amikor a Kapcsolat megszületett.

AZ IGAZAK

(THE RIGHT STUFF)

Az első amerikai űrhajósok története
4 Oscar-díjas film!

John Kennedy elfoglalta az elnöki széket és Amerika az „Új határok" programjának lázában égett. Úgy tűnt, a szociális, politikai és gazdasági problémák akadályait könnyedén legyőzhetik. A legnagyobb vállalkozás az űrkutatás programja volt, amelynek sikerén vagy bukásán az Egyesült Államok presztízse múlott. Az elnök kiadta az utasítást : egy évtizeden belül amerikai űrhajósoknak kell a Holdra lépniük. Tom Wolfe, a Hiúságok máglyája világhírű szerzőjének könyvéből 4 Oscar-díjas film született.

DANIEL DAY-LEWIS

AZ UTOLSÓ MOHIKÁN

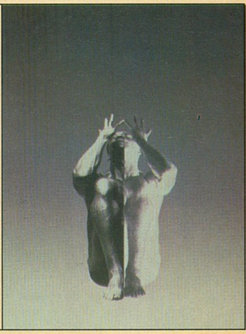
(LAST OF THE MOHICANS)

James Fenimore Cooper gyűröttre olvasott kaland-regényének legújabb filmfeldolgozása történelmi tabló, izgalmas és lélegzetelállító harci krónika és egy lenyűgöző románc története. Újra találkozhatunk benne a hajszálpontos lövéseiről és órmótlan, de halálosan veszélyes puskájáról híres Sólyomszemmel és barátjával, Csingacsgukkal, a mohikán főnökkel, annak fiával, Unkasszal, valamint a rájuk bízott két angol tábornoklánnyal, Corával és Alice-szel. A film Daniel Day-Lewis főszereplésével csak a Farkasokkal táncolóhoz hasonlítható, lenyűgöző sikert aratott szerte a világon.

FORRONGÓ ÉVSZAK

(DRY WHITE SEASON)

Három világsztár - Donald Sutherland, Susan Sarandon és a hosszú ideig visszavonult Marlon Brando a főszereplői a Forrongó évszak című nagysikerű politikai kriminek.
Ben du Toit (Sutherland), iskolai tanár családjával Johannesburg egy békés városrészében lakik. A várostól hat mérföldre, az apartheid kizárólag feketéknek fenntartott településén él kertésze és barátja, Gordon Ngubene. Amikor egy diáktüntetésen, Gordon fia nyomtalanul eltűnik, Ben elkötelezi magát, hogy felfedi a fehér kisebbség által uralt ország igazságtalanságait.
A Forrongó évszak két család, egy fekete és egy fehér pusztulásának története a Felkelés alatt.

ÜGYNÖKEINK:

InterFilm
1054 Bp. Steindl I. u. 6.
Tel: 111-7440

S.I.COOP Kft.
1147 Bp. Lőcsey utca 12/b.
Tel: 164-2055

Alpine Piton Gmk
Video Nívó ügynöki iroda
1081 Bp. Köztársaság tér 10.
Tel: 113-9837

Hungaroton Gong Kft.
1087 Bp. István u. 41- 43.
Tel: 141-4734

Video Nívó Bt.
1134 Bp. Váci út 19.
(Könyvesház)
Tel: 111-5002

Heves Megyei Moziüzemi Vállalat
3300 Eger Sándor Imre u. 2.
Tel: 36/310-553

INTERCOM INTERCOM

InterCom 1113 budapest, Karolina út 65. Tel.: 209-0933 • 209-1111/276

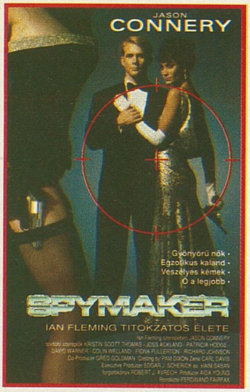

video

Daniel Day-Lewis

MEGJELENIK

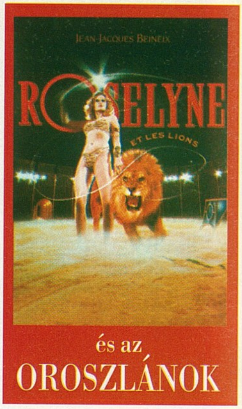
1993. szeptember 30-án

SPYMAKER

Színes, szinkronizált amerikai film

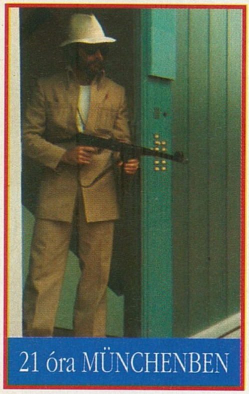
IAN FLEMING TITOKZATOS ÉLETE
Nem véletlen, hogy épp Ian Fleming alkotta meg James Bond figuráját. Az ő élete is fantasztikusan érdekes kémtörténet.

ROSELYNE ÉS AZ OROSZLÁNOK

Színes, szinkronizált francia film

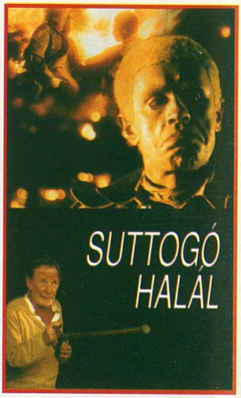
Thierry a főiskola helyett szívesebben tölti idejét a Marseilles-i állatkertben, az orosz-lánketrecek mellett. Álma, hogy idomár lehessen. Itt ismerkedik meg egy fiatal lány-nyal, Roselynnel, akivel együtt valósítják meg közös vágyukat.

21 ÓRA MÜNCHENBEN

Színes, szinkronizált amerikai film

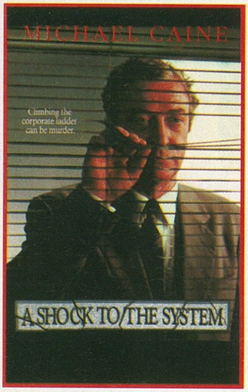
Történelmi tény, hogy arab terroristák megtámadták az izraeli sportolókat a Müncheni Olimpián. Aki ellenállt, lelőtték, sokukat túszul ejtették. De Izrael nem tárgyal terroristákkal. Nincs más megoldás: tőrbe kell csalni a gyanakvó és hamar ölni kész terroristákat...

SUTTOGÓ HALÁL

Színes, szinkronizált német film

Terick otthagyja állását a rendőrségnél. Meg akar házasodni és farmerként szeretne élni, mint apósa. De egy napon szörnyű hírt kap: háza lángokban áll, menyasszonyát, Sallyt pedig megölték. A bűneset mögött egy titokzatos személy rejtőzik – úgy nevezik: a Suttogó Halál...

GYILKOSSÁG VARÁZSSZÓRA

Színes, szinkronizált, amerikai film

George Marshall reklámfőnök soha nem ismerte a kudarcot. Mikor problémái elkezdődnek, rájön, hogy a sikerhez nincs más út: egy vagy több gyilkosság...

VAKÁCIÓ A BUSZON

Színes, szinkronizált angol film.

A BUSZON és a LÁZADÁS A BUSZON jól ismert szereplőivel, Stan-nel, Blakekel, a kalauzzal és a többiekkel ezúttal nyári kalandjaik során találkozunk.

ZOOM

1024 Budapest, Keleti Károly u. 28/b • Telefon: 115-9411 • Telefax: 115-3048

Coala VISION

Doctor Blacklove

Dr. Blacklove klinikáján nevető szemtanúi lehetünk, amint felajzott, zavaros érzelmű hölgyek és urak szexuális problémáikat kúrálják.
Színes, szinkronizált amerikai erotikus film
Coast To Coast

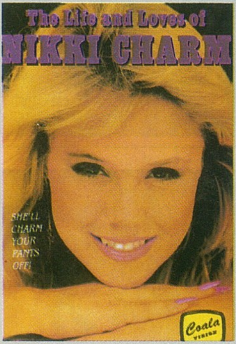
Anal Intruder II

Hagyja hátra gátlásait, hagyja hátra aggodalmait!
Színes, szinkronizált amerikai erotikus film
Coast To Coast

Dugi-Boogie a stúdióban

Tövises a csillagok felé vezető út, ám kellemes is lehet!
Magyar film, magyar szereplők!
60 perc
Coala Vision

Nikki Charm

Két tisztes polgár vezeti a város legnyilvánosabb házát. A kis Nikki tehetséges és gyorsan tanul…
Színes, szinkronizált amerikai erotikus film
100 perc
Coast To Coast

Szexmesterek

Ha meghibásodik a mosógépe, okvetlenül hívja fel őket! Igazi mesterek, akik a humort és a szexet ötvözik.
Magyar film, magyar szereplők!
75 perc
Coala Vision

A filmek megvásárolhatók:
Video Nívó Bt. 1134 Bp., Váci út 19. (Könyvesház) Tel.: 111-5002
Interfilm 1054 Bp., Steindl I. u. 6. Tel.: 111-7440
S. I. COOP Kft. 1147 Bp., Lőcsei u. 12/b. Tel.: 165-2055
Postai megrendelés 1576 Bp., Postafiók 100.
Coala Vision, 6723 Szeged, Gáspár Zoltán u. 9/b. Tel.: (62)486-171

A Szexmesterek ára egyéni megrendelőknek 1200 Ft+ÁFA, kölcsönzési jogokkal 1500 Ft+ÁFA.
A többi film csak kölcsönzési jogokkal árulható, 1950 Ft+ÁFA-ért!

Figyelem! A filmeken erotikus jelenetek láthatók! Csak 18 éven felülieknek!

A filmek megvásárolhatók:
Fókusz Video, Budapest, Andrássy út 107. • Interfilm 1054 Bp., Steindl I. u. 6. Tel.: 111-7440 • Alpine Piton Gmk. Video Nívó 1081 Bp., Köztársaság tér 10. Tel.: 113-9837, 134-5426 • S. I. COOP Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/b. Tel.: 165-2055 • ALBA VIDEO 8000 Székesfehérvár, Benke Ferenc. u. 3. Telefon: 22/320-678 • Video Nívó Bt. 1134 Bp., Váci út 19. (Könyvesház). Tel.: 111-5002

Black Jack City

Többmilliós város, több millió történettel. De csak egy lehet a legjobb…

Színes, szinkronizált amerikai erotikus film

86 perc

FÓKUSZ VIDEO

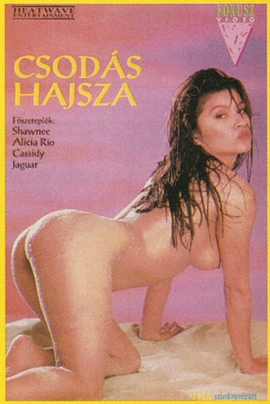
FIGYELEM! A FILMEKEN EROTIKUS JELENETEK LÁTHATÓK! CSAK 18 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

Csodás hajsza

Ebben a filmben minden igazzá válik. A gyönyörű Doris mellé ráadásnak igazi lovagi torna párosul

Színes, szinkronizált amerikai erotikus film
72 perc

Heatwave Entertainment

MEGRENDELŐLAP

A megrendelőlapot kitöltve, címmel ellátott borítékban kérjük elküldeni a Fókusz Video címére. Köszönjük.

KAZETTA CÍME: .... DARAB ....
....
....

Név: ....
Utca, hsz.: ....
Helység: .... Ir. szám: ....
Kérjük nyomtatott betűkkel kitölteni!
Dátum: .... Aláírás: ....

Fókusz Video, 1062 Budapest, Andrássy út 107. Ára: 1920 Ft+ÁFA

MOKÉP

1

1. Frivol vallomások
2. Tűsarok
3. London megöl engem
4. Napjaink félelme
5. Fracassa kapitány
6. Meztelen ebéd
7. Szűnj meg, Fred!
8. Hollywoodi lidércnyomás
9. Querelle
10. Bohózat lőporral
11. Bumm-bumm
12. A bőr
13. A pusztai farkas
14. Superman III.
15. Omega zsaru
16. Kikaparod, megkapod
17. Mindent bele
18. Tinikrimi
19. Sokat akar a szarka
20. A pofon

UIP DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT.

UIP–DUNA FILM

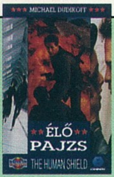
1

1. Beethoven
2. Cape Fear – A rettegés foka
3. Állj, vagy lő a mamám!
4. Jöttem, láttam, beköltöztem
5. Túl az Óperencián
6. Talpig zűrben 2.
7. Véres ököl
8. A jövő fegyvere
9. Agymenők
10. Wayne világa
11. Knight Rider 2000
12. Ice Baby
13. Gyerekjáték 3.
14. Krómkommandó
15. Az alkusz nem alkuszik
16. Sárkánytűz
17. A rivális
18. Perverz játék
19. A gyilkos szem
20. A hasonmás

DRIVE IN 2000

2

1. Interceptor
2. Élő pajzs
3. Rejtett szemek
4. A legyőzhetetlen
5. Chuck Norris – A bérgyilkos
6. Drogháborúk
7. Tony és a maffia
8. XTRO 2
9. A hollandus
10. A zsoldos törvénye
11. Becsületes dicsőség
12. Forró börtön
13. A szemtanú halála
14. Amerikai nindzsa 5.
15. Sötét árnyak
16. Az elszabadult pokol
17. Psychic
18. Távoli unokatestvérek
19. Ski Patrol
20. Bűnös viselkedés

VIDEO RENT

1

1. A szerelem művészete
2. Motorterror
3. Fortress
4. Mindenre elszántan
5. Invázió
6. Lézermisszió
7. Rendőri megbízatás
8. Gyilkos bábuk
9. Száműzöttek bolygója
10. Árnyékvadász
11. Fehér fantom
12. Sötét angyal
13. Az arany, amiben hiszünk
14. Fekete sas
15. Idegen a világűrből
16. Az Időkapu – Vadak ura 2.
17. Sólyomsziget küldetés
18. Édes élet Tirolban
19. Támadó a mélyből
20. Időcsúszás

bmk VIDEOTÉKA
— film —

Budapest XI., Etele (volt Szakasits Á.) út 55.
Telefon: 186-9444
Nyitva: H–P 9–19,
Sz 9–12

3

BMK

1. Filofax (InterCom)
2. Reszkessetek, betörők 2. (Guild)
3. Semmit a szemnek (InterCom)
4. Agymenők (UIP-Duna Film)
5. Zöld kártya (Touchtone)
6. Őrjítő vágy (Guild)
7. My Girl (Columbia TriStar)
8. Ölj meg újra! (Drive In)
9. Folt a zsákját! (Columbia TriStar)
10. Legénybúcsú (Guild)
11. Elferdített igazság (MOKÉP)
12. A Riviéra vadorzói (Columbia TriStar)
13. Halálos fegyver 3. (InterCom)
14. Tini nindzsa… 2. (Guild)
15. Az üldözők (Columbia TriStar)
16. A Gonosz (InterCom)

ART-FILMEK

Art VIDEOTÉKA

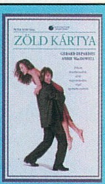
1. Képeslapok a szakadékból (Columbia TriStar)
2. Az utolsó mozielőadás (Columbia TriStra)
3. 2001. Űrodisszea (InterCom)
4. 1984. (VICO)

FÓKUSZ VIDEO

FÓKUSZ üzletek címei:

1131 Budapest, Esztergomi u. 46.
1031 Budapest, Tóga u. 8.
1301 Budapest, Szérűskert u. 29.
1161 Budapest, Csömöri út György u. sarok
1181 Budapest, Fórum mozi
1181 Budapest, Havanna u. 50.
1214 Budapest, Erdősor u. 36.
1031 Budapest, Hunti út 17.

2

1. Reszkessetek, betörők 2. (Guild)
2. Zöld kártya (Buena Vista)
3. Folt a zsákját (Columbia TriStar)
4. Gyerekjáték 3. (UIP-Duna Film)
5. Rémkoppantók (InterCom)
6. Őrjítő vágy (Guild)
7. Semmit a szemnek… (InterCom)
8. Agymenők (UIP-Duna Film)
9. Micsoda csapat! (Columbia TriStar)
10. Jöttem, láttam beköltöztem (UIP-Duna Film)

BMK BONUS

Ha kivágja ezt a szelvényt, egy műsoros kazetta díjtalan kölcsönzésére jogosítja a BMK tékájában.

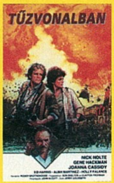
Érvényes 1993. szeptember 30-ig

FÓKUSZ BONUS

Ha kivágja ezt a szelvényt, egy műsoros kazetta díjtalan kölcsönzésére jogosítja a Fókusz üzletekben.

Érvényes 1993. szeptember 30-ig

L I S T A

1

ZOOM

1. Tűzvonalban
2. Nikita
3. Warlock
4. Twist Moszkvában
5. Billy, a kölyök
6. Nostradamus
7. Tűzmadár akció
8. A Jetson-család
9. A férfi, akit Flintstone-nak hívnak
10. Inci és Finci legújabb kalandjai

InterCom · Columbia TriStar Home Video

6

INTERCOM & COLUMBIA TRISTAR

1. Halálos fegyver 3.
2. Oroszlánszív
3. Stephen King: A rémkoppantók
4. Semmit a szemnek – Egy láthatatlan ember feljegyzései
5. Elemi ösztön
6. Micsoda csapat
7. A vámpírok bálja
8. Tökéletes katona
9. My Girl – Az első szerelem
10. Éjféli bunyó
11. Az utolsó cserkész
12. Folt a zsákját
13. Gulag
14. Menekülés a győzelembe
15. 2001. Űrodisszea
16. A halászkirály legendája
17. Egerek és emberek
18. Gladiátor
19. A bárányok hallgatnak

1

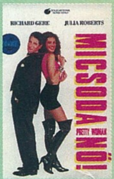

GUILD

1. Reszkessetek, betörők 2.
2. Mint a tűz
3. A Fűnyíróember
4. Még drágább az életed
5. X-tervezet
6. Őrjítő vágy
7. A végső megoldás: Halál 3.
8. A majmok bolygója
9. X-tervezet

Buena Vista Home Video

1

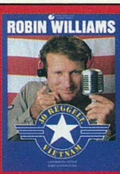

BUENA VISTA

1. Micsoda Nő!
2. Rocketeer
3. Zöld kártya
4. Egy ártatlan ember
5. Hamupipőke
6. Fogd a nőt és fuss
7. Oscar
8. Roger nyúl a pácban
9. Gyilkos lövés
10. Ernest táborozni megy

Nyitva 0–24-ig!
Fót, Vörösmarty tér 15.
Budapest XIII., Pannónia u. 13. (T.: 132-5027)
XI., Eszék u. 9–11. (T.: 1613-859)
XIV., Erzsébet királyné útja 41/a. (T.: 251-9496)

13

FOTIFON

1. Gyilkos lövés (Buena Vista)
2. Egy ártatlan ember (InterCom)
3. Legénybúcsú (Guild)
4. Agymenők (UIP-Duna Film)
5. Zsarulesen (Buena Vista)
6. A Riviéra vadorzói (Columbia TriStar)
7. Filofax (Buena Vista)
8. Őrjítő vágy (Guild)
9. Halálos fegyver 3. (InterCom)
10. Jöttem, láttam, beköltöztem (UIP-Duna Film)
11. Semmit a szemnek (InterCom)
12. Élő pajzs (Drive In 2000)
13. Jó reggelt Vietnam! (Buena Vista)
14. Oroszlánszív (InterCom)
15. My Girl – Az első szerelem (Columbia TriStar)
16. Mint a tűz (InterCom)
17. Elemi ösztön (InterCom)
18. Wayne világa (UIP-Duna Film)
19. Gyerekjáték 3. (UIP-Duna Film)
20. Sárkánytűz (UIP-Duna Film)

FOTIFON BONUS

Ha kivágja ezt a szelvényt, egy műsoros kazetta díjtalan kölcsönzésére jogosítja a FOTIFON bármelyik tékájában.

Érvényes 1993. szeptember 30-ig.

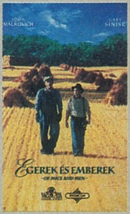
A szelvény tagságával érvényes!

INTERVIDEO

1

JAMES DEAN FILMKÖLCSÖNZŐ
(Budapest VII., Király u.–Csengery u. sarok)

FIGYELŐ SZEMEK FILMKÖLCSÖNZŐ
(Budapest IX., Török Pál u. 2. – a Kálvin tér mögött)
Mindkét kölcsönző nyitva a hét minden napján 9–21h-ig

1. Egerek és emberek (InterCom)
2. A majmok bolygója (Guild)
3. Gulag (InterCom)
4. Zöld kártya (Buena Vista)
5. Micsoda csapat (Columbia TriStar)
6. X-tervezet (Guild)
7. Egy ártatlan ember (Buena Vista)
8. Reszkessetek betörők 2. (Guild)
9. Jöttem, láttam, beköltöltem (UIP-Duna Film)
10. Rejtett szemek (Drive In 2000)
11. A Fűnyíróember (Guild)
12. Dili-vízió (Guild)

Ha ezt a kis szelvényt leadja, ingyen viheti haza egy napra kedvenc filmjét a FIGYELŐ SZEMEK filmkölcsönzőből! (Bp. IX., Török Pál u. 2.) Használja fel október 1-jéig!

A bűnügy színeváltozásai

A rendőrfilmek története I.

Néhány embertársunkat leszámítva, szinte mindannyiunkban él az a nézet, mely szerint a rendőr testesíti meg a „jó" fogalmát, ő képviseli a törvényt és a rendet, a tekintélyt, a hatalmat. Jól megtermett, pirospozsgás, fehér kesztyűs, kék egyenruhás alak képe tornyosul fölénk, akinek majdhogynem félisteni rangot tulajdonítottunk azért, mert pusztán egyenruhát viselt és jelvénye, fegyvere meg gumibotja volt. Elég sokáig tartott, amíg rájöttünk arra, hogy ők is csak hús-vér emberek. A rendőrökről alkotott képünk egyik idealizált (vagy éppen illúzióromboló) forrása – a mozi.

A kiindulás – mint majdnem minden filmműfaj esetében – a burleszk. Hiszen a film ősállapotában, amikor még egyszere volt a film néma-, művészfilm és szórakoztatófilm, e három tényező leghatásosabb ötvözete, a burleszk volt az, amely először figyelt fel a rend őrére, s tette figuráját történeteinek egyik központi alakjává.

Chaplin, a rendőr

A korai francia bohózatok mellett elsősorban az amerikai burleszk volt az, amelynek nélkülözhetetlen kelléke lett. Kevés kivételtől eltekintve akár fő-, akár mellékszereplőként bukkant fel, akár egyedül, akár csapatban üldözte az üldöznivalókat, mindig pórul járt, mindig nevetség tárgya lett. De hogyan? Hatalmas autós hajszák, elképesztő akrobatikus mutatványok, s persze az elmaradhatatlan esések, bukások, farba rúgások közepette, nagyszerű komikusi erények megcsillogtatásával.

Ezen figurák egész megjelenése, ügyetlensége, ötletessége máig utánozhatatlan. A fénykort a legendás Keystone-kopók (Keystone Cops) villanypóznára tekeredő rendőrkígyó-

ja, illetve Charles Chaplin (Easy Street, 1917 – Magyarországon *Chaplin, a rendőr* címen mutatták be) rendcsináló ténykedése jelentette. Chaplin ebben az egyik legjobb rövidfilmjében egy újoncot játszik, akit odadobnak a kerület rémének. Leüthetik, összecsomagolhatják, kidobhatják, mindig talpra áll, majd néhány eredeti ötlet és egy kis fifika révén túljár a behemót eszén, akiből a film végére a legszorgalmasabb hívő, belőle pedig az őrszoba fénye lesz. A falrengető, kacagtató gegek, a meghökkentő ötletek, s a fergeteges tempó méltó folytatója volt *Buster Keaton,* valamint *Stan és Pan,* a nagy nevettetők.

A rend katonái

A hangosfilm megjelenése alapvető változásokat hozott az addig meglehetősen egysíkú rendőrábrázolásban. A hagyományos komikusi szerepkör, melyben a rendőr legtöbbször a humor célpontja, szenvedő alanya volt, a bűnügyi történetek epizódszerepei mellett felfedezték a rendőr valódi arcát is. Ennek a nagyon is prózai magyarázata a gazdasági válság és a szesztilalom hatására az egekig szökő bűnözési hullámban, a szervezett alvilág megjelenésében és a véres gengszterháborúkban keresendő. Amerikának rendre volt szüksége, s nyilvánvaló, a kiröhögött, fenékben billentett rendőr képe erre a célra nem felelt meg. Becsületet kellett adni az egyenruhának, új image-et a hordozójának.

A mozi a maga módján oldotta meg a problémát. Az addig bűnügyi történetek címszó alatt futó „műfaj" három részre szakadt: az úgymond hagyományos krimik mellett, attól függően, hogy melyik figura került a középpontba, megjelentek a gengszter-, illetve a rendőrfilmek. A bevallottan propagandacélokat szolgáló rendőrfilmek korszakát a *Motoros ördög-* (Crash Donovan, 1936) és *A 17-es számú riadóautó-* (Fighting Hero, 1937) féle másodvonalbeli filmek és sorozatok jellemezték, amelyeknek a legfontosabb feladata a rendőrség szerepének méltatása, a polgárokkal jóindulatú és segítőkész, a bűnözőkkel szemben viszont keményen fellépő, kérlelhetetlen rendőr bemutatása volt. A csúcspontot *A rend katonái* (G-Men, 1935) jelentette, amely a maga nemében már igazi nagyágyúnak számított, hiszen James Cagney, Hollywood egyik kedvencének főszereplésével mutatta be egy, a gengszterbandák elleni küzdelemre létrehozott különleges egység történetét, megalakulásától kezdve a fontosabb akciókig.

A rendőr szó valójában gyűjtőfogalom, hiszen a legtöbb olyan állami alkalmazott beletartozik e kategóriába, aki valamilyen formában részt vesz a bűnözés elleni harcban. Ez a harc több síkon zajlik, például az utcákon, a laboratóriumok mélyén, a börtönökben, a tárgyalóteremben. Valójában egyfajta speciális munkafolyamatról van szó, a rendfenntartó szervek munkájáról, a bűnesetek felderítésének technológiájáról, illetve ezzel kapcsolatban az igazság kereséséről, annak megerősítéséről, hogy a társadalom az igazság oldalán áll. Ez már csak azért is lényeges szempont, mert – ahogy azt kriminológiában szerzett tapasztalatok is megerősítik – a törvényességről, a jogrendszerről alkotott elképzelések nagyrészt a bűnügyi filmek nyomán alakulnak ki a moziba járó, televíziót, videót néző emberben.

A bűn mocsara

Ám maradjunk a mindenki által ismert helyszínnél, az utcánál. A filmekben kétféle rendőr koptatja a flasztert, az egyenruhások, valamint a polgári ruhás nyomozók vagy detektívek. Szűkítsük tovább a kört: a rendőrfilm fogalma alatt azokat a filmeket értjük, amelyek főszereplői (elsősorban) az egyenruhások közül kerülnek ki. Azért is érdemes megtennünk ezt a megkülönböztetést, mert az 50-es években önálló kategóriává, alműfajjá nőtte ▶

Chaplin hol rendőr, hol rendőrrel gyűlik meg a baja

A rendőrség több-kevesebb sikerrel a szervezett alvilág nyomában, így a Camorra című olasz filmben is

ki magát a detektívfilm, melynek ugyancsak hosszú a története.

Két évtized sikerei után következett a hullámvölgy, amelynek időszakát a rendőrfilm kénytelen volt – a többi műfajjal egyetemben – a (hideg)háborús filmek, kémtörténetek és a világűrből érkező szörnyek árnyékában átélni. Azért egy-két remekmű ekkor is született, közülük is az élre kívánkozik Fritz Lang kitűnő mozija, *A nagy hőség* (The Big Heat, 1953). A film egy tisztességes zsaru sztorija – korrupt környezetben. Miután feleségét egy valójában neki szánt pokolgép elpusztítja, a zsaru bosszút esküszik, hadat üzen az alvilágnak. Egy olyan ember története ez, akit bosszúvágy sarkall (Bronson előtt szabadon) és akit elborít az erőszak. Ellenfeleit már-már hidegvérrel gyilkolja, így tulajdonképpen valamilyen módon hozzájuk válik hasonlatossá. Tombol benne a gyűlölet, kirúgják a rendőrségtől, és tükörképévé válik mindannak, amit gyűlöl, kivéve egy apró belső érzést, az erkölcsi különbség egy árnyalatát.

Már itt, illetve a korszak másik figyelemre méltó filmjében, *A meztelen város*ban (The Naked City, 1954) megjelentek azok a motívumok, amelyek később oly általánossá váltak a rendőrfilmekben (is), miszerint a város, az utca a bűn mocsara, amelyet a lehető legaljasabb módon bepiszkították, bemocskolták, amely nem más, mint az emberellenes ösztönök melegágya, a nemi erőszak, a rablótámadások, a gyilkosságok, a kábítószer és az excentrikus kultuszok helye. E filmekben az erőszak a városi élet magától értetődő velejárójaként jelenik meg, amit megszokni nem lehet ugyan, de meg kell tanulni együtt élni vele. Az emberi kapcsolatok – amelyeket próbára tettek a csaták – az idők során maximálisan megkeményedtek, s mentessé váltak szinte minden érzelemtől, kivéve a szabadjára engedett dühöngés, kéjvágy és horror érzését.

Krimiparódiában a Spencer–Hill kettős: Szuperhekusok

A fellendülés a televízió révén – például *A 87. körzet* (87th Precinct, 1961), *M. Squad* (1957–60) című sorozatoknak köszönhetően –, valamint a 60-as években, az európai nemzetek műfaj felé fordulásával következett be. Persze elsősorban Nyugat-Európa filmnagyhatalmairól volt itt szó, hiszen keleten, amellett, hogy egy-két kivételtől eltekintve előzménye sem igen volt a műfajnak, gyakorlatilag tabu volt a rendőrség munkájának ábrázolása. A háború előtti-alatti magyar hangosfilmek között csupán egyetlen olyat találunk, Hamza D. Ákos *Külvárosi őrszobá*ját (1942), amely, ha nem is a már korábban említett amerikai mintára, de a rendőrség népszerűsítését tűzte ki célul. Az angyalföldi történetben azonban a hatóság legnagyobb rosszallására a néző érdeklődését sokkal inkább Harmonikás Gizi kötötte le, akit a korszak legnépszerűbb színésznője, *Karády Katalin* játszott. További érdekesség, hogy a cenzúra egy ideig visszatartotta filmet, mert az néhány jelenetében megértő rokonszenvvel mutatta be a külvárost és lakóit. Nem is készült sokáig rendőrfilm Magyarországon.

Ha a magyarok nem is, az olaszok és franciák biztos szállítók lettek. Az olaszok a *Mint a bagoly nappal*lal (Il giorno della civette, 1967) így kimeríthetetlen forrást fakasztottak, a maffiatémát. Ennek egyik oldalágát képviselik azok a filmek, amelyek a karabinierik szemszögéből mutatták, s mutatják be a véres összecsapásokkal tarkított küzdelmet. Mivel a maffiafilmekről már korábban ejtettünk szót (lásd Video Magazin 1993/7., 8.) sokkal izgalmasabb, hogy ugyancsak az olaszok kezdték el feszegetni a rendőrségi korrupció és a bűnöző rendőrök kényes kérdését is.

A rendőrség megköszöni

A 70-es évek elején tucatszámra készültek a rendőrségről szóló olasz krimik – élükön a nálunk is nagy sikerrel vetített *A rendőrség megköszöni* (La polizia ringrazia, 1972) és *A rendőrség csak áll és néz* (1974) című filmekkel –, amelyeket Elio Petri és Damiano Damiani filmjeinek hatására „vették, mint a cukrot". Ezek *A rendőr romlott lélek* (Il polizotto e marcio, 1973), illetve *A rendőrség az állampolgár szolgálatában* (La polizia e al servizio del cittadino, 1973) típusú filmek azzal a mézesmadzaggal csalogatták a nézőket, hogy a rendőrség leleplezését vagy épp ellenkezőleg, a felmagasztalását kínálják, ám a néző az esetek többségében nem tudott meg többet a vetítés után, mint amennyit már előtte is tudott, nevezetesen, hogy a rendőr jó családapa, amellett tisztességes vagy korrupt, humánus vagy kegyetlen, szívélyes vagy könyörtelen. *„A rendőrség, amely romlott, de időben lép közbe, erőszakos, de szükség van rá, hatástalan, de alapjában véve elengedhetetlen. E filmekből ugyan felvillanyozva, tekintélyében megerősítve került ki, de mint ahogy a hasonló amerikai filmek mutatják, a lövöldözések, a mészárlások, az üldözések elnyomnak minden erkölcsi megfontolást, ráadásul ezeken a »tiszta« kalandfilmeken keresztül hozzászoktatnak bennünket – méghozzá alattomosan és fájdalommentesen – a dzsungel törvényéhez." (Lorenzo Codelli)*

A franciáknál ezzel szemben a komikusi hagyományok élednek újjá, mindenekelőtt a *Louis de Funès* nevével fémjelzett csendőrsorozatban. Ezekben a filmekben természetesen sohasem a sztori, az izgalom volt a lényeg, hanem a kétbalkezes rendőrcsapat és a méregzsák Cruchot őrmester komédiázása, maradéktalanul alárendelve a színészi játéknak. Persze az olaszok is minden alkalmat megragadtak arra, hogy nevetségessé tegyék a csendőrt. Az ő figuráik azonban nem burleszki, hanem szatirikus alakok, vérbeli olasz pofák, például *Szuperzsaruk*, mint amilyen Bud Spencer és Terence Hill.

Szilágyi G. Gábor

Rendőrfilmek TOP 10

CHAPLIN, A RENDŐR (Easy Street, 1916) r: Charles Chaplin (Filmmúzeum, TV)

A REND KATONÁJA (G-Men, 1935) r: William Keighley (Filmmúzeum)

SERPICO (1973) r: Sidney Lumet (moziban bemutatott)

APACS ERŐD: A BRONX (Fort Apache, the Bronx, 1981) r: Daniel Petrie

RENDŐRAKADÉMIA (Police Academy, 1984) r: Hugh Wilson (Intervideo)

ROBOTZSARU (Robocop, 1987) r: Michael Verhoeven (bemutatott) (VICO)

SAIGON – A TILTOTT ZÓNA (Off Limits, 1988) r: Christopher Crowe (bemutatott, videón: Guild)

KÉK ACÉL (Blue Steel, 1990) r: Kathryn Bigelow

HIGGY NEKI, HISZ ZSARU (Internal Affairs, 1990) r: Mike Figgis (Duna Film)

BANKRABLÓ ZSARUK (Cops and Robbers, 1991) r: Paul Wendkos (Video 2000)

Robert DOWNEY Jr.

Punkfrizura és sétapálca

A papa meglehetősen ismert név a szakmában. Egyike a megszállott független filmeseknek, akik makacs következetességgel járják a maguk útját. Híres meg nem alkuvásáról, hajthatatlan természetéről, arról, hogy nem hajlandó beállni a sorba, nem szereti, ha diktálják neki a feltételeket. Ennek megfelelően alacsony költségvetéssel és nagy művészi szabadsággal dolgozik – vagyis azt csinálja, amit ő akar. Felesége forgatókönyvíróként keresi a kenyerét, de ha kell, színésznői, sőt énekesi feladatokat is vállal. A jellegzetes amerikai kétlaki művészéletet élik, New York és Los Angeles között ingáznak. Gyermekeik beleszülettek ebbe a sajátos világba, olyannyira, hogy az Robert fiukat teljesen megigézte. Egy életre eljegyezte magát a színészmesterséggel.

„Ha végül úgy döntenél, hogy a show-businessben kívánsz magadnak munkát találni, a saját érdekedben ne használd az én nevem. Nem lenne neked jó ajánlólevél" – hangzott állítólag az atyai jótanács a felnőttkor küszöbén. Az 1965. április 4-én született ifjabb Robert pedig szófogadó lévén, megfogadta az intelmet, s megtartotta a születésekor megkülönböztető jelzésként neve mögé biggyesztett Juniort.

Szerep 5 évesen

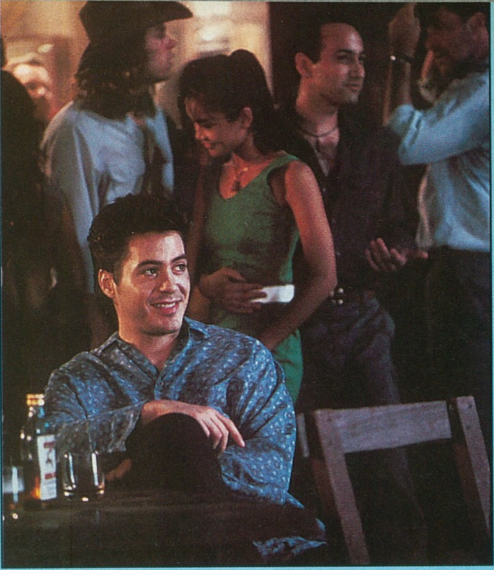
Ifjabb Robert Downey sohasem járt semmilyen színiiskolába. Az igazi iskolát az apja melletti inasévek jelentették, valamint az, hogy a papa rendszeresen szerepeltette őt mozijaiban. Első szerepét alig 5 évesen játszotta, egy vásott kölyök alakját formálta meg nagy átéléssel a *Karám* (1970) című filmben. Munkakapcsolatuk később sem szakadt meg, már ismert színészként is gyakran felbukkant apja filmjeiben. Így például a *Johnny, légy jó* (1988), a *Bérelhető ajkak* (1988) és a *Túl sok napfény* (1991) című alkotásokban. Az első egy középiskolai futballsztárról szól, akinek választania kell az egyetemi válogatottság és a barátnője kö-

ROBERT DOWNEY JR. FILMJEI:

UP THE ACADEMY (1980) Irány az Akadémia! r: Robert Downey Sr.
AMERICA (1982) Amerika, r: Robert Downey Sr.
BABY, IT'S YOU (1983) Te vagy az, Baby!, r: john Sayles
FIRSTBORN (1984) Elsőszülött, r: Michael Apted
TUFF TURF (1985) r: Fritz Kiersch
WEIRD SCIENCE (1985) Különös tudomány, r: John Hughes
BACK TO SCHOOL (1986) Vissza az iskolába, r: Alan Metter
DEAR AMERICA (1987) Kedves Amerika, r: Bill Couturie
LESS THAN ZERO (1987) Kisebb, mint nulla, r: Marek Kanievska
THE PICK-UP ARTIST (1987) r: James Toback
1969 (1988)
JOHNNY BE GOOD (1988) Johnny, légy jó, r: Robert Downey Sr.
RENTED LIPS (1988) Bérelhető ajkak, r: Robert Downey Sr.
AZ ÉG IS TÉVEDHET (1989) Chances Are, r: Emile Ardolino (Videa)
THAT'S ADEQUATE (1989) Ez megfelelő
AZ IGAZSÁG BAJNOKA (1989) True Believer, r. Joseph Ruben (Videa)
AIR AMERICA (1990) r. Roger Spottiswoode (InterCom)
TOO MUCH SUN (1991) Túl sok napfény, r: Robert Downey Sr.
FOLYTATÁSOS FORGATÁS (1991) Soapdish (UIP-Duna Film)
CHAPLIN (1992) r: Richard Attenborough

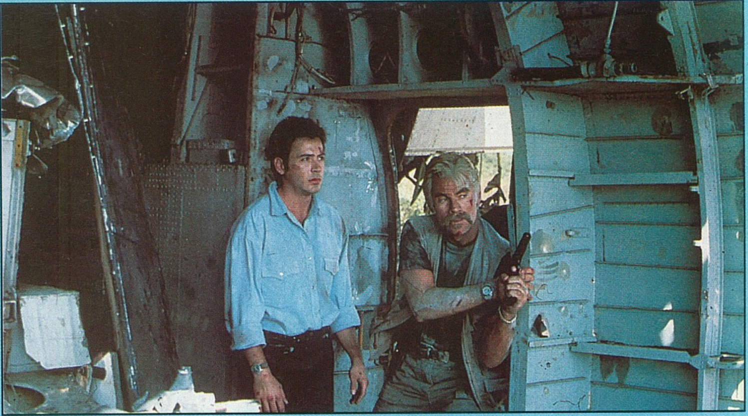
zött. A második két feltüzelt amatőrfilmest mutat be, akiknek eltökélt szándéka, hogy pornófilmet forgatnak. A harmadik film középpontjában egy apa áll, akinek a fia homoszexuális, a lánya pedig leszbikus. Az elmondottakból egyrészt rögvest kitűnik, hogy az idősebb Downey miért keresi kenyerét a nagy stúdiókon kívül, másrészt viszont az is kiderül, hogy fantasztikusan jó érzéke van a (főleg) fiatalokat foglalkoztató kérdések felvetéséhez. Downey invenciózus alkotó, nemcsak egyszerűen elmond egy történetet, hanem provokálja, lázba hozza a közönséget, mindezt hol harsányan komédiázva, hol a szatíra éles fegyverét alkalmazva. A fia és a többi tinédzser által játszott figurák életszagúak, s a helyzetek bár eléggé kiagyaltnak tűnnek, nagyon is fontos problémákról szólnak.

12 év, 20 film!

Az ifjú Robert öt- és tizenhét éves kora között – a papa filmjei mellett – több mint húsz filmben játszott kisebbnagyobb szerepet. Sokat szerepelt a televízióban is, számos sorozat epizodistája volt. 1984-ben, Michael Apted *Elsőszülött*jében kapta meg az első punkszerepet, amely figura később filmek során át elkísérte. Így volt ez a *Különös tudomány*ban (1985) is, amelynek két igazi főszereplője gátlásokkal küszködő kamasz. Hogy leszereljék a gúnyolódásokat, elhatározzák, hogy egy modernizált Frankenstein-mese keretében, számítógép segítségével megalkotják álmaik asszonyát. A sorból talán a *Vissza az iskolába* (1986) című bolondos komédiát érdemes még kiemleni, Downey Jr. ebben aratta első kritika- és közönségsikerét. Ennek köszönhetően a *The Pick-Up Artist* (1987) című filmben már övé a főszerep, partnerei között pedig ott találjuk *Molly Ringwald*ot és *Dennis Hopper*t. Bár a film szörnyű rosszra sikeredett, Downey Jr. lendületét már nem lehetett lefékezni, megnyílt előtte az út az előrelépéshez. S hogy azért senkiben se hagyjon kétségeket, a *Kisebb, mint nulla* (1987) kábítószeres fiatalemberének szerepében kiemelkedő alakítással rukkolt elő.

Miközben a filmszínészi karrierje sínre került, az egyik filmpartnere és barátja, Anthony Michael Hall ajánlásával bekerült a *Szombat éjjel élőben* (Saturday Night Live) című tévéműsorba. A legnépszerűbb tv-show-k egyikében hamarosan a közönség kedvence lett. Ez újabb lökést jelentett az amúgy is felfelé ívelő pályáján. Sztárstátusát kihasználva, szinte megállás nélkül forgat, a munka megszállottja lett. Elérkezett az idő arra is, hogy a rendezők a tinédzser- és punkfigurák eljátszását követően mind komolyabb feladatok megoldását bízzák rá. Downey Jr. pedig rövid idő alatt bebizonyította, megfelel az elvárásoknak, szerepeit a legapróbb részletekig kidolgozza. Ezek után következett az a két film, amely révén Dow-

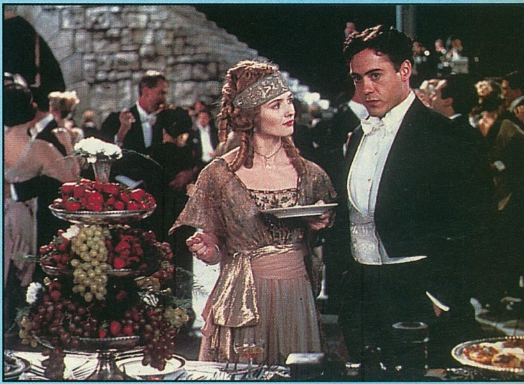
ney Jr. nevét szárnyára kapta a világhír.

Mel Gibsonnal a levegőben

1969, Laosz. A vietnami háború mellékhadszinterén fejti ki áldásos ténykedését az *Air America* (1990) nevű légi szállítmányozó vállalat. Valójában a cég nem más, mint a CIA leányvállalata, amely mindent vállal: hajlandók a leglehetetlenebb időpontokban és a legnyomasztóbb helyszíneken is leszállni, hogy felvegyék a szállítmányt. Ráadásul nem kérdezik, hogy mi az és honnan van, legyen az élő állat, halott ember, lőszer vagy kábítószer. Ám éppen ez utóbbi lesz a cég két legmegátalkodottabb pilótájának végzete, a két légi akrobatát ugyanis be akarják húzni a csőbe. Hőseink, *Mel Gibson* és *Robert Downey Jr.* ettől a pillanattól kezdve már az életért végzik a légi mutatványokat. A film mellesleg nagy ellenérzéseket váltott ki a hivatalos Amerika képviselőiből, hiszen ha olykor könnyed hangvétellel is, de a CIA máig sem teljesen tisztázott szerepét feszegette a vietnami háborúban. A két sztár szárnyalását videón is figyelemmel kísérhetjük.

Chaplin

Richard Attenborough nagy fába vágta fejszéjét, amikor elhatározta, hogy filmre viszi a filmművészet legendás csavargójának és nevettetőjének, *Charles Chaplin*nek az életét. A forgatókönyv részben Chaplin önéletrajza, illetve a róla szóló életrajzok, részben pedig a személyes levelezése alapján született meg, de sokat segített a munkában Chaplin utolsó felesége, Ona is. A film a számos eredeti fimrészlet felvillantása mellett hitelesen és aprólékosan mutatja be, miként készültek hajdanán a filmek, s valójában hogyan dolgozott Chaplin. Az egykori forgatások kulisszatitkainak feltárása mellett bepillantást nyerhetünk Chaplin társasági és magánéletébe is.

Attenborough három éven át kereste a nagy kisember megformálásra legalkalmasabb színészt. Nem elégedett meg a külső hasonlósággal, az alacsony termettel és az arcvonásokkal. Elvárta, hogy a színész tökéletesen tudja utánozni Charlie felejthetetlen kacsázó járását, akrobatikus mozgását, s meg tudjon szólalni cockneyi tájszólásban. A *Gandhi* (1982) rendezője végül több tucat jelölt meghallgatása után Robert Downey Jr. mellett döntött. Nem csalódott benne! Downey élete eddigi legfontosabb szerepében zseniálisan oldotta meg a lehetetlennek tűnő feladatot, életet lehelni egy zsenibe. Mintha maga Chaplin lépett volna újra a kamerák elé. Akik látták játékát, azok számára nem hatott a meglepetés erejével, hogy teljesítményét Oscar-díjra jelölték a legjobb színész kategóriában. Pazar alakítását idehaza is láthatjuk – egyelőre friss bemutatóként a filmszínházakban.

Sz. G. G.

ERZSÉBET-DÍJ 1993.

Az idén november 18-án hetedik alkalommal nyújtják át az Erzsébet-díjat. Ezúttal is – az alapszabálynak megfelelően – az elmúlt színiévad kiemelkedő művészi teljesítményeiből válogattak a zsűritagok, ki-ki a saját kategóriájában ötöt. Közülük mindegyik díjat érdemelne, de nyertes kategóriánként csak egy lehet. A közönség – vagyis most Ön – dönti el: a legjobbak között ki legyen az első azzal, hogy az ő neve elé tesz (minden kategóriában) egy X jelet. 1993. október 15-ig küldheti be a következő címre:
ERZSÉBET-DÍJ, BP. 116 PF. 36. 1506

Az 1993-as Erzsébet-Díjkiosztó Gálaestet a Magyar Állami Operaházban rendezzük. Tv-közvetítés november 18-án.

Ön is nyerhet, nem csak a művészek! A szavazatok számítógépes, hiteles feldolgozása után a szavazók között 25 db 5000 forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki.

SZÍNHÁZ (Tarján Tamás ajánlatai)

A. SZÍNÉSZ
1. Mácsai Pál (Taifun)
2. Máté Gábor (A kínai)
3. Sinkó László (Akárki)
4. Szervét Tibor (Cyrano de Bergerac)
5. Tordy Géza (Lear király)

B. SZÍNÉSZNŐ
1. Bertalan Ágnes (Müller táncosai)
2. Csákányi Eszter (Akárki)
3. Eszenyi Enikő (Liliom)
4. Takács Katalin (Az idő és a szoba)
5. Tóth Ildikó (Árad a gazság)

FILMMŰVÉSZET (Veress József ajánlatai)

C. SZÍNÉSZ
1. Eperjes Károly (Indián tél)
2. Garas Dezső (Hoppá)
3. Koltai Róbert (Sose halunk meg!)
4. Kovács Lajos (A nagy postarablás)
5. Szőke András (Citromdisznó és több szerep)

D. SZÍNÉSZNŐ
1. Lázár Kati (Hoppá)
2. Monori Lili (Erózió és több szerep)
3. Murányi Tünde (Erózió)
4. Ráckevei Anna (Anna filmje)
5. Szirtes Ági (Roncsfilm)

RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ (Dalos László ajánlatai)

E. SZÍNÉSZ
1. Balkay Géza (Hamuíz száll a levegőben)
2. Benkő Gyula (A követ)
3. Blaskó Péter (Előjáték Lear királyhoz)
4. Némethy Ferenc (A titkos kert)
5. Szabó Sándor (Szökevény)

F. SZÍNÉSZNŐ
1. Bodnár Erika (Bibliai asszonyok)
2. Csomós Mari (Szegény Sudár Anna)
3. Csűrös Karola (Szomszédok)
4. Kováts Adél (Gyémántpatak kisasszony)
5. Temessy Hédi (Szökevény)

OPERA (Ütő Endre ajánlatai)

G. ÉNEKES
1. Bede Fazekas Csaba (Álarcosbál-Győr)
2. Berczelly István (Rajna kincse)
3. B. Nagy János (Adriana Lecouvreur)
4. Gurbán János (Rajna kincse)
5. Molnár András (Bánk bán)

H. ÉNEKESNŐ
1. Kertesi Ingrid (Rigoletto)
2. Komlósi Ildikó (Carmen)
3. Lóry Andrea (Carmen)
4. Mészöly Katalin (Adriana Lecouvreur)
5. Miklósa Erika (Denevér)

I. SZÍNMŰÍRÓ
(Czine Mihály ajánlatai)
1. Kárpáti Péter (Akárki)
2. Nagy András (A csábító naplója)
3. Németh Ákos (Müller táncosai)
4. Páskándi Géza (Tornyot választok)
5. Sütő András (Ugató madár)

J. DÍSZLET-JELMEZTERVEZŐ
(Kállai Ferenc ajánlatai)
1. Antal Csaba (Szerbusz, Tolsztoj-Veszprém; díszlet)
2. Csikós Attila (Őrült nők ketrece; díszl.)
3. Dőry Virág (Bugyogó; jelmez)
4. Kemenes Fanny (Őrült nők ketrece; jelm.)
5. Khell Csörsz (Akárki; díszlet)

K. HUMORISTA
(Peterdi Pál ajánlatai)
1. Farkasházy Tivadar
2. Gálvölgyi János
3. Koltai Róbert
4. Sas József
5. „Uborka" stábja

A BEKÜLDŐ NEVE ÉS CÍME:

____

Ha most fizet elő, legalább 1/4 évre a Video Magazinra, a kiadótól egy nagy méretű filmplakátot kap ajándékba! Nyomdafrissen kapja kézhez a Video Magazint, ha most az alábbi címen megrendeli: Pergamen Press Rt. 1117 Budapest, Kaposvár u. 5–7.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a Video Magazint 1993. októbertől ...... hónapra ...... példányban. Az előfizetési díjat csekken a kiadó címére befizetem.

Név: ....

Cím: ....

Szeretne ingyen bérletet kedvenc videótékájába?
Szeretne videófilmet nyerni?
Szeretne plakátot, filmes pólót nyerni?

Játsszon velünk!

Ha helyesen válaszol az alábbi kérdésekre, a válaszokat az oldalon található szelvényen feltünteti, s azt elküldi szerkesztőségünk címére, könnyen nyerhet! A helyes megfejtők között számos ajándékot sorsolunk ki. A *Video Rent Kft.* vendégeként hárman

10-10 alkalommal ingyen

kölcsönözhetnek videófilmet az általuk kiválasztott videótékában, időkorlátozás nélkül. (Az erre jogosító bérlet átruházható!)
A *UIP-DUNA FILM* ajándéka **a Jurassic Park című filmhez készült póló.**
A szerencsés megfejtők közül az *InterCom* ajándékaként egy-egy nyertes a **Hosszú az út hazáig, a Szédítő végzet és a Micsoda csapat! című filmet** nyerik műsoros kazettán, valamint 10-en az **InterCom plakátját.**
A *MOKÉP* **5 plakátot** ajándékoz a legtöbb találatot elérőknek.

A megfejtések beküldési határideje: 1993. október 18. Cím: 1117 Budapest, Kaposvár u. 5–7.

Kérjük, a borítékra vagy levelezőlapra írja rá: Video Magazin, „videórejtvény".
Megfejtést csak a kivágott szelvényen fogadunk el, de egy megfejtő akár több szelvénnyel is pályázhat. A nyertesek névsorát a Video Magazin 1993/11., novemberi számában közöljük, s a győzteseket egyúttal arra kérjük majd, levélben vagy telefonon jelöljék meg az általuk kiválasztott videótékát a nyereményt felajánló Video Rent Kft-nél (t: 156-3141). Kérjük, az Ön által helyesnek ítélt válasz sorszámát tüntesse fel a szelvény adott rubrikájában. (A válaszadást nagyban megkönnyíti, ha látta a filmeket és olvasta a Video Magazin cikkeit)
Az 1993/7. számunkban feladott kérdésekre a határidő lejártáig 13-an értek el telitalálatot. A telitalálatot elérők és a 19 egy hibát ejtő rejtvényfejtők között találtak gazdára az InterCom és a Mokép plakátjai.

A **VIDEO RENT** 10-10 alkalomra szóló tékabérletét nyerték:
Matafán Gyula, 2030 Érd, Porcsinrózsa u. 71.
Csurák István, 5900 Orosháza, Kossuth u. 10–12. V/48.
Józsa Károly, 1027 Budapest, Varsányi I. udvar 2.
Az **UIP-DUNA FILM** ajándékát, A Sárkány – Bruce Lee élete című filmhez készült pólót nyerte:
Kalydy Géza, 4700 Mátészalka, Bajcsy Zs. út 7.
Sebák Zoltán, 3034 Szücsi, Szabadság út 29.
Az **INTERCOM** ajándékát, a Semmit a szemnek című filmet műsoros kazettán nyerte:
Az **INTERCOM** ajándékát, az Őrjítő vágy című filmet műsoros kazettán nyerte:
Kollárné Mészáros Edit, 3535 Miskolc,
Kondor B. u. 18. fszt. 1.
Az **INTERCOM** palkátjainak tulajdonosa:
Gasparik László, 1205 Budapest, Mártírok útja 1.
Nagy Róbert, 3534 Miskolc, Árpád út 14. 4/2.
Godzsák Csaba, 3534 Miskolc, Blaha L. 50/A.
Magyari Edit, 6723 Szeged, Csongrádi sgt. 65/B. V. 20.
Csurákné Farkas Andrea, 5900 Orosháza, Kossuth u. 10–12. V/48.
Nagy László, 4700 Mátészalka, Bajcsy zs. út 20. 2/1.
Józsa Károly, 1027 Budapest, Varsányi I. udvar 2.
Bona Csaba, 6000 Kecskemét, Radnóti u. 2. 3/10.
Ifj. Papp Andor, 4026 Debrecen, Csemete u. I. 8/48.
Nyári Zsuzsanna, 6635 Szegvár, Batthyány u. 2/a.
A **MOKÉP Videokiadó** plakátjainak tulajdonosai:
Szekfű László, 6724 Szeged, Kukorica u. 2. II. 10.
Kis Tóth Marianna, 1043 Budapest, IV. Lőwy Izsák u. 9. IV/1.
Turburás Péter, 9023 Győr, Földes Gábor u. 6/b. IX. 33.
Pass Ferenc, 9900 Körmend, Dózsa Gy. u. 5.
Horváth Tamás 7530 Kadarkút, latinca S. u. 9.

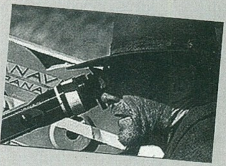
Az 1993/7. számunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése: I/1. Nick Halloway a szaunában tartózkodott, amikor a kutatóintézetet kiürítették a Semmit a szemnek című filmben; II/3; Egy doboz kínai gomba származási helyét jelöli a főszereplő karján lévő vonalkód a Fehér fantom című filmben; III/3: hárfával szeret tortát szeletelni Jacques és Rocco az Ágymenők című filmben; IV/3: A rendőr állítja be a Carr család riasztójának kódját az Őrjítő vágy című filmben;

I. MELYIK HÁBORÚBAN JÁTSZÓDIK AZ ÖBÖL-AKCIÓ CÍMŰ FILM?
1. vietnami
2. iraki
3. izraeli

II. A KOMPUTERKÉMEK CÍMŰ FILMBEN A „SETTENKEDŐK" ALKUT KÖTNEK AZ FBI-JAL. MIT KÉR MAGÁNAK CREASE, A VOLT CIA-ÜGYNÖK (SIDNEY POITIER)?
1. egy nőt
2. egy utazást
3. egy farmot

III. MELYIK VÁROSBA INDUL WILLIAM MUNNY (CLINT EASTWOOD), HOGY TÁRSAIVAL IGAZSÁGOT SZOLGÁLTASSON A GONOSZ SERIFFEN ÉS PRIBÉKJEIN A NINCS BOCSÁNAT CÍMŰ FILMBEN?
1. Texas Ranch
2. Wyoming
3. Big Whiskey

IV. A MINDENRE ELSZÁNTAN CÍMŰ FILMBEN KI SZERVEZI MEG JACK DAMERON SZÜLEI MEGGYILKOLÁSÁT?
1. Fung
2. Wiley
3. Chang

V. MELYIK HÍRES ROCKSZTÁR ALAKÍTJA EGY TITOKZATOS ÜGYNÖK SZEREPÉT A TWIN PEAKS, TŰZ, JÖJJ VELEM CÍMŰ FILMBEN?
1. Dawid Bowie
2. Mick Jagger
3. Tina Turner

video REJTVÉNY video REJTVÉNY video

1993/9.

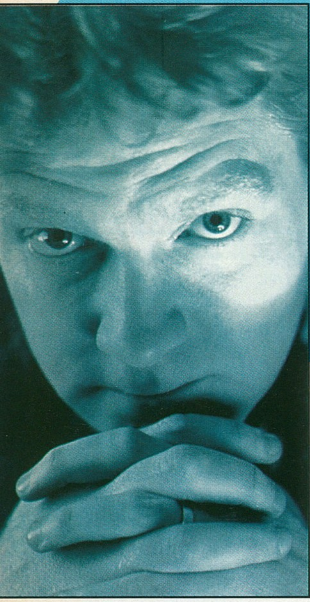
I.	II.	III.	IV.	V.
video	video	video	video	video

Sharon Stone nagy évei

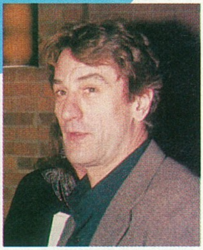

Sharon Stone a legnagyobb hollywoodi sztárok egyikévé nőtte ki magát. Már vetítik a nagyvilágban Sliver című filmjét (hamarosan idehaza is láthatjuk), melynek az alkotók kétféle véget készítettek. A próbaközönség előtti vetítés döntött a mozikban futó változat mellett. Azonban amerikai cenzorok is látták a filmet, s a rendezőnek számos jelenetet ki kellett vágnia. Állítólag nem is csupán Sharon Stone, hanem partnere, *William Baldwin* túlságosan is látványos meztelenkedése miatt... Magyarországon novemberben lesz a Sliver mozipremierje, s a hírek szerint mi többet láthatunk majd belőle, mint az amerikai nézők. Sharon egyébként számos ajálata közül a Manhattan Ghost Storyban vállalt szerepet: egy szexuálisan megszállott fotóriportert kerget az őrületbe. Eközben pedig a világ várja az Elemi ösztön folytatásának elkészítését. A hírek szerint nem is hiába...

Robert De Niro mint Frankenstein

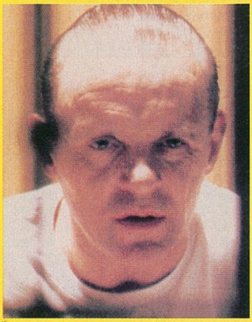
Talán a Drakula sikere miatt is, újra megfilmesítik Frankensteint. A 28 millió dolláros költségvetéssel készülő produkció rendezője nem más, mint az angolok híres Shakespeare-színésze és rendezője *Kenneth Branagh*, az Oscar-díjas *Emma Thompson* férje. A szörny megformálásáért állítólag többen is harcba szálltak, így például *Andy Garcia* és *Gérard Depardieu*. A nyertes végül *Robert De Niro* lett, aki szinte egyetlen napot sem hagy ki, hogy ne dolgozzon.

Robert De Niro

Kenneth Branagh

Brandauer Hopkinst rendezi

Klaus-Maria Brandauer, Szabó István filmjeinek sztárja (Mephisto, Redl ezredes, Hanussen), ezúttal igencsak távol Afrikától, Németországban, német produkcióban rendez. Thomas Mann híres regényét álmodja filmre, s főszereplőnek sikerült megnyernie az Oscar-díjas *Anthony Hopkinst*. Vélhetően ő alakítja majd Cippolát...

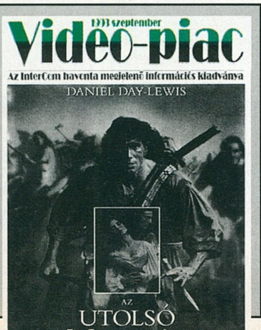
Nicholson válogat

Jack Nicholsonról mindig akad valami hír, még akkor is, ha az nem szenzáció. Hol tételes kimutatást közölnek arról, melyik filmjéért mekkora gázsit kapott, hol visszautasított milliókról kap szárnyra a hír. Legutóbb például arról, hogy egy japán whiskygyártó cég kereste fel a nagy színészt 7 millió dollárt ajánlva fel számára, hogy szerepeljen reklámfilmjükben. Azt is ígérték, hogy a forgatás mindössze egyetlen rövid délután vesz igénybe. Az önérzetes Nicholson állítólag közölte: nincs szüksége pénzre, munka helyett jobban szeret golfozni vagy a Los Angeles-i kosarasok mérkőzéseire járni, de még játékfilmben is szívesebben szerepel, mint reklámfilmben. Különben is, hagyják őt békén... Ráadásul lánya, a most 28 éves Jennifer sem hagyja őt békén, legalábbis emlékeivel. Nemrégiben arról mesélt, iskolás korában megtiltotta apjának, hogy érte jöjjön az iskolába, ugyanis folyton a kislányokat nézegette, és állandóan kérdezősködött. *„Nicsak, milyen aranyos az a kicsike, hány éves lehet?”* – kérdezgette. *„Ugyan már, papa”* – felelt neki Jennifer *„az ott a legjobb barátnőm, éppen annyi idős, mint én. Tizennégy.”*

Lap a tékásoknak

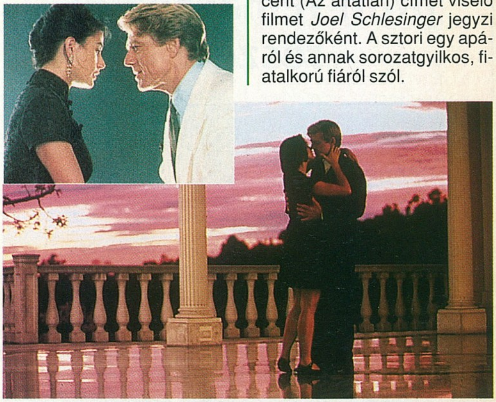
A videókölcsönzősök számára hasznos információkkal, piaci érdekességekkel, elemzésekkel jelenik meg havonta a Video-piac című szakkiadvány az InterCom gondozásában, mely a tékások számára ingyenes. A havilapot megjelentető és postázó kiadó továbbra is várja azon kölcsönzőtulajdonosok jelentkezését, akikhez eddig még nem jutott el a Video-piac.

Hollywood újabb irányzatai

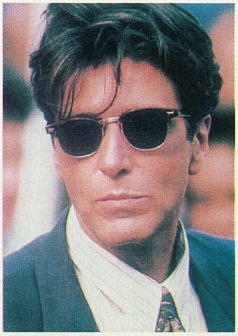
Néhány éve Hollywood felfedezte az erotikát, s egyre merészebb filmjeivel vonzotta a közönséget. A részben még csak készülő legújabb filmekből mintha újfajta irányzatok lennének kiolvashatók. az egyik ilyen a csábos öreg férfiak románca, szerelme fiatal, szépséges hölgyekkel. Az In the Line of Fire-ben (A tűzvonalban) *Clint Eastwood,* a maga 63 évével *Rene Russót* szerzi meg. Annak idején *Charles Boyer* és *Irene Dunne* vitte sikerre a Super Channelen is nemrég vetített Love Affairt, a megható szerelmi ügyet. Az érzemes történeten most a hatvanas *Warren Beatty* és fiatal színésznő felesége, *Anette Bening* romantikázik el. Nick Nolte szintén apja lehetne a 25 éves Julia Robertsnek a maga 53 esztendejével. Az I Love Trouble-ban (Szeretem a zűrt) szerepük szerint ők ketten melegednek össze. *Robert Redford,* 56 évesen, az idősödő milliomost játssza el az idehaza is sokak által látott Tisztességtelen ajánlatban, ahol is ajánlatával az ereje teljében lévő *Demi Moore*-t csábítja el. Egy másik megfigyelhető, érdekes hollywoodi jelenség, hogy a filmgyárak mintha ráálltak volna a sorozatgyilkosságokra. Úgy látszik, egy hulla nem hulla, egy gyilkosság már nem tudja ébren tartani a nézők figyelmét. Truman Capote novellájából, a Handcarved Coffinsből (Kézzel faragott koporsók) készül film, ám jó páran elolvasták a forgatókönyvet – *Kathleen Turner, Jessica Lange, Susan Sarandon, Sally Field* –, míg végül *Kim Basinger* vállalta a főszerepet. Sorozatgyilkos mama (Serial Mom) lehetne a címe magyarul annak a most készülő filmnek, melyben egy anya halomra gyilkolja az útjába kerülőket. *Oliver Stone* pedig sokat mondó című, Natural Born Killer (Gyilkosságban őstehetség) film produceri feladatait vállalta el. A The Innocent (Az ártatlan) címet viselő filmet *Joel Schlesinger* jegyzi rendezőként. A sztori egy apáról és annak sorozatgyilkos, fiatalkorú fiáról szól.

Al Pacino és Kinski a Forradalomban

Három, a magyar videópiacon korábban már működő forgalmazó egyesítette erejét és ezentúl *Flamex Interstar* néven jelentet meg filmeket műsoros videókazettán. Részben a mozikban már vetített alkotások videóbemutatóit tervezik, részben olyan szórakoztató, családbarát filmekkel kívánnak jelentkezni, amelyek eddig hiányoztak a hazai kölcsönzőkből. Így ősztől lesz látható a mozikból már ismert Fenegyerekek *Christopher Lambert*rel, a Dupla 0-ás kölyök *Brigitte Nielsen*nel vagy a Terror iskolája és a Charlie – minden kutya a mennybe megy. *Al Pacino* és *Nastassja Kinski* a főszereplője a Forradalomnak. *Robert De Niro* A küldetésnek. *Farrah Fawcett,* a szőke szépség az *Elszabadult indulatok* főhőse. *Roger Coreman* rendező-producer filmjei eddig meglehetősen hiányosan voltak megtalálhatók a tékák polcain. Ezt kívánja pótolni az új kiadó, elsőként a 800 mérföld az Amazonason című filmmel, mely Jules Verne regényéből készült. Karácsonyra várható a *Mózes* videópremierje.

Japán:
Ismét sláger a kamera

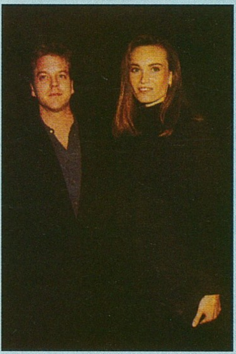
Újra népszerűek Japánban a videókamerák. Tokió legnagyobb elektronikai központjában, Akihabarán idén jelentősen nőtt az eladott kamkorderek száma. 1990-ben csak e központban 2 millió kamkorder talált vevőre, ám tavaly már csupán ennek kétharmada. A szakemberek ennek okát abban látták, hogy a vevőket riasztották a mind többet tudó, ám egyre bonyolultabban kezelhető készülékek. Ezért a gyártók célul tűzték ki a sokat tudó, ám az összetett kezelési funkcióktól mentes kamerák gyártását. A szakértők úgy vélik, a váltás sikerült, s mára a könnyebben kezelhető termékek adtak újabb lendületet az eladásoknak. Érdekes japán tapasztalat, hogy újabban a kamerák és a képmagnók elsősorban az idősebbek körében válnak népszerűvé, egyre jelentősebb ez a vásárlóréteg. A japán főváros elektronikai központjában az év első felében az előző évhez képest tizenöt százalékkal nőtt a videókészülékek eladásának mértéke.

Mindezek az információk azért is lehetnek értékesek a japán gyártóknak, mert elgondolásaikat és törekvéseiket a világ legfejlettebb országának piacán mérhetik le, s ezek tapasztalatai kihatnak további világpiaci tevékenységükre, stratégiájukra.

Úgy tűnt, abbahagyja színészi pályáját, amikor két esztendeje *Julia Roberts* közvetlenül a már kitűzött esküvő előtt hagyta őt faképnél, megszégyenítve ország-világ előtt. Kiefer Sutherland ekkor elrejtőzött montanai birtokán, amit azért vásárolt, hogy ott leljen közös otthonra Juliával.

Kétéves kihagyás után tért vissza a színészethez, s a magyar mozikban is futó *Nyom nélkül* (The Vanishing) című filmben egy olyan fiatalembert alakít, akinek barátnője, rejtélyes körülmények között, egyik pillanatról a másikra tűnik el mellőle, s akiért három év elteltével sem adja fel a nyomozást. Az amerikai kritikusok nem véletlenül írták, kiváló alakításából kiderül, őszinte játékához jócskán volt személyes élettapasztalata, amelyből meríteni tudott. *„Az életünkben oly sok dolognak képtelenek vagyunk urai lenni”* – magyarázza az általa megformált figuráról. *„...egyik pillanatról a másikra elveszíti barátnőjét és ekkor kitör belőle minden, olyan érzelmek, amelyeket az ember nem képes leplezni.”*

Jelenlegi élettársával, Lisával

Kiefer szerencsére már túl van ezen, higgadtan emlékszik vissza saját történetére: *„Minden hazugság volt. Fájdalmasan sértő hazugság. Mára igyekszem mindent elfelejteni és ismét sokat, nagyon sokat dolgozom.”* Eddig már több mint egy tucat filmben szerepelt, s a magánéleti kudarc után további nagy tervei vannak. Valójában gyermekkori álmai váltak valóra: mindig is színész szeretett volna lenni. Talán nem véletlenül, hiszen az 1966 decemberében született fiú anyja *Shirley Douglas*, apja *Donald Sutherland*. Mindketten ismert színészek. Kiefer négy esztendő korában válnak el. Donald *Jane Fondát* követi a vietnami háborút ellenző kampányban, Shirley, érdekes módon, a Fekete Párducok elnevezésű radikális mozgalom híve lesz. Kiefer tízéves koráig hányódik politizáló szülei között, majd anyjával Kanadába utaznak, és Torontóban telepednek le. Az iskolában nem érzi túl jól magát, egyedül a színjátszócsoportok tagjaként oldódik fel. Mégis, 16 éves korában otthagy mindent, és az önálló élet mellett dönt. Két év színpadi gyakorlatot követően kapja első nagyobb szerepét a *The Bay Boy* (Fiú az öbölnél) című kanadai filmben, amiért őt és Daniel Petrie rendezőt a Kanadai Filmakadémia több díjra is jelöli. Ezután New Yorkba költözik, egy ideig munkanélküli, majd farmernadrágok férfi modellje lesz. Egy divatkampány révén azután Los Angelesbe kerül.

Szerződést kap az Amazing Stories (Meghökkentő történetek) televíziós sorozatban, s hat folytatás után befut. Ettől

Kiefer Sutherland filmjei:

- **The Bay Boy** (Fiú az öbölnél, 1984) r: Daniel Petrie
- **Lőtávolban** (At Close Range, 1986) r: James Foley (VICO)
- **Állj mellém!** (Stand by Me, 1986) r: Rob Reiner (tv, Mokép Videókiadó)
- **A gyilkosság ideje** (Időgyilkosság, 1987), r: Rick King
- **Elveszett fiúk** (The Killing Time, 1987) r: Ride King (Drive In 2000)
- **Promised Land** (Az ígéret földje, 1988) r: Michael Hoffman
- **A vadnyugat fiai I.** (Young Guns, 1988) r: Christopher Cain (csak moziban mutatták be)
- **Renegátok** (Renegades, 1989) r: Jack Sholder (csak moziban mutatták be)
- **Chicago Joe and the Showgirl** (Chicago Joe és a kóristalány, 1990) r: Bernard Rose
- **A vadnyugat fiai II.** (Young Guns II, 1990) r: Geoff Murphy
- **Egyenesen át** (Flatliners, 1990) r: Joel Schumacher (Columbia TriStar)
- **Flashback** (Visszajátszás, 1990) r: Franco Amurri
- **Article 99** (A 99-es cikkely, 1992) r: (jön novemberben videón)
- **Twin Peaks, Tűz, jöjj velem!** (Twin Peaks, Fire, Walk With Me, 1992) r: David Lynch (Guild)
- **Egy becsületbeli ügy** (A Few Good Men, 1992) r: Rob Reiner (InterCom)
- **Nyom nélkül** (The Vanishing, 1993) r: George Sluizer (már a mozikban!)

Kiefer Sutherland

Apja nyomdokain

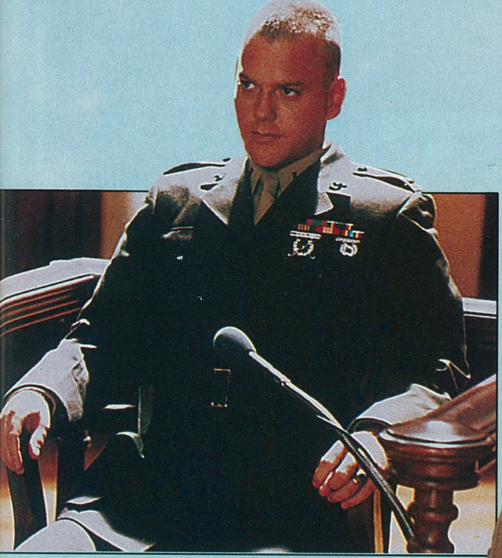
kezdve karrierje egyenesen ível felfelé. Filmgyárak keresik, kiszemeltje lesz *Paul Schiff* producernek, az ő révén forgatja *A vadnyugat fiai* két részét (Young Guns) vagy a *Renegátok*at (The Renegades). 1984-től már Los Angeles az otthona, így nem kell messzire mennie, hogy megbeszélje újabb szerepeit az *Egyenesen át*tól (Julia Robertsszel) a *Twin Peaks* moziváltozatáig. Akadt olyan év is, hogy egyszerre négy filmben is dolgozott. A nagy sikerű *Egy becsületbeli ügy*ben egy kemény tengerészgyalogos tisztet alakított, majd jött a legújabb siker, a *Nyom nélkül,* a nagyszerű *Jeff Bridges* oldalán. Nemrégiben fejezte be első rendezését a 27 éves fiatalember, *The Last Light* (Az utolsó fény) címmel, mely egy börtönőr és egy siralomházban kivégzésre váró elítélt különös barátságát meséli el. Az újságok ma már nem úgy írnak róla, mint Julia hoppon maradt vőlegényéről, hanem elsősorban munkásságáról beszélnek, mind többet.

A Julia Roberts-ügy előtt már túl volt egy házasságon: Camilia Kath, egy nála idősebb színésznő volt a felesége, akitől kislánya született, de válás lett a kapcsolat vége. Jelenlegi magánéletéről így vall:

„Manapság úgy érzem, benőtt a fejem lágya. Van két lányom, az egyik Sarah, 6 éves, a másik jelenlegi élettársam, Lisa Stothard 16 éves kislánya. Volt feleségemnek, Camillának jobb barátja vagyok most, mint annak idején. Megosztjuk a gyermekneveléssel kapcsolatos problémákat. Ha Sara is velem van, akkor a két lányt én viszem az iskolába, és mindenhová, ahová kedvük van elmenni. Sőt még Camillia is nálunk lakik, ha dolgozom, s Lisával ügyelnek a gyermekekre. Végül is nagyon szerencsésen alakult velük az életem."

Apjával nemigen szokták összehasonlítani, legfeljebb megjegyzik, mennyire hasonlít rá. Igaz, mondják, ő a helyesebb. Amennyiben azért hasonlóak, hogy mindketten nagyszerű színészek.

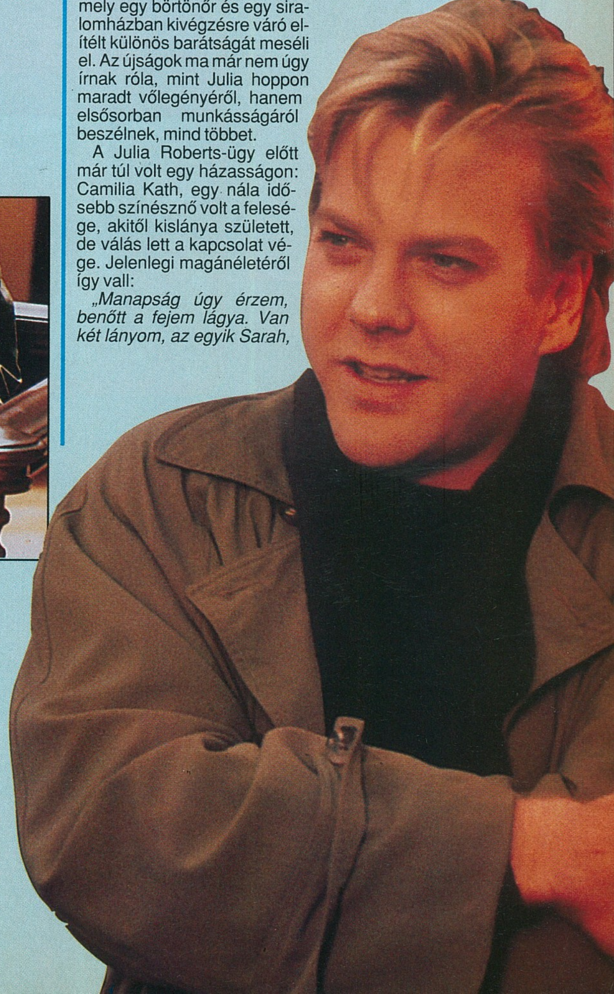
Tatár Eszter

Az Egy becsületbeli ügyben

Nancy Travis karjaiban: Nyom nélkül

CINE-JAVA

A filmbarátoknak jó hír, hogy a TV-4-en Cine-java címmel harmincperces mozikalauz is látható, mely az aktuális filmpremiereket mutatja be, s nyújt érdekes háttérinformációkat az újdonságokról. Az új műsor minden második csütörtökön (és vasárnap) látható, mindig a játékfilmet követően, 21 óra 40 perctől. Műsorvezető: Albert Györgyi. Közös rejtvényünket lásd a 9. oldalon!

Szeptembertől már hétfőnként is látható a kábelcsatornákon a TV4 programja!

A TV4 műsora a kábelhálózatokban és a helyi televíziók műsorában látható, csaknem 850 000 háztartásban.

Minden héten hétfőn magyar film a TV4 műsorán

szeptember 13.: CÍMZETT ISMERETLEN (1953) Kabos Gyulával, Ráday Imrével, Ágai Irénnel

szeptember 20.: EGY LÁNY ELINDUL (1837) Páger Antallal, Szörényi Évával, Csortos Gyulával

szeptember 27.: TÓPARTI LÁTOMÁS (1940) Tolnay Klárival, Jávor Pállal + ráadásként szeptember 16-án csütörtökön: Döntő pillanat (1838) Kabos Gyulával, Ajtay Andorral, Tolnay Klárival

Szelek palotája

A fényes esküvői menet a Kookus sivatagon halad keresztül. Merényletek és intrikák mindig feltartják a díszes esküvői menetet. Ash, a fiatal angol kísérőtiszt Anjuli hercegnőben felismeri fiatalkori szerelmét, de nem tudja megakadályozni az öreg, gazdag herceggel való esküvőjét. Ash ezért vad kalandokba veti magát. Amikor megtudja, hogy régi szokás szerint Anjulit el akarját égetni halott férjével együtt, Bithorba lovagol kedvese megmentésére.
Színes, szinkronizált kalandfilm
Főszereplők: Ben Cross, Amy Irving, Christopher Lee, Omar Sharif
Rendezte: Peter Duffell
105 perc
Szeptember 24-én és szeptember 26-án.

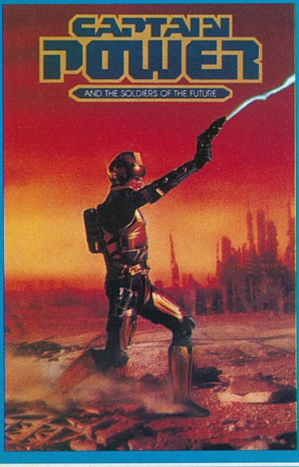

Szamurájok fejedelme

Minden idők egyik legjobb monumentális történelmi szuperprodukciója. A valóságos sztárparádéban a főszerepet a nindzsafilmekből ismert Sho Koshugi és fia Kane Koshugi alakítja. Véres csaták, veszélyes kalandok, kalóztámadás, romantikus szerelem látható e látványos és izgalmas akciófilmben. Egy lélegzetelállító utazás a XVII. századi Japánból, az akkor erős katonai hatalommal rendelkező Spanyolországba. A szamurájok először lépnek Európa földjére…
Színes, szinkronizált amerikai film
114 perc
Szeptember 23-án és szeptember 26-án.

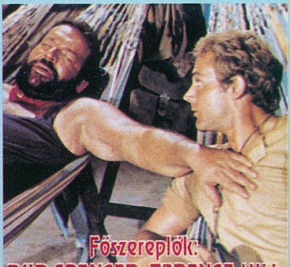
Hétfőnként Knight Rider 10 héten át!

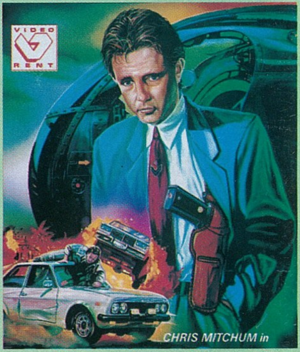
Minden csütörtökön Power kapitány 22 részen át!

Gyémántvadászok

A filmben ismét együtt a nagy páros: BUD SPENCER és TERENCE HILL biztosítási csalással foglalkozik. Sikerrel szervezik meg egy repülőgép kényszerleszállását a dzsungelben. Az őserdőben hőseinket új kalandok várják. Egy brutális gyémántkereskedő nem nézi jó szemmel a két barát üzleti vállalkozását, és ezzel kezdetét veszi a látványos csetepaté. BUD SPENCER és TERENCE HILL a tőlük megszokott humorral és zúgó pofonokkal teremt rendet az egzotikus környezetben.
Színes, szinkronizált olasz vígjáték
Október 1-jén és október 3-án.

Amerikai vadász

Jake Garner profi Interpol-ügynök, a karate mestere, csak különleges feladatokat vállal. Egy lopott mikrofilm visszaszerzése mindig veszélyes feladat, s Jake nem az egyetlen, aki erre vadászik. Júdás a hírhedt gengszterfőnök mindent elkövet az adatok birtoklásáért. Ördögi tervet készít a világ megzsarolására.
Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplő: Chris Mitchum
85 perc

ZENESOAROK

Svéd csavar

ABBA, ARMY OF LOVERS

Az ABBA együttest tavaly ismét felfedezte a világ. Ezt részben az Erasure duó Abba-számokat feldolgozó albuma is elősegítette, részben pedig az, hogy a legendává váló svéd csapat feloszlását követő évtizedben igencsak megváltozott a pop-rock zene. Előtérbe került a mind keményebbé váló rock, a rap, háttérbe szorult a dallamosság, a tisztán, szépen csengő ének. A kilencvenes évekre felnőtt generáció számára már ismeretlen volt a négy svéd hazájuk népzenéjére is építkező dallam- és harmóniavilága, az idősebbek számára pedig immáron nosztalgiaszámba ment újrahallgatni a hetvenes években olyannyira kedvelt szerzeményeket. A tavaly megjelent *Abba Gold* lemez – többnyire immáron CD-n – több mint négy és fél millió példányban fogyott el, s a slágerlistákon újra ott díszelgett a zenekar Agnetha, Benny, Björn és Anni-Frida kezdőbetűiből álló neve. A húsz számból álló album dalai videón is megjelentek a *Dancing Queen*től *Knowing Me, Knowing You*-ig. S most itt az újabb gyűjteményes lemez, újabb videógyűjteménnyel, a *More Abba Gold.* A magyar üzletekben is megjelent videókazettán tizenhárom dal képi feldolgozása látható, így olyan sikereké, mint a *Summer Night City,* az *Eagle,* a *Happy New Year,* a *When I Kissed the Teacher* vagy a *That's Me.* Mai videóklipekhez edződött szemünknek külön felüdülést jelentenek a klipgyártás őskorából származó felvételek, melyekből még hiányzanak a másodpercenkénti öncélú gyors vágások, a komputergrafikák, a szemet fárasztó képtelen képi hatások. Ellenben megvan a dalszövegre épülő, történetet megelevenítő ábrázolás, van idő az énekesek arcába nézni és vidámságot sugárzó, mosolygó tekintetüket meglesni. A könnyed, jól hangszerelt dallamokon nem fogott az idő, bár bizonyára jót tett rajtuk az Abba eredeti hangmérnökének digitális újra keverése. A lemezen hallható az *I am the City* című szerzemény, mely eddig még sehol nem jelent meg; *Benny Andersson* és *Björn Ulvaeus* 1982-ben írták, a tervezett tizedik eredeti albumukra, ám a feloszlás miatt a dal a stúdiószalagon maradt. Ennek videóváltozata sem született meg, s hiába a mai Abba-reneszánsz, az egykori házastársak ma önálló utat járnak, új családok tagjaiként. Az új siker nem teremtett új munkakapcsolatot. Benny és Björn ugyan továbbra is sikeres dalszerzők, de az asszonyok már rég külön utakon járnak…

Az Army of loverS tagjai viszont, ugyancsak Svédországban, közös úton járnak. E különleges formáció hatásos és új képi világot tudott teremteni magának igényes slágerzenéjéhez, klipjeik messze kitűnnek az átlagból. A *The Gods of Earth and Heaven* megjelenés előtt álló lemezük előtt nyáron dobták piacra 55 perces videóművüket, mely már tartalmazza az új lemez egyik várható sikerszámát, az *Israelism* című szerzeményt is. A már idehaza is kapható műsoros kazettájukon a csapat játékos kedvű tagjai kerettörténetbe ágyazva mesélik el sztorijukat, miközben láthatjuk a Music Televisionből is ismert vidóremekeiket: az *Obsession*t, a *Crucified*ot, a *Ride the Bullet* két változatát is, s három friss klipet az idei év terméséből. Hasonló stílusban fogant valamennyi Army of Lovers-képdal. Előkelően berendezett, élénk színekkel díszített tágas terek, különc tárgyak, középkori hangulat, benne négy igazi, jó értelemben vett bohóccal. A vörös, hosszú hajú, bajszos *Alexandr Bard*dal, aki mintha egy reneszánsz festményből toppant volna elénk, vagy Dumas regényéből, vérbeli testőrként. A fekete, hosszú hajú *Jean-Pierre Bardá*val, a nőimitátorral, a nagy hegedűssel, akire csak rá kell nézni, máris nevetnünk kell. Őket egészíti ki *Michaela,* a szőke bombázó és *Dominika,* a fekete szexcentrikus szépség, az egykori európai „telefonpornó-királynő", aki egykoron kilenc nyelven elégítette ki a telefonálók érdeklődését. Ők váltották fel a korai Army of Lovers-klipekből ismert, melyben szintén gazdag *Camilla Thulin*t, aki ma az együttes jelmeztervezőjeként és divatdiktátoraként dolgozik. A zenekar klipfelelőse, *Fredrik Boklund* forgatókönyvíró-operatőr-rendező rájött arra, hogy ehhez a dallamos, olykor már indulószerűen ritmusos, kórusban és szimfonikus hangzásban gazdag könnyed zenéhez s a zenészekhez a humor illik igazán. Kihasználja a videótechnika lehetőségeit is: a szaggatott képek, a ritmusra vágott, telitalálatú poénok, a muzsikusok szándékosan idétlen játékával és mimikájával, enyhén erotikus felhanggal, kifogyhatatlan humorforrást jelenthetnek. Sajátos színezetet ad a zenekarnak, hogy Jean-Pierre Barda, a 28 éves zenekaralapító, algériai zsidó apa és francia katolikus anya gyermeke, aki hétéves kora óta él Stockholmban, míg a fekete Dominika Peczynski Varsóban született egy orosz zsidó származású matematikaprofesszor anya lányaként. Ma zenésztársával, Alexander Barddal él együtt, aki az együttes dalait írja. Ő korábban az amszterdami és párizsi videóművészek táborában volt ismert, majd a komputerzene világában merült el. Eddig már több mint száz dalt szerzett, nemcsak zenekarának, anélkül, hogy tudna kottát olvasni.

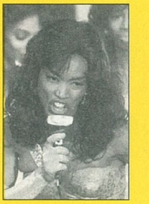
Lám, a svéd példa is bizonyítja az Abbától az Army of Loversig, hogy e műfajban egy kis ország muzsikusai is eljuthatnak a csúcsra.

F. T.

FILM ELŐZETES VIDEO

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN örül a filmszakma: az emberek idén ismét felfedezték a mozit, és a videotékák sem panaszkodhatnak a növekvő forgalomra. A „húzó" filmek közül is kiemelkedik Spielberg *Jurassic parkja,* mely már túlszárnyalta a 300 millió dolláros bevételt, szerte a világon. (Java részét persze a legnagyobb piacon, az amerikai kontinensen.) Túl van a százmillión *A szerelem hullámhosszán* (Sleepless In Seattle) a *Tisztességtelen ajánlat* és **Tom Cruise** új filmje, A cég is. **MAGYARORSZÁGON** októberben lesz e film bemutatója, melyet Sydney Pollack rendezett. Cruise társai **Gene Hackman** és az *Elemi ösztön*ből megismert **Jeanne Tripplehorn.** A John Grisham bestselleréből készült két és fél órás alkotás egy kezdő ügyvédről szól, aki egy különös, adóügyekre specializálódott cégnél helyezkedik el... Nem kevésbé híres sztárok játszszák az *Összeomlás* című film főszerepeit: **Michael Douglas** és a legutóbb a *Sztálin*ban látott **Robert Duvall.** Joel Schumacher filmje egy tisztességes polgári életet élő fickó összeomlását beszéli el. Már a cím is sejteti, hogy a *Haláli fegyver 1* vérbeli paródia **Emilio Estevez, Charlie Sheen,**

Michael Douglas

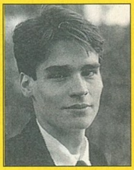

Angela Basset

Tim Curry játékával. A hősök olykor átrándulnak az *Elemi ösztön, A bárányok hallgatnak* és a *Wayne világa* című filmekbe, sőt *Whoopi Goldberg* egy süteményhamisítási ügy kárvallottja is lesz... A Tina nem másról, mint *Tina Turner* életéről szól, melyben elhangzanak a nagy örökzöld dallamok is. A nagy énekesnőt **Angela Bassett** alakítja. Sidney Lumet új filmje is a mozikba kerül október végén, címe: *Bűnben égve.* A főszereplők **Rebecca De Mornay** és **Don Johnson.** Hamarosan a magyar mozikban lesz egy újabb amerikai sikerfilm, *A szerelem hullámhosszán.* Nora Ephron filmje két magányos ember találkozásáról szól **Meg Ryan** és **Tom Hanks** megszemélyesítésében. **Burt Reynolds**ot ismét láthatjuk a filmvásznon az *Egy zsaru meg egy fél* című filmben, egy nyolcéves kisfiú társaságában.

Rebecca De Mornay

Rick Moranis

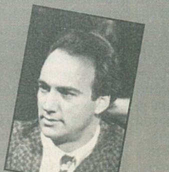
A HAZAI VIDEÓPREMIEREK közül jó néhányat fél évvel ezelőtt még úgy harangoztuk be, hogy hamarosan a mozikban láthatjuk őket. Aki lemaradt a *Több mint testőrről,* október közepétől már videón is láthatja, csakúgy, mint az *Úszó erődöt,* **Steven Seagal**lel, vagy a *Dől a lét.* Néhány moziban lefutott, de videón nagyon várt film kerül hamarosan a tékapolcokra. *Drágám, a kölykök összementek* – ez volt az első nagy siker, melynek folytatását most láthatjuk a mozikban. A bohém fizikus **Rick Moranis.** A *Holt költők társasága* Peter Weir szép filmje **Robin Williams, Robert Sean Leonard** és **Ethan Hawke** (Életben maradtak) főszereplésével. Williams mint különc tanár kezdi meg bámulatos oktatását 1959-ben, egy konzervatív iskola ódon falai között. A hagyománytisztelő kollégiumban pedig egyre inkább a lázadás szelleme lesz úrrá az ifjú diákokon... Nagy zenei siker volt a *Lily itt járt* (Lily Was Here) muzsikája, nemsokára magát a filmet is láthatjuk. **Barbra Streisand** rendezte saját magát és **Nick Nolte**-t a *Hullámok hercege* című filmben, mely alkotást Oscar-díjra is jelölték tavaly. Folytatódnak a *Kacsamesék,* és jön a *Majmok bolygója* folytatása is. *A belső kör* 1939-ben játszódik, amikor Ivan Sanshin **(Tom Hulce)** esküvőjének éjszakáján a KGB kopogtat ajtaján. A mozigépészt azonban kivételesen nem a halálba viszik, hanem a KGB-klubba, ahol magának Sztálinnak kell filmeket vetítenie... A *Jennifer 8* című filmet mozi helyett egyből videón ismerhetjük meg. A film sztárjai **Uma Thurman, Andy Garcia** és **John Malkovich.** A nyomozónak (Garcia) egy sorozatgyilkost kell elkapnia, aki Jennifer 8 néven nevezte meg következő áldozatát. A *Mr. Baseball* vígjáték **Tom Selleck**kel a főszerepben. Egy kiöregedett baseballjátékost formál meg, aki egy japán csapatnál próbál szerencsét. Thriller a *Ladykiller,* melynek főhőse **Mimi Rogers.** Hasonló műfajú a *Kedvencek temetője* második része is. További videóújdonságok októberben: *A tökéletes sztori, Zsarolás, Halálos barátság, Aljas utcák, Pee Wee nagy kalandja, Idősövény, Tron – avagy a számítógép, A három amigo, Az újonc, Angyalok vörösben.*

Robert Sean Leonard

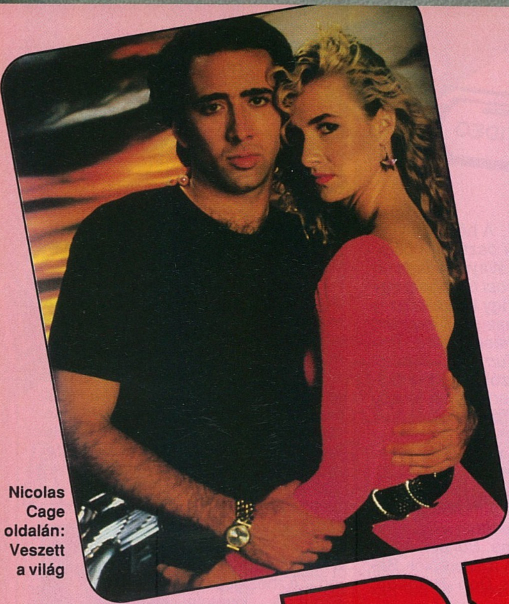
Sztárcímek
autogramgyűjtőknek

Sally Field
9056 Santa Monica Blvd.,
No. 100,Holywood,
CA 90069, USA

James Belushi
c/o Whitehorse Prod.,
9830 Wilshire Blvd.,
Beverly Hills CA 90212
USA

Richard Grieco
15236 Mulholland Drive
Los Angeles,
CA 90077
USA

Nicolas Cage oldalán: Veszett a világ

Laura DERN

Az ártatlan romlottság

Az amerikai film egyik üdvöskéje színészcsaládból származik, így első kézből szerezhette be információit a szakma veszélyeiről, buktatóiról. Édesapja *Bruca Dern*, aki elsősorban bűnügyi és kalandtörténetek rosszfiújaként volt ismert, édesanyja pedig *Diane Ladd*, aki sohasem jutott túl a karakterszerepeken. *„Láttam szüleimet sikeresnek és végtelenül elkeseredettnek”* – mondja, s ez igaz a magánéletükre is. Laura Dern persze erre nem nagyon emlékszik, hiszen a szülei akkor váltak el, amikor ő éppen hogy csak elkezdett beszélni.

Laura az édesanyjánál maradt, aki a kislányt magával vitte fellépéseire, a forgatásokra, így nem csoda, ha hamarosan a színpadon, illetve a kamerák előtt találta magát. Ne gondoljunk persze komolyabb dologra, az *Alíz már nem lakik itt* (1974) című filmben például fagylaltot kellett nyalnia. A feladat mindenesetre elég érdekesnek tűnhetett számára, hiszen ezután mind gyakrabban emlegette, hogy színésznő szeretne lenni. Miután a mamájával e kérdésben nem jutott dűlőre, kénytelen volt titokban jelentkezni Lee Strasberg színészképzőjébe. Egy esztendővel később már saját ügynöke volt!

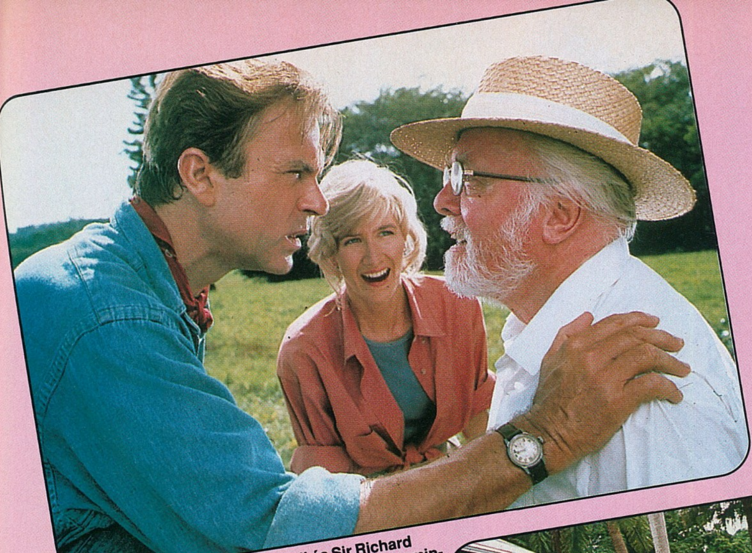
Reklámfilmek következtek, kisebb-nagyobb epizódszerepek, majd az első nagyobb feladat *Jodie Foster* és *Sally Kelleman* oldalán, 11 éves korában a *Kamasz lányok* (1980) című filmben. *Adrian Lyne* e korai mozija sajátos életkép négy fiatal lányról, akik Los Angeles külvárosában bérelnek lakást. A tizenéves korosztály apró-cseprő gondjai, aggasztó problémái kerültek terítékre hol könnyed, ironikus hangvétellel, hol nagyon is őszinte, természetes módon. Ez utóbbi stílus, hangvétel jellemzi a *Hölgyek és urak*at (1981) is, melyben az exlemezkiadó Lou Adler a The Stains nevű banda történetén keresztül mutatja be a rockvilág hamisan csillogó mivoltát.

Alkata és kinézete miatt Laurát előszeretettel foglalkoztatták idősebb lányok szerepében, s talán ezért, talán másért, egy különleges engedély birtokában a nagyokat megillető feltételek mellett dolgozhatott a stúdiókban. Lassacskán tudatosult benne, hogy nő. *„Mikor észrevettem, hogy nemcsak a férfiak, de idősebb hölgyek is megfordulnak utánam, legalábbis jól megnéznek, úgy éreztem, van bennem valami kihívó. Ezt szégyelltem. Ezért olyan szerepeket vállaltam, amelyekben volt valami szörnyűség, valami visszataszító.”*

Rocky Dennis életének igaz története egyedülállóan szörnyű a maga nemében. A kamasz fiú egy ritka, különleges betegségben szenvedett, amely a koponya és a végtagok csontjainak torzulását eredményezte. Az orvosok már lemondtak róla, ám a srác minden előzetes várakozást meghazudtolva tovább élt, és boldog volt. Boldog volt, mert akadtak barátai, anyja normálisan nevelte, megtanítva őt arra, hogy gyűlölje a szánalmat, fogadja el a másságát, de ne úgy, mintha szörny lenne, hanem mint egy rendkívüli lény. És ez a rendkívüli lény egy vakoknak szervezett ifjúsági táborban megismerkedett egy lánnyal, Laurával. A két fogyatékos kölcsönösen vigaszt nyújtott egymásnak, a két szerencsétlenséggel sújtott emberi lény néhány napra, néhány órára meg tudta változtatni a sorsot, nevetéssel és boldogsággal helyettesítve a kétségbeesést és a szánalmat. A *Finom beszéd* (1985) egy Joyce Carol Oates-novella feldolgozása, egy 15 éves lázadó lányról, aki veszedelmes kapcsolatba bonyolódik egy majdnem pszichopata férfival. Laura figyelemre méltó színészi játékkal keltette életre ezt a kihívó, szertelen, szexuálisan érett, de a kapcsolataiban éretlen tinédzsert. Alakításával addigi legnagyobb sikerét aratta, elnyerte a Los Angeles-i filmkritikusok díját, amelyet minden esztendőben a legtehetségesebb fiatal színésznőnek ítélnek oda. Ráadásul felkeltette az excentrikus filmjeiről ismert rendező, *David Lynch* figyelmét is, aki felkínálta számára új filmje, a *Kék bársony* egyik főszerepét.

A Kék bársony ugyanolyan film, mint a rendezője. Felzaklató. Idegesítő. Nyomasztó. *„A dolgok kissé kicsúsztak a kezemből”* – mondja a fiatal Jeffrey *(Kyle McLachlan)* a fiatal barátnőjének, Sandynak, akit Dern alakított. Ami azt illeti, a dolog igaz, hiszen amióta egy levágott emberi fület talált az erdőben, semmi sem úgy alakult, ahogy szerette volna, olyan ese-

Sam Neil és Sir Richard Attenborough között a mindenidők legnagyobb mozibevételét hozó Spielberg-filmben

Laura Dern filmjei:

KAMASZLÁNYOK (Foxes, 1980) r: Adrian Lyne (Intervideo)
LADIES AND GENTLEMAN (Hölgyek és urak, 1981) r: Lou Adler
TANÁROK (Teachers, 1984) r: Arthur Hill (Intervideo)
MASZK (Mask, 1985) r: Peter Bogdanovich (tv, Duna Film)
SMOOTH TALK (Finom beszéd, 1985) r: Joyce Chopra
KÉK BÁRSONY (Blue Velvet, 1986) r: David Lynch (csak moziban mutatták be)
KÍSÉRTETEK NYARA (Haunted Summer, 1988) r. Ivan Passer (VICO)
FAT MAN AND LITTLE BOY (A kövér ember és a kisfiú, 1989) r: Ronald Joffé
VESZETT A VILÁG (Wild At heart, 1990) r: David Lynch (Mokép Videókiadó)
VADRÓZSA (Rambling Rose, 1991) r: Martha Coolidge (videón 1994-ben!)
ZUHANÁS UTÁN (Afterburn, 1992) (InterCom)
JURASSIC PARK (1993) r: Steven Spielberg (moziban szeptemberi premier)

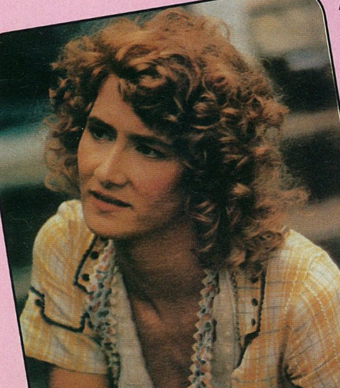
mények veszik kezdetüket, melyek még a legrutinosabb mozilátogató és videózó idegeit is próbára teszik.

Az egyéni hangvételű mozi, amely a maga módján megpróbálta kitágítani a film drámai és művészi eszköztárát, valójában teljesen kiszolgáltatottá tett mindekit, leginkább magát a nézőt. Ennek ellenére, vagy éppen ezért óriási sikert aratott, nagyot lendítve Laura Dern szekerén is. Lynch egyébként szeret ugyanazokkal az emberekkel dolgozni, mondván, már tudja, hogy mire számíthat. *„Laura flúgos a maga módján, de tudja, hogy az anyja is az. Imádják egymást. Igazi színésznők."*

Anya és lánya, Diane és Laura nem először, s nem is utoljára együtt szerepelt a következő Lynch-opuszban, a *Veszett a világ*ban (1990). A történet valahol Kaliforniában kezdődik, s egy fiatal pár, Lula és Sailor kalandjait meséli el. A fiú *(Nicolas Cage)* börtönből szabadulván újra találkozik a kedvesével. A probléma mindössze a mama, aki rossz szemmel nézi együttlétüket, azaz nemcsak nézi, de mindent meg is tesz a kapcsolat szétzilálása érdekében. A fiatalok „elródmúviznak" New Orleans irányába, nyomukban az anya által felbérelt banditákkal. Az út fölöttébb hosszú, így alkalom nyílik arra, hogy Lula elmondhassa szexuális életének történetét. Dern nemes egyszerűséggel, varázslatos alakítással hozza egy 13 évesen megerőszakolt lány szomorú sztoriját. A *Kék bársony*ban maga volt a megtestesült ártatlanság, a *Veszett a világ*ban a megrontott romlottság, aki sajnálkozik, hogy nem tudja eldönteni, ki az erkölcstelen, s ki az igaz barát. Ő valahová e kettő közé sorolja be magát, hivatkozva a szűzlány-szajha effektusra. Mert szerinte *„jó, ha mindkettőből van bennünk valami"*. Mellesleg sohasem játszik olyan filmben, amelynek tartalmával nem tud azonosulni, hiszen mint állítja, *„én igazi szenvedéllyel keltek életre mindent"*.

Félelmetes kalandok előtt a Jurassic Parkban

A Vadrózsában

Veszélyes fegyver a szenvedély, különösen akkor, ha egy mocskos szobában, koszos lepedőn fekszik az ember, s körülötte a partnerén kívül még vagy tucatnyi ember liheg. *„A kamerát belenyomják a képedbe, tele vagy véraláfutásokkal, ahol a mikrofonok rád vannak szíjazva, ennek ellenére megcsinálod a dolgod – és akkor valaki közli, hogy nem jó, belógott a mikrofon! Na, én ebből húszat bírok ki, azután elmegyek ebédelni."*

Két Lynch között sem feledkezhetett meg azonban a filmezésről, ekkor forgatta a *Feledhetetlen nyár* (1988) és az amerikai atombomba megszületéséről szóló *A kövér ember és a kisfiú* (1989) című filmeket. Ez utóbbiban *Paul Newman*nak volt a partnere. A *Veszett a világ* után a *Vadrózsá*ban (1991) dolgozott együtt újra anya és lánya. Érzelmes szerelmi történet egy 19 éves lányról, aki a közelébe kerülő férfiakat mind magába bolondítja. A Laura által megformált rózsaszál apákat és fiúkat állít szembe egymással, végzetes szenvedélyeket lobbant lángra, ami elkerülhetetlenül tragédiához vezet. Alakításáért Oscar-díjra és Arany Glóbusz-díjra is jelölték.

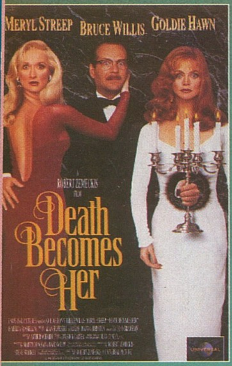
A feltűnő déli szépség, erotikus szőkeség mégis úgy látja, *„a színészek sohasem olyanok a valóságban, mint amilyennek látják őket, vagy mint amilyen szerepeket alakítanak. A valóságban nem vonzódom a szörnyűségekhez, és nem is vagyok szexbombatípus, de a vásznon, a képernyőn azzá kell lennünk, aminek látni akarnak"*.

Laura Dern 29 éves, s minden lehetősége megvan arra, hogy igazi sztár váljék belőle. Tisztában van azzal, hogy a siker kételű lehet, amilyen gyorsan jön, olyan gyorsan is mehet. Ismeri azonban a saját értékeit, s nem szédült meg attól, hogy Hollywood a lábai előtt hever. Különben is kedveli a színészetet: *„Olyan húrokat volt képes megpengetni bennem, melyek létezéséről korábban magam sem tudtam"*.

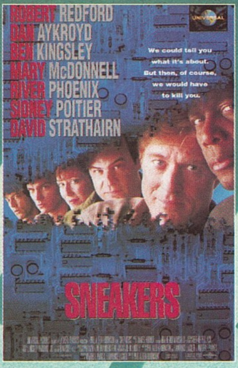
Laura Dern legújabban Steven Spielberg fantasztikus *Jurassic Park*jában látható. Ő játssza a híres paleontológus kolléganőjét, dr. Ellie Sattler botanikust. Biztos, hogy ennyi néző még nem látta egyetlen filmjét sem. E siker révén a jövőben talán többen emelik le a tékák polcairól korábbi, izgalmas szerepeivel előző filmjeit.

Sz. G. G.

VIDEO CSÚCSON

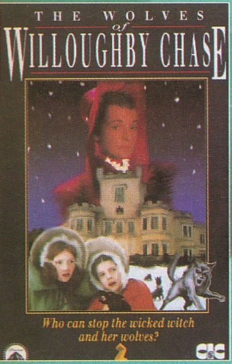
JÓL ÁLL NEKI A HALÁL
Színes, szinkronizált amerikai filmvígjáték
Egy feleségtől nem könnyű megszabadulni. Különösen, ha halhatatlan…

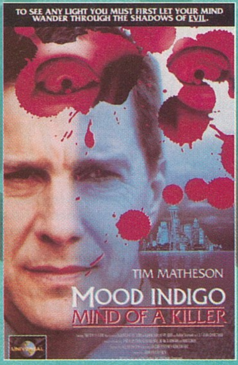
KOMPUTERKÉMEK
Színes, szinkronizált amerikai krimi
A „Settenkedők" a legjobbak a szakmában. Nincs kód, amit ne tudnának áttörni, nincs információ, amit ne tudnának megszerezni…

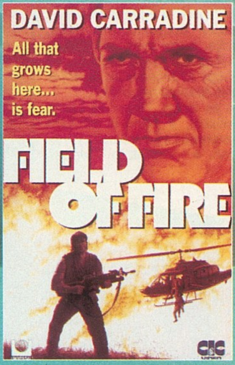
HALÁLSZAKASZ
Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
A hat Zöldsapkás túlélte a 17 éves vietnami fogságot. De vannak, akik nem akarják, hogy hazatérjenek…

FARKASOK ÉJSZAKÁJA
Színes, szinkronizált amerikai fantasy
Willoughby Chase, 1852. A kastélyba új házvezetőnő érkezik, akinek különös hatalma van a környéken ólálkodó farkasok felett.

GYILKOS ELME
Színes, szinkronizált amerikai thriller
A gyilkos nem hajlandó vallomást tenni. A vizsgálatára felkért pszichológus veszélyes kísérletbe kezd…

TŰZVONAL
Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Az amerikai légierő legújabb bombázója, a G-Phantom bevetésre kész. A parancsnokság aggasztó híreket kap: az akciót irányító Wilson őrnagy gépe lezuhant a vietnami harcvonalak közelében.

CIC VIDEO · Paramount – A Paramount Communications Company · UNIVERSAL® · UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT.

UIP-DUNA FILM, 1021 Budapest, Tárogató út 2–4. Tel.: 176-7291, 176-5999, Fax: 176-7291 (folytatólagosan)

Jól ÁLL neki a HALÁL

„Mindig is szerettem a fekete humort, mert egy szatirikus csavarintást visz alapvetően komoly helyzetekbe... E film megmutatja, milyen furcsán szélsőséges cselekedetekre képesek az emberek, hogy megőrizzék fiatalos külsőjüket” – magyarázza *Robert Zemeckis*, a *Jól áll neki a halál* rendezője, társproducere, akinek legújabb alkotásával ismét sikerült meghökkentenie a nézőket. A *Vissza a jövőbe* trilógia, *a Roger nyúl a pácban* rendeője színészek és trükkmesterek legjavát vonultatta fel, hogy képben is megvalósítsa a lehetetlent. Előtte azonban felkarolta a vadabbnál vadabb ötletekkel előrukkoló írókat, majd azonnal beleszeretett a fekete vígjátékot tartalmazó forgatókönyvbe. Egy cseppet sem zavarta, hogy a jelenetek olyan, a valóságban nem létezhető történéseket tartalmaznak, amelyek képi megoldására még nem akadt példa. Ráadásul mindezeket világsztárokkal kellett megvalósítani. *Meryl Streep, Goldie Hawn* és *Bruce Willis* belementek a számukra szokatlan játékba és feladatkörbe. A szépséges Meryl Streepnek a filmben ki kell törnie a nyakát, néhány csavarintással megtűzdelve, hátrafelé fordított nyakkal kell „visszafelé” sétálnia, vagy – ez számára talán a jobbik eset – másodpercek alatt kell visszafiatalodnia. A bájos *Goldie Hawn*nak is hálátlan szerep jut. Az még csak hagyján, hogy száz kilogrammal kell növelnie testsúlyát, de a cselekmény előrehaladtával hatalmas átlátszó lyukkal a hasa helyén kell tovább élnie. Ehhez már csak apróság, hogy az egyébként erőtől duzzadó, élettel teli Bruce Willisnek megfáradt pipogya öregembernek kell kinéznie. És még ő volt a legkönnyebb eset, mert forgatás előtt napi háromórás sminekléssel sikerült húsz évvel öregebbé varázsolni.

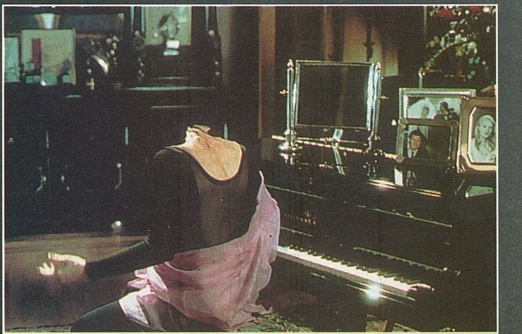

Zemeckis szerint éppen az a film egyik különlegessége, hogy a három sztárt olyan helyzet elé állítja, olyan szerepkört kínál számukra, amelyet még soha nem alakítottak. Goldie – kövérségéből visszasoványodva – pszichopata gyilkos, Meryl a középpontjában áll egy különleges hatásokkal elért bonyolult helyzetsornak, Bruce pedig maga az antihős. Nem véletlen, hogy amikor Mery Streep először olvasta el a forgatókönyvet, végig Goldie Hawn szerepébe képzelte magát, azt hitte, rá jut a féltékeny gyilkos nő szerepe.

Tizenhat sminkes dolgozott a forgatócsoporttal, hogy elérjék a kívánt hatást. Goldie-t egy új anyaggal, a *szerephájjal* tették „fajsúlyossá”, Merylt pedig ötvenévesnél öregebbé maszkírozták, hogy idővel vissza tudjon fiatalodni. (Ezért is mondjuk döbbenten magunkban a film elején: hogy megöregedett ez a színésznő, mióta nem láttuk...) Emellett a film különlegességét azok a trükkök jelentik, melyek élethűvé varázsolják a lehetetlent. A csavart nyakú Meryl Streep valójában báb, csupán az élő színész fejét helyezik rá oly hihetően a bábfej helyére. Amikor pedig Meryl kicsavart nyakkal, ellenkező testhelyzetben közlekedik, akkor az szintén két külön, nyaktól felfelé és nyaktól lefelé felvett jelenet ötvözése. Látványos a lyukas testű Goldie valósághű mozgása, mivel a lyukon át láthatjuk a teste által egyébként takart szobarészeket, alakokat is. E részeket szintén bábuval és több jelenet összemontírozásával készítette el a vizuális brigád. Olyan hihetően, hogy az a nézőnek a valóságban elképzelhetetlen, különleges élményt nyújt.

Gyakran hangzanak el érvek, miért jobb egy filmet moziban, széles vásznon, kiváló hangminőséggel látni. Mindez igaz, de a videó előnyeit különösen e film megtekintésekor láthatjuk igazolódni. A moziban egy-egy jelenetet hamar követi a másik, nincs is igazán idő felfogni, nemhogy kielemezni a látottakat. A videón azonban visszatekerhetünk, bármikor újranézhetjük a történéseket, s elmerenghetünk a sminkesek kiváló munkáján, a technika fejlettségén. Ám mindezek mellett azért játékos kedvű, jó színészekre is szükség van...